

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3
จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
คณภัทร บุญศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
สิงหาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

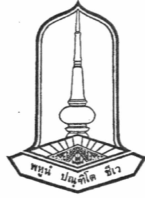

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3
จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
คุณภัทร บุญศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
สิงหาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ ได้พิจารณาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระของ
นายคนภัทร บุญศรี แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ

.....
(อาจารย์ ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(อาจารย์วรวิมล จำลองนาค)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ)

.....
(ผศ.ศุทธิกานต์ มีจั่น)

กรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

มหาวิทยาลัยยอนมุตให้การศึกษาชั้นคว่ำอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ.เสิดา สอนศรี)
คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

.....
(รศ.เทียนศักดิ์ เมฆพรรณโอสถ)

ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 31 เดือน ๘.๓. พ.ศ. 2556

ประกาศคุณประการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์วรวิทย์ จำลองนาค อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ณัฐกานต์ อัครพงษ์พิศศักดิ์ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุทธิกานต์ มีจั่น ที่กรุณาให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดู ช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาตลอด คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาบูชาคุณผู้ให้ทั้งชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ตลอดจนบูรพาจารย์ที่มีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จมาจนถึงระดับนี้

คณภัทร บุญศรี

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข
: กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

ผู้ศึกษาค้นคว้า นายคมภักดิ์ บุญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ วรวิทย์ จำลองนา

ปริญญา ร.ม. สาขาวิชา การเมืองการปกครอง

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ผู้ศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข และเพื่อศึกษาปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการทบทวนเอกสารและการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์หาคำอธิบายเชิงพรรณนาและสรุปผล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นคำถามการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข โดยผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในคราวดังกล่าวจำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน กลุ่มหัวหน้าคะแนนจำนวน 6 คน และกลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประกอบด้วยอำเภอไทยเจริญ อำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอเลิงนกทา จำนวน 24 คน

ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งซึ่งเรียงตามความสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านฐานะทางสังคม ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน และปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชน ตามลำดับ เนื่องจาก ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข มีคุณลักษณะส่วนตัวที่เหนือกว่าผู้สมัครคนอื่น คือจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย เคยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้มีการศึกษาดี มีฐานะทางสังคมสูง ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชนและปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนถือเป็นจุดด้อย ส่วนปัจจัยด้านบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งซึ่งเรียงตามความสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด ปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัด ปัจจัยด้านบทบาทในพรรคและปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ตามลำดับ ซึ่งในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 มีความนิยมสูง เนื่องจากเป็นพรรคที่มีนโยบายและผลงานที่เป็นรูปธรรมให้ประชาชนได้เห็นเป็นประจักษ์ ประกอบกับ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ยังมีบทบาทหน้าที่ในพรรคเพื่อไทยในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรคในการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและเป็นผู้มีบทบาทในการตั้งกระทู้ถามหรืออภิปรายในสภา ซึ่งแต่ละปัจจัยล้วนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	4
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
	ขอบเขตของการศึกษา	5
	วิธีดำเนินการศึกษา	5
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	6
	วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	6
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	9
	แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ	12
	แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3	โครงสร้างบริบทพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร	25
	บริบทจังหวัดยโสธร	25
	การแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดยโสธร	29
	ประวัติ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข	29
4	ผลการศึกษา	32
	ความคิดเห็นของประชาชนและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
	สรุปผล	67
	อภิปรายผล	69
	ข้อเสนอแนะ	72
	บรรณานุกรม	74

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร	79
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	87
ภาคผนวก ค รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	93
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	96

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า	6
2	แสดงข้อมูลพื้นที่เขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธร	81
3	แสดงข้อมูลการแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธร	82
4	แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 11-19 พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2535	83
5	แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 19-20 พ.ศ. 2538 - พ.ศ. 2539	84
6	แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 21-22 พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2548	84
7	แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 23 พ.ศ. 2550	84
8	แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 24 พ.ศ. 2554	84
9	แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ตามหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	85
10	แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ตามจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	85
11	แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ตามเขตเลือกตั้ง	85

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม	4
2	แสดงแผนที่เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในการเมืองหรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเองการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองปกครองของประชาชนนั่นเอง (วัชรวิทย์ 2541 : 8 - 9)

การเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงสิทธิส่วนบุคคลในการเมืองภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเสรีนิยม (Liberal Democracy) อย่างไรก็ตามในระบอบการเมืองแบบอำนาจนิยม (Authoritarianism) หรือแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ (Totalitarianism) ในบางลักษณะก็มีการเลือกตั้ง อย่างไรก็ตามลักษณะการเลือกตั้งในระบอบอำนาจนิยมก็ดี หรือในระบอบเผด็จการเบ็ดเสร็จก็ดี การเลือกตั้งมิใช่เป็นการแสดงออกของสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล เช่น ในกรณีของระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยม (Liberal Democracy) เช่น ในกรณีของระบอบคอมมิวนิสต์ แม้จะมีการเลือกตั้งสาระสำคัญของการเลือกตั้งดังกล่าวมิใช่เป็นการแสดงออกของอธิปไตยปวงชน แต่หากเป็นการแสดงออกเพื่อแสดงถึงเอกภาพของชนชั้นกรรมาชีพกับพรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้น ในกรณีของระบอบอำนาจนิยม เช่น ในประเทศเม็กซิโกในยุคที่อยู่ภายใต้การครอบงำของพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวคือพรรค PRI (Partido Revolucionario Institucional) แม้จะมีการเลือกตั้ง แต่ก็มีใช้เป็นการเปิดโอกาสของการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพของปวงชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากระบบการเลือกตั้งอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลและของพรรคซึ่งมีการผูกขาดอำนาจเป็นเวลาหลายทศวรรษ อาจกล่าวได้ว่า ระบบการเลือกตั้งนั้นมิได้จำกัดเพียงในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยเสรีนิยม (Liberal Democracy) เท่านั้น แต่ยังเป็นปรากฏการณ์ที่มีอยู่ในระบอบการเมืองทั้งแบบอำนาจนิยม และแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ อย่างไรก็ตามระบบการเลือกตั้งภายใต้ระบอบการเมืองที่แตกต่างย่อมมีลักษณะการเลือกตั้งที่แตกต่างกันไป (สิดา สอนศรี และคณะ. 2547 : 390)

ในระบอบประชาธิปไตยมีการเลือกตั้ง 2 แบบคือ ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน (Representative Democracy) และประชาธิปไตยแบบทางอ้อม (Indirect Democracy) ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน เป็นระบอบการเมืองที่ให้ประชาชนเลือกผู้แทนของตนเข้าไปบริหารและตัดสินใจแทนตน เป็นระบอบการปกครองที่ประชาชนมอบอำนาจอธิปไตยให้ผู้แทนที่เขาเลือกตั้งเข้าไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งของรัฐเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวแทนโดยมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แน่นอน เช่น กำหนดวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี หรือ 6 ปี ในประเทศประชาธิปไตยส่วนใหญ่ได้ยึดถือหลักการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ฝ่ายคืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร

อำนาจตุลาการ ส่วนการเลือกตั้งทางอ้อม (Indirect Election) หมายถึง การเลือกตั้งในสองระดับ กล่าวคือ ประชาชนผู้มีสิทธิการเลือกตั้งเลือกตัวแทนหรือคณะบุคคล จากนั้นตัวแทนหรือคณะบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจะไปดำเนินการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นๆ ต่อไป ลักษณะเช่นนี้ จึงกล่าวได้ว่าการเลือกตั้งทางอ้อม เป็นรูปแบบที่ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ได้ลงคะแนนเลือกผู้สมัครให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นได้โดยตรง แต่เป็นการมอบหมายสิทธิในการตัดสินใจให้กับตัวแทนหรือคณะบุคคลให้ทำหน้าที่แทน วัตถุประสงค์สำคัญของการเลือกตั้งทางอ้อมคือ การให้บุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเหมาะสมในการใช้พิจารณาญาณ ทำการตัดสินใจแทนผู้ออกเสียงลงคะแนนในการเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ตามตำแหน่งทางการเมืองนั้นๆ (ธโรธร ตูทองคำ. 2548 : 542)

การเลือกตั้งผู้แทนมักใช้เพื่ออำนาจในสองประการคือ อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร อย่างไรก็ตามประชาธิปไตยแบบตัวแทนดังกล่าวนี มีปัญหาพื้นฐานพอที่จะกล่าวถึงได้ใน 2 ประการ ประกอบด้วยคือ ประการแรก ปัญหาความเป็นตัวแทนของผู้แทนราษฎรที่อาจจะไม่ได้สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เนื่องจากการเบี่ยงเบนผลการเลือกตั้งหรือด้วยวิธีการอื่นเช่น การซื้อเสียง การโกงการเลือกตั้ง (Election Fraud) และประการที่สอง ปัญหาความโน้มเอียงที่ผู้แทนราษฎรจะตัดสินใจประการใดประการหนึ่ง โดยเฉพาะในกระบวนการทางนิติบัญญัติที่จะเป็นการเอื้อต่อกลุ่มผลประโยชน์ และหลายกรณีที่ผลการตัดสินใจนั้นบังเกิดผลเสียแก่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งก็เป็นผลสืบเนื่องจากการขาดความสำนึกเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนของปวงชน อันเป็นปัญหาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเฉพาะตัวของผู้แทนด้วยประการหนึ่ง ประเภทของประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน ได้แก่ ระบบรัฐสภา ระบบประธานาธิบดี ระบบกึ่งประธานาธิบดี (ธโรธร ตูทองคำ. 2548 : 542)

การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรประเทศไทยครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2476 ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยมากกว่า 1 ปี และมีการเลือกตั้งชนิดไม่ค่อยสม่ำเสมอทั้งหมด 20 ครั้งด้วยกัน ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544 การที่มีการเลือกตั้งไม่ค่อยสม่ำเสมอเป็นเพราะบรรยากาศทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยมีปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองบ่อยครั้ง ในอดีตที่ผ่านมาแทนที่จะแก้ปัญหาโดยสันติวิธีกลับเป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กำลังเข้ายึดอำนาจ มีการกระทำที่เรียกว่าปฏิวัติ รัฐประหาร กบฏ รวมกันถึง 18 ครั้งด้วยกันทำให้การเลือกตั้งไม่ เป็นไปโดยสม่ำเสมอตามระบอบประชาธิปไตย คือไม่ติดต่อกันเหมือนประเทศประชาธิปไตยแถบตะวันตก การพัฒนาการเมืองของไทยจึงเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลกระทบไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศด้วยสาเหตุที่สำคัญก็คือการขาดจิตวิญญาณของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ร่วมกับการไม่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับภาคประชาชน ดังที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน การเลือกตั้งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการที่ประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยโดยการเลือกตั้งผู้ที่จะมาทำหน้าที่ทางการเมืองการปกครองแทนตน เป็นกลไกที่สำคัญที่จะทำให้ได้มาซึ่งตัวแทนของประชาชน ความหมายของการเลือกตั้งก็คือ การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้คัดเลือกผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนตนเองโดยอิสระเสรีและสุจริต จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการเลือกตั้งคือ การหาผู้แทนปวงชนส่วนใหญ่ไปบริหารประเทศ หรือไปควบคุมการบริหารประเทศใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดแทนประชาชน (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2526 : 15-16)

หลังจากจังหวัดยโสธรได้แยกออกจากจังหวัดอุบลราชธานีจัดตั้งเป็นจังหวัดยโสธร โดยคณะปฏิวัติของจอมพลถนอม กิตติขจร ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 70 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2515 ให้แยกอำเภอยโสธร อำเภอกุดชุม อำเภอเลิงนกทา อำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอมหาชนะชัย และอำเภอป่าติ้ว แล้วรวมจัดตั้งเป็นจังหวัดยโสธร และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2515 เป็นต้นมา จังหวัดยโสธรมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว 14 ครั้ง (ไม่นับการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549 ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำพิพากษาให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ) โดยการเลือกตั้งครั้งแรกเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518 และครั้งสุดท้ายในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 หากดูผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดยโสธรที่ผ่านมา ส.ส. ที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุดคือ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข โดยได้รับเลือกตั้ง 6 สมัย

ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในการเลือกตั้งใหญ่ปี พ.ศ. 2526 สังกัดพรรคชาติไทย แต่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง โดยได้คะแนนมาเป็นอันดับที่ 4 ของเขต (มี ส.ส. ได้ 3 คน) ต่อมาปี พ.ศ. 2528 สืบตำรวจโทผอง เดชเสน อดีต ส.ส. ถึงแก่กรรม ดร.พีรพันธุ์ จึงลงเลือกตั้งซ่อมในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ได้รับการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก และได้รับการเลือกตั้งติดต่อกันมาอีก 2 สมัย คือ พ.ศ. 2529 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และปี พ.ศ. 2531 สังกัดพรรคประชาชน แต่สอบตกในการเลือกตั้งสองครั้งถัดมาในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งสังกัดพรรคความหวังใหม่ จนปี พ.ศ. 2538 จึงได้รับการเลือกตั้งอีกครั้งในนามพรรคชาติไทย แต่ในช่วงรัฐบาลพรรคไทยรักไทย พ.ศ. 2544 - 2548 ดร.พีรพันธุ์ ไม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งแต่ได้เข้ารับตำแหน่งผู้ช่วยและที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง อาทิ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กระทั่งปี พ.ศ. 2550 ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้งในสังกัดพรรคพลังประชาชน ต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. 2554 สังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเมื่อนับแล้ว ดร.พีรพันธุ์ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 10 ครั้ง ได้รับเลือกตั้ง 6 ครั้ง จึงเป็น ส.ส. ที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุดของจังหวัดยโสธร (พิชญ์ สมพอง. 2551)

จากการที่ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข เป็น ส.ส. คนแรกของจังหวัดยโสธรที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และเป็น ส.ส. ที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุดของจังหวัดยโสธร จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่มีภูมิลำเนาจังหวัดยโสธร ซึ่งรับรู้การลงสมัคร ส.ส. ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 และทำงานอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 ของจังหวัดยโสธร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

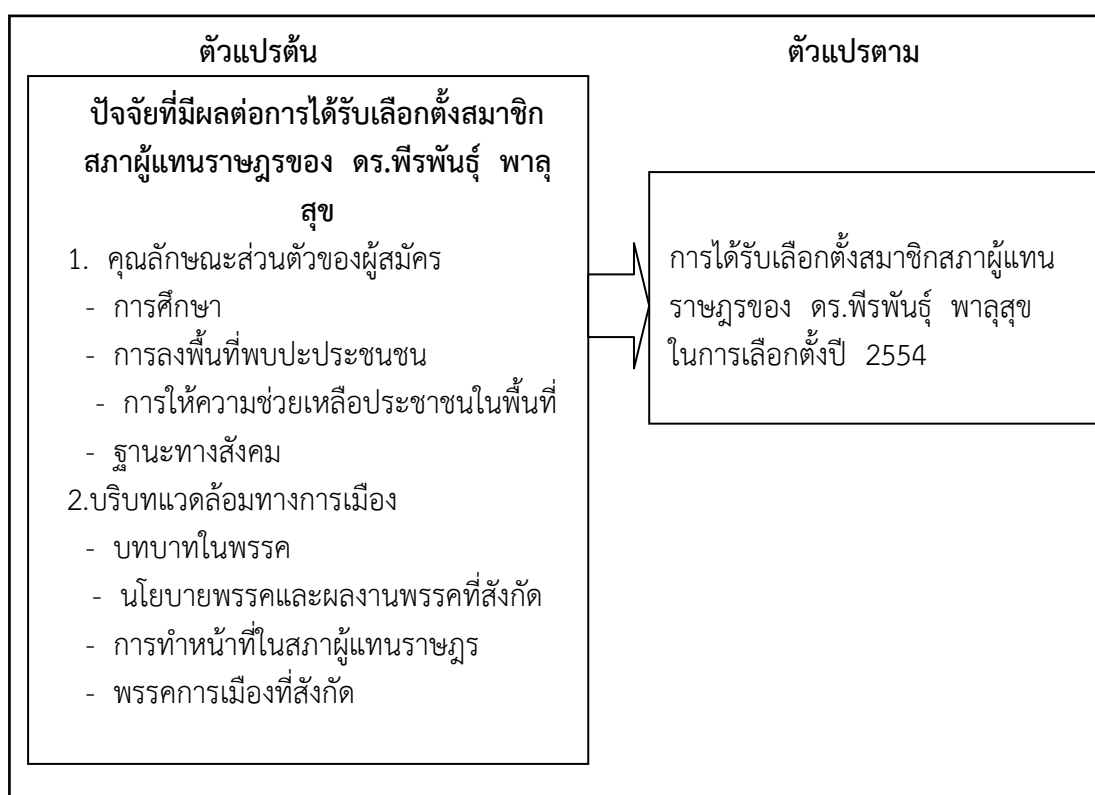
ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งปี 2554
2. เพื่อศึกษาปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์ตัวแปรด้านคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร และบริบทแวดล้อมทางการเมือง โดยนำเอาแนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจ และแนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังแสดงรายละเอียดในแผนภูมิที่

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบปัจจัยด้านคุณสมบัติของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งปี 2554
2. ทราบปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. พื้นที่ในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ได้แก่ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอไทยเจริญ และอำเภอลำทะเมนชัย ซึ่งมีจำนวน 321 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 191,160 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2554)
2. ผู้ให้ข้อมูล เป็นบุคคลที่มีสำเนาทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งที่ 3 โดยเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร หักคะแนน และประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้ง
3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน มกราคม 2556 ถึง กุมภาพันธ์ 2556

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) ผู้วิจัยมีวิธีการศึกษางานวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมข้อมูลเอกสารที่มีอยู่แล้วจากหนังสือ ผลการศึกษาวิจัย บทความเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลทาง Internet เพื่อศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive and Analytical Method)
2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง (Purposive Sampling) เพื่อให้ตรงกับกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งพยายามให้กลุ่มตัวอย่างกระจายและครอบคลุมในเขตเลือกตั้งที่ 3 ให้มากที่สุดจึงเลือกผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 อำเภอในเขตเลือกตั้งที่ 3 ดังแสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า

อำเภอ	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			หมายเหตุ
		ผู้สมัคร ส.ส.	หัวหน้าคะแนน	ประชาชน	
กุดชุม	49,749	2	2	8	รวมจำนวน กลุ่มตัวอย่าง 32 คน
ไทยเจริญ	22,663		1	4	
เลิงนกทา	70,244		3	12	
รวม	142,656	2	6	24	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 1 ชุด สำหรับสัมภาษณ์ผู้สมัคร หัวหน้าคะแนน และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย สมุดบันทึก เทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา รูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตที่ต้องการสัมภาษณ์ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ
ตอนที่ 2 รายละเอียดหัวข้อที่ใช้สัมภาษณ์ เป็นคำถามเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554
3. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กำหนด
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของคำถามแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเตรียมนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจะเลือกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 โดยการติดต่อ กำหนดนัดหมาย เวลา สถานที่และข้อมูลในการสัมภาษณ์ให้ทราบล่วงหน้าก่อนทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง หัวหน้าและประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สัมภาษณ์รวมทั้งผู้ที่ได้รับเลือกตั้งและผู้ไม่ได้รับเลือกตั้งโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนหัวหน้าผู้วิจัยจะสอบถามกับประชาชนในพื้นที่ก่อน เพื่อหาข้อมูลว่าใครบ้างที่เป็นหัวหน้าให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วทำการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นผู้วิจัยเลือกบุคคลที่รู้จักมักคุ้นสนิทสนมกันในการตอบแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ
2. ชี้แจงทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับกับผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์
3. แจกแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อตอบแบบสัมภาษณ์
4. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลในการตอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณสมบัติส่วนตัว หมายถึง คุณลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 อันได้แก่การศึกษา การลงพื้นที่พบปะประชาชน การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ฐานะทางสังคม เป็นต้น

การลงพื้นที่พบปะประชาชน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการลงพื้นที่พบปะประชาชนเพื่อให้ทราบปัญหาในพื้นที่และจะได้นำไปช่วยเหลือหรือแก้ไข ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านต่างๆ ตามสภาพปัญหาและความเดือดร้อน ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

ฐานะทางสังคม หมายถึง คุณสมบัติของ ดร.พีรพันธุ์ อันเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของผู้คน เช่น ความมีชื่อเสียง การศึกษา ความร่ำรวย ชาติตระกูล เป็นต้น

บริบทแวดล้อมทางการเมือง หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้นหรือก่อนหน้านั้น ที่เป็นปัจจัยให้ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือก ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 อันได้แก่ บทบาทในพรรค นโยบายพรรคและผลงานของพรรคที่สังกัด การทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองที่สังกัด เป็นต้น

บทบาทในพรรค หมายถึง บทบาทภาระหน้าที่ของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ภายในพรรคการเมืองที่สังกัด ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

นโยบายของพรรค หมายถึง นโยบายของพรรคการเมืองที่ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัด
ใช้หาในการเสียงเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม
2554

ผลงานของพรรค หมายถึง ผลงานของพรรคการเมืองที่ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดในอดีต
ซึ่งได้ประกาศเป็นนโยบายพรรคและนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของประชาชน

การทำหน้าที่ในสภาผู้แทนผู้แทนราษฎร หมายถึง บทบาทการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในสภาผู้แทนราษฎร เช่น การอภิปรายในสภา การตั้งกระทู้ถาม
ในสภา เป็นต้น ก่อนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

พรรคการเมืองที่สังกัด หมายถึง พรรคการเมืองที่ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดในการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ในที่นี้หมายถึงพรรคเพื่อไทย

ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง บุคคลที่สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 3
กรกฎาคม 2554

ห้วคะแนน หมายถึง ประชาชนที่เป็นผู้ช่วยเหลือ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การเลือกตั้งนอกจากจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองแล้วยังถือว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิ และหน้าที่ของประชาชนทุกคน กล่าวคือทุกคนมีสิทธิเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิของ ตัวเองต้องมีผู้ใดมาอธิบาย และไม่มีผู้ใดมาเพิกถอนได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของทุกคนเช่นนี้แล้ว การไปใช้สิทธิการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลไปด้วยไม่มีผู้ใดหนึ่งสามารถไป บังคับให้ประชาชนคนใดคนหนึ่งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ หากว่าประชาชนผู้นั้นไม่ต้องการและ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประชาชนทุกคนต้องไปใช้สิทธิตามหน้าที่

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2525 : 7 - 8) ได้กล่าวถึงพฤติกรรม การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในทางรัฐศาสตร์ พัฒนาจากความสนใจของนักวิชาการ 2 สาขาคือนักสังคม วิทยาและ นักรัฐศาสตร์กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพ ทางเศรษฐกิจ สังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลเป็นเบื้องต้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ดังกล่าวบ่งชี้จากการศึกษา อาชีพ กลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรม และกลุ่มชนต่างๆรวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจในอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือความรู้สึทางทางการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรค เป็นต้น การศึกษาดังกล่าวนำมาพิจารณา เพื่อกำหนดเป้าหมายแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของไทยที่เป็นระบบ โดยแบ่งทฤษฎีของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็น ดังนี้

1. ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด ระบุว่า พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกำหนดโดย ปัจจัยทางสังคม ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลทั้งในระดับกว้าง ทั่วไปและแคบมาจนถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจ มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวความคิดที่เป็นพื้นฐานทางทฤษฎี ได้แก่ ตัวแบบพลังทางสังคมของ พอล ลาซาเฟลต์ “ทฤษฎีสนาม” ของนักจิตวิทยา เคิร์ต เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอ เงื่อนไขที่เป็นรูปแบบ (Pattern) ของพฤติกรรมซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปเชิงนิรนัย (Deductive Generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคตที่เกี่ยวข้องกันเป็นระบบ

2. ทฤษฎีสำนึกเชิงเหตุผล จะเน้นที่ปฏิกิริยาความสำนึกตรึงตรองของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือน การตัดสินใจของผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญได้แก่ Economic Theory of Democracy ของแอนโทนี ดาวน์ (Anthony Downs)

3. ทฤษฎีระบบ ซึ่งมุ่งศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดดุลภาวะขึ้นในการเลือกตั้งนั้น ดังนั้น ผู้พิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดและความสำเร็จสำนึกเชิงเหตุผลที่เกิดขึ้นจากปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย การใช้ทฤษฎีดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นตัวแทนเชิงการทำนาย (Predictive Model)

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron - Client) ซึ่งอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายซึ่งต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ได้เท่าเทียมกัน กล่าวคือผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่สูงกว่าในเชิงสัมพันธ์และผู้ถูกอุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่า ความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายอาจจะเป็นไปได้ตั้งแต่เชิงเศรษฐกิจ การช่วยเหลือต่างๆ ตลอดจนถึงให้ความคุ้มครอง และที่สำคัญความสัมพันธ์แบบนี้จะอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งแต่ละฝ่ายในสังคมจะมีอิสระที่จะเลือกผู้อุปถัมภ์และยังมีอิสระในการกำหนดบุคคลที่เขามีความสัมพันธ์ด้วยความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้อาจสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้หากมีการตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับไม่คุ้มค่าที่เขาจะเป็นผู้อุปถัมภ์ ผู้ได้อุปถัมภ์อาจผลไปหาผู้อุปถัมภ์คนใหม่ และผู้อุปถัมภ์ก็เลือกให้ผลประโยชน์แก่ผู้รับอุปถัมภ์

ในกรณีของไทยนั้นโครงสร้างทางสังคมมีวัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ที่มีการพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้ที่เข้มแข็งมีอำนาจอิทธิพลสูงกว่า ก็จะคอยช่วยเหลือให้การอุปถัมภ์ผู้ที่อ่อนแอไม่มีอำนาจขาดอิทธิพลหรือผู้ที่อ่อนแอกว่าก็พึ่งพิงขอความช่วยเหลือผู้มีอำนาจอิทธิพลหรือผู้มีฐานะดีกว่า ระบบอุปถัมภ์จึงมีอิทธิพลต่อการรณรงค์หาเสียงของพรรคการเมือง แม้พรรคการเมืองจะรณรงค์หาเสียงด้วยกลยุทธ์หรือวิธีการใดๆ ที่ถูกต้องสอดคล้องตามกฎหมายก็ตามก็ไม่อาจได้ผลเท่ากับการใช้ระบบอุปถัมภ์ ทั้งนี้เงินสำคัญหรือเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองมากกว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และพรรคการเมืองหรือผู้สมัครมักจะอาศัยผู้มีอิทธิพลหรือผู้นำในท้องถิ่นที่เรียกว่าหัวคะแนนช่วยหาเสียง ผู้มีอิทธิพลจะเป็นผู้มีบทบาทในการจูงใจ ชักนำ ควบคุม กำกับ หรือใช้กลวิธีต่างๆ ให้ประชาชนลงคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัคร ที่ตนสนับสนุน ประชาชนจึงไม่มีอิสระในการใช้ดุลพินิจหรือตัดสินใจลงคะแนนเสียงด้วยตนเอง สรุณี ผลทวี (อรพิน จอกถม. 2553 : 19 - 20 อ้างอิงมาจาก สรุณี ผลทวี. 2552 : เว็บไซต์)

ทินพันธ์ นาคะตะ (2534 : 36 - 41) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งผู้นำของคนไทย กล่าวคือ ประการแรก ลักษณะอำนาจนิยม คนไทยส่วนใหญ่ชอบใช้อำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟังผู้มีอำนาจรวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบทุกอย่างไว้ที่ผู้นำ ประการที่สอง นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง สังคมไทยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มพวกพ้องโดยผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจวาสนาบรรมี ประการที่สาม ยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ คนไทยจะเล็งผลในทางปฏิบัติมากกว่ายึดมั่นในอุดมการณ์ คือจะสนใจสิ่งที่เป็นไปได้ทางปฏิบัติโดยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพความเป็นจริง ไม่ยาก ประการที่สี่ มีการจัดลำดับฐานะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีการแบ่งชนชั้นในสังคมให้รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่ตีตนให้เสมอผู้ใหญ่ ยึดถือสิ่งที่ติดตัวมา เช่น ชาติวุฒิ วัชวุฒิ และคุณวุฒิ มากกว่าความสามารถของบุคคล ประการที่ห้า ความเป็นอิสระนิยม คนไทยรักงานอิสระชอบทำอะไรตาม

ลำพังตัวเอง ไม่ชอบการถูกบังคับหรือกดขี่อยู่ใต้คำสั่งของบุคคลอื่น ขาดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต ขาดระเบียบวินัยทำให้ต่างคนต่างอยู่ การรวมกลุ่มการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ความรับผิดชอบต่องานมีน้อย ประการที่หก ยึดมั่นประเพณีดั้งเดิม คนไทยจำนวนไม่น้อยยึดมั่นในความเชื่อค่านิยมและทัศนคติแบบเก่าๆ คือ เชื่อในเรื่องภูติปิศาจ ไสยศาสตร์ของขลังและโชคลาง เป็นที่พาทางใจเมื่อประสบปัญหาหรือความเดือดร้อน จึงอยากที่คนไทยจะยึดหลักการเหตุผล รวมทั้งรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ ประการที่เจ็ด ความเชื่ออย่างไม่กระตือรือร้นหรือสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง พอใจสภาพที่เป็นสุขของตนเอง จะยอมรับสภาพที่เสียเปรียบโดยถือว่าตนทำบุญมาแค่นี้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเชื่อในกรรมเก่า จึงไม่กระตือรือร้นชวนชวนยื้อยื้อว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นนำ ประการที่แปด ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้ายและขาดความไว้วางใจในผู้อื่น ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาหรือการเอาชนะสิ่งแวดล้อม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะแสวงหาที่พึ่งไม่คิดว่าตัวเองมีความสามารถแก้ไขได้ โดยหันไปพึ่งอำนาจศักดิ์สิทธิ์ และประการสุดท้าย การรักษาความสงบและความประนีประนอม คนไทยส่วนใหญ่รักสงบไม่นิยมในความรุนแรงหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีความอดทนต่อการเอาเปรียบ ถ่อมตัว เกรงใจผู้อื่น จึงไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์หรือคัดค้านผู้อื่นหรือผู้มีอำนาจ

5. ทฤษฎีประชาสัมพันธ์ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

วิช ลิขิตกุล (2536 : 4 - 6) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์

โดยอ้างความหมายจากพจนานุกรม Webster' New collegiate ว่าการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) คือธุรกิจที่ช่วยนำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจมีความนิยมชมชอบ (Good Will) ต่อบุคคลหรือหน่วยงานสถาบันนั้น นอกจากนั้นยังได้ศึกษาความหมายของการประชาสัมพันธ์จากพจนานุกรม The American Heritage Dictionary ว่าการประชาสัมพันธ์คือ กิจกรรมและวิธีการที่องค์การสถาบันปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี (Favorable Relations) กับประชาชนระดับชั้น (Degree) ของความสำเร็จที่ได้รับการดำเนินการประชาสัมพันธ์และศิลปะและศาสตร์ที่ว่าด้วยวิชาการ

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 78 - 79) ได้ศึกษาถึงการสื่อสารกับการรณรงค์ทางการเมืองโดยเสนอว่า การสื่อสารนับเป็นประเด็นสำคัญในการรณรงค์ทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมทางการเมืองอย่างไรและจะต้องรณรงค์อย่างไรจึงจะได้รับผลต่อประชาชน โดยต้องศึกษาถึงธรรมชาติการปลุกกระแสเสียงตลอดจนกระบวนการสื่อสารที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ และต้องคำนึงถึงการใช้อำนาจเพื่อส่งเสริมทางการเมือง เช่น การใช้อำนาจเพื่อจูงใจให้ประชาชนออกมามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้โดยอาศัยการสื่อสารในการสร้างแนวทางการยอมรับในกลุ่ม ประชาชนผู้รับสารนั้น ในการนี้ปริมาณของสารสนเทศที่ไหลเวียนในการรับส่งสารตามช่องทางต่างๆ จะรองรับกลไกทางการเมืองซึ่งเป็นพลังอำนาจทางการเมืองในการควบคุมระบบการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ แรงจูงใจและพฤติกรรมทางการเมืองในการรณรงค์ทางการเมืองจะเป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ เนื่องจากบุคคลมีความสนใจทางการเมืองไม่เท่ากัน และสื่อที่ประชาชนได้รับจากแหล่งต่างๆ เช่น จากสื่อมวลชนก็ให้สาระของการรณรงค์ทางการเมืองแตกต่างกันอันเป็นผลทำให้เกิดการมองประเด็นต่างกันอันเป็นเรื่องของการที่ประชาชนเรียนรู้จากข่าวสารขาดสื่อ

6. ทฤษฎีผลประโยชน์และกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Theory) ทฤษฎีผลประโยชน์บอกว่า ในสังคมมนุษย์ทุกสังคมมีประโยชน์อยู่สองประเภท คือ ประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์

ส่วนร่วมกัน โดยประโยชน์เอกชนหรือประโยชน์ส่วนตัว หมายความว่ามนุษย์แต่ละคนที่อยู่ในสังคม เวลาที่กระทำการอะไรก็ตามแล้วมุ่งไปที่ประโยชน์ของตัวเองเขาไม่ได้คำนึงถึงคนอื่น ส่วนประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกในสังคมเป็นประโยชน์ที่ได้แก่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ร่วมกันที่ถือว่าแยกออกมาต่างหากจากประโยชน์ส่วนตัวของแต่ละคนหรืออาจกล่าวได้ว่า ประโยชน์ทางสังคมนั้นเอง ส่วนกลุ่มผลประโยชน์ในความหมายตามพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยานั้นหมายถึงกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเพื่อภารกิจหรือผลประโยชน์เฉพาะอย่าง เช่น กลุ่มเรียกร้องสิทธิสตรี หรือกลุ่มพ่อค้า

จากแนวคิดทฤษฎีทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดของระบอบประชาธิปไตยในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง ปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีหลายประการ แต่ละปัจจัยต่างมีอิทธิพลเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันตั้งแต่สถานสภาพของผู้เลือกตั้ง พฤติกรรมการตัดสินใจ คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านผลประโยชน์แห่งตนตลอดจนด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งหรือด้านการประชาสัมพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ

1. ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจโดยทั่วไปเป็นเรื่องของการตัดสินใจเลือกทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหาเน้นการเลือกทางเลือกที่มีหลายทางเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น คำว่า การตัดสินใจ (Decision Making) นักวิชาการบางท่านใช้คำว่า การตัดสินใจสั่งการ การวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งความหมายที่แท้จริงก็คืออันเดียวกัน ในที่นี้จะใช้คำว่า การตัดสินใจ (Decision Making) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ไพลิน ผ่องใส (2536 : 155) กล่าวว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึงกระบวนการเลือกทางเลือกทางใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญและเกี่ยวข้องกับหน้าที่บริหารบริหารหรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม การตัดสินใจได้มีการศึกษามานานดังที่ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ “เทคนิคในการที่จะพิจารณาทางเลือกต่างๆ ให้เหลือทางเลือกเดียว”

กรองแก้ว อยู่สุข (2537 : 147) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การเลือก สิ่งหนึ่งหรือหลายๆ สิ่งหรือเลือกที่จะปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากหลายๆ ทางที่มีอยู่หรือวิธีการที่เลือกนั้นย่อมได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนถูกต้อง เหมาะสม หรือดีที่สุดและตรงกับเป้าหมายขององค์การด้วย

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535 : 185) ให้ความหมายของการตัดสินใจหมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลายๆ ทางเลือกโดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมาย หรือความต้องการของผู้เลือกได้

กวี วงศ์พุ่ม (2539 : 61) ให้ความหมายของการตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นกล่าวโดยสรุป การตัดสินใจหมายถึง การพิจารณาโดยใช้ข้อมูล หลักการ และ เหตุผลวิเคราะห์ อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด จากหลายๆ ทางเลือก ที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ลักษณะของการตัดสินใจ

ลุมบา (กุลชลี ไชยน์ดา. 2539 : 130 ; อ้างอิงมาจาก Loomba. 1979) สรุปลักษณะของการตัดสินใจไว้ดังนี้

ประการแรก การตัดสินใจเป็นกระบวนการของการเปรียบเทียบผลการตอบแทน หรือผลประโยชน์ที่จะได้รับการเลือกหลายๆ ทาง โดยที่ผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ให้ประโยชน์ สูงสุด

ประการที่สอง การตัดสินใจเป็นหน้าที่ที่จำเป็นเพราะทรัพยากรมีจำกัดและมนุษย์ มีความต้องการไม่จำกัด จึงจำเป็นต้องมีการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับประโยชน์และความพอใจจากการ ใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ประการที่สาม ในการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆ ในองค์การอาจมีการขัดแย้งกัน เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงินการบัญชี ฝ่ายการบริหารงานบุคคล แต่ละฝ่ายมีเป้าหมาย ของการทำงานขัดแย้งกัน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ตัดสินใจชี้ขาดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การโดย ส่วนรวม

ประการที่สี่ กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นเรื่อง เกี่ยวกับกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การกำหนดทางเลือก ส่วนที่สอง เป็นการเลือกทางเลือกหรือ กลยุทธ์ที่ดีที่สุดตามสภาวะการณ์

ประการสุดท้าย การตัดสินใจมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและลักษณะของ ปัญหา เช่น อาจแบ่งออกได้เป็นการตัดสินใจตามลำดับขั้น ซึ่งมักเป็นงานประจำ เช่น การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ตารางการทำงาน เป็นต้น และการตัดสินใจที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้น เป็นการตัดสินใจ เกี่ยวกับปัญหาที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นนานๆ ครั้ง เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการ ริเริ่มงานใหม่ เช่น ตั้งคณะใหม่ หรือ ขยายโรงงานใหม่ เป็นต้น

กิตติมา ปรีดิลาภ (2529 : 98) ได้เสนอแนวคิดการตัดสินใจควรแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ประการแรก การตัดสินใจโดยบุคคลเดียว นิยมใช้กับปัญหาย่อยๆ หรือปัญหาเร่งด่วน ประการที่ สอง การตัดสินใจโดยกลุ่ม คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกร่วมกันใช้ความคิดพิจารณาร่วมกันตัดสินใจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2539 : 1993) แบ่งชนิดของการตัดสินใจเป็น 2 ลักษณะคือ ประการแรก การตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานประจำคืองานที่มีการจัดวางระบบหรือรูปแบบไว้แล้วซึ่งเป็น งานที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ประการที่สอง การตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานที่เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอนคือ งานที่ไม่เป็น ระบบหรือไม่มีการจัดระเบียบ ซึ่งเป็นงานที่เกิดขึ้นใหม่และเปลี่ยนรูปแบบตลอดเวลา

1.2 ขั้นตอนของการตัดสินใจ

วุฒิชัย จานง (2532 : 4 - 7) ได้เสนอขั้นตอนหรือการตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การแยกแยะตัวปัญหา (problem identification) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการกระบวนการตัดสินใจซึ่งจะต้องจับประเด็นปัญหาให้ถูกต้อง ค้นหาที่แท้จริงให้พบและ

ถือว่าการค้นหาจนรู้ปัญหาที่แท้จริงเสมือนการแก้ปัญหาลงแล้วครึ่งหนึ่งที่เดียว แล้วแยกแยะปัญหานี้ๆ ให้ละเอียดทุกแง่มุม หรือวิเคราะห์ปัญหาให้ละเอียดนั่นเอง

ขั้นที่ 2 การหาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหา (Information Search) ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาซึ่งอาจพบทั้งเหตุโดยตรงและโดยอ้อม ข่าวสารที่ได้จะต้องเกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุดจำเป็นต่อการแก้ปัญหาลงจนมีปริมาณมากพอจะช่วยให้การตัดสินใจได้แน่นอนขึ้น

ขั้นที่ 3 การประเมินค่าของข่าวสาร (Evaluation of Information) ในบรรดาข่าวสารที่เสาะแสวงหามาขึ้นก็ต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า ข่าวสารที่หามาได้ทุกชนิดนั้นเกี่ยวข้องกับตัวปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหานั้นอย่างแท้จริงเสมอไปทั้งๆ ที่ขณะเสาะแสวงหาที่ตั้งใจเช่นกันเพราะฉะนั้นก็จำเป็นต้องมีการประเมินค่าว่า ข่าวสารที่ได้มาถูกต้องเหมาะสมเพียงพอตรงกับเวลาและสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ซึ่งจะมีการเสาะแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมหลังจากประเมิน ค่าข่าวสารแล้ว ไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควรหรือจำเป็นต้องคัดข่าวบางอย่างออกไป ถ้าเห็นว่าเกี่ยวข้องกับตัวปัญหาที่จะทำการแก้ปัญหาลงหรือตัดสินใจนั้น

ขั้นที่ 4 การกำหนดทางเลือก (Listing Alternatives) ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจพอๆ กับขั้นตอนที่หนึ่ง ขั้นตอนนี้จะสมบูรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับข่าวสารความรู้ตลอดข้อเท็จจริงที่ได้ประมวลมาจากขั้นตอนที่ 3 ทางเลือกต้องมีหลายทางๆ ทางแก้ปัญหาลงได้หลายๆ ระดับและควรจัดลำดับความสำคัญเพื่อสะดวกในการเลือกไว้ด้วย

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ (Selection Alternative) เป็นขั้นตอนในการตัดสินใจอย่างแท้จริง โดยทางเลือกแนวทางตามขั้นตอนที่ 4 ที่ประเมินแล้วว่าเหมาะสมที่สุด

ขั้นที่ 6 ปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implementation of Decision) ได้แก่ขั้นตอนที่ปฏิบัติตามทางเลือกในขั้นที่ 5 เมื่อผลตัดสินใจอันหมายถึง การปฏิบัติในการแก้ปัญหาลงปรากฏออกมาเช่นไร ต้องมีการประเมินผลอีกครั้งเพื่อสรุปว่าการตัดสินใจนั้นเหมาะสมกับปัญหาลงเพียงใด

พลันเกต และแอตเนอร์ (กุลชลี ไชยันทา. 2539 : 135 – 139 ; อ้างอิงมาจาก Plunkett and Attner. 1994 : 162) ได้เสนอลำดับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่แรก การระบุปัญหา (Defining the Problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อไปของกระบวนการตัดสินใจซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรระมัดระวังมิให้เกิดความผิดพลาดในการระบุปัญหาขององค์การ ทั้งนี้ผู้บริหารควรแยกแยะความแตกต่างระหว่างอาการแสดง (Symptom) ที่เกิดขึ้นกับตัวปัญหาที่แท้จริงเสียก่อน ยกตัวอย่างเช่นกรณีที่ยอดขายของบริษัทลดลงซึ่งมีสาเหตุมาจากคุณภาพสินค้าต่ำ จะเห็นว่าการที่ยอดขายลดลงเป็นอาการแสดงและปัญหาที่ต้องแก้ไขได้แก่ การที่คุณภาพสินค้าต่ำ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดต้องคอยสังเกตอาการแสดงต่างๆ ทั้งต้องรวบรวมข้อมูลที่เป็นต่อการค้นหาสาเหตุของอาการแสดงเหล่านั้นซึ่งนำไปสู่การระบุปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ขั้นที่สอง การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identifying Limiting Factors) เมื่อสามารถระบุปัญหาได้ถูกต้องแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่างๆ ขององค์การ โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการผลิตได้แก่ กำลังคน เงินทุน เครื่องจักร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ รวมทั้งเวลาซึ่งมักเป็นปัจจัยจำกัดที่พบอยู่เสมอๆ การรู้ถึงข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดขอบเขตในการพัฒนาทางเลือกให้แคบลงได้ ตัวอย่างเช่น ถ้ามีเงื่อนไขว่าต้องส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าภายในเวลา 1 เดือน ทางเลือกของการแก้ไขปัญหการผลิตสินค้าไม่เพียงพอที่มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 1 เดือน ก็ควรถูกตัดทิ้งไป

ขั้นที่สาม การพัฒนาทางเลือก (Developing Potential Alternatives) ขั้นตอนต่อไปผู้บริหารควรทำการพัฒนาทางเลือกต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งทางเลือกเหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาให้น้อยลงหรือประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาทางเลือกผู้บริหารอาจขอความคิดเห็นจากนักบริหารอื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จทั้งภายในและภายนอกขององค์การ ซึ่งอาจใช้วิธีการปรึกษาหารือเป็นรายบุคคลหรือจัดการประชุมกลุ่มย่อยขึ้น ข้อมูลที่จะได้รับจากบุคคลเหล่านั้นเมื่อผนวกรวมกับสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ของตนเองจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่สี่ การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyzing the Alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่างๆ โดยจะนำเอาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกันอย่างรอบคอบ และควรมีการวิเคราะห์ทางเลือก

ขั้นที่ห้า การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Selecting the Best Alternative) เมื่อผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่างๆ แล้ว ผู้บริหารควรเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกอีกครั้งหนึ่งเพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียว ทางเลือกที่ดีที่สุดควรมีผลเสียต่อเนื่องในภายหลังน้อยที่สุดและให้ผลประโยชน์มากที่สุด แต่บางครั้งผู้บริหารอาจตัดสินใจเลือกทางเลือกแบบประนีประนอมโดยพิจารณาองค์ประกอบที่ดีที่สุดของแต่ละทางเลือกนำมาผสมผสานกัน

ขั้นที่หก การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implementing the Decision) เมื่อผู้บริหารได้ทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ก็ควรมีการนำผลการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติเพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติควรมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ที่ชัดเจนและจัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นที่ยอมรับ นอกจากนี้ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบวิธี กฎและนโยบายซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นสุดท้าย การสร้างระบบควบคุมและประสิทธิผล (Establishing a Control and Evaluation System) ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การสร้างระบบการควบคุมและการประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหาหรือทำการตัดสินใจใหม่ได้โดยได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติที่ดีที่สุด

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535 : 187 - 194) ได้เสนอขั้นตอนการตัดสินใจไว้ 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรก การตระหนักในปัญหา หมายถึง การค้นหาปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาก่อน

ขั้นที่สอง การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยเริ่มจากระบุสภาพและขอบเขตของปัญหาก่อน และพยายามค้นหาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ก่อให้เกิดปัญหาโดยพิจารณาในแนวกว้าง

ขั้นที่สาม กำหนดทางเลือกโดยเลือกข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุด ให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด

ขั้นที่สี่ ประเมินทางเลือกและจัดอันดับความสำคัญโดยใช้วิจารณ์ญาณของผู้บริหารประเมินทางเลือกให้เหมาะสมกับสภาพและความสำคัญของปัญหาควรมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับประเมินผล

ขั้นที่ห้า การตัดสินใจเลือกที่ดีที่สุดโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต้องคำนึงว่ามีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่

ขั้นที่หก การนำทางเลือกไปปฏิบัติ การตัดสินใจที่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ถือว่าเป็นการตัดสินใจนั้นไม่มีประสิทธิภาพ เงื่อนไขที่ดีที่สุดที่ทุกคนยอมรับมีการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องร่วมการตัดสินใจด้วย

ขั้นสุดท้าย การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบว่าผลการตัดสินใจในเรื่องการปฏิบัติได้ผลตามที่คาดหมายไว้ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ เกิดปัญหาในการปฏิบัติอย่างไรเพื่อจะได้ทำการแก้ไขได้ทัน่วงที

แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง

พรรคการเมือง (Political Party) เป็นการรวมกลุ่มของผู้มีอุดมการณ์ร่วมกัน โดยมีเป้าหมายที่จะเข้าสู่การเมืองโดยตรง การเข้าสู่การเมืองโดยตรงนั้นอาจจะหมายถึงการเข้าสู่ระบบทางการเมืองอย่างเป็นทางการ ด้วยวิธีการเข้าสมัครรับเลือกตั้งและมุ่งหวังที่จะขึ้นมาเป็นฝ่ายบริหารหรือในระดับนิติบัญญัติ การเข้าสู่การเมืองในบางกรณี อาจจะหมายถึงการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อขึ้นสู่อำนาจนอกกรอบการเมืองทางการเมือง แต่มุ่งหวังการใช้การปฏิวัติหรือการเมืองนอกกรอบทางการเมืองเป็นแนวทาง ตัวอย่างเช่น พรรคคอมมิวนิสต์ของยุโรปในอดีต เป็นต้น (สีดา สอนศรี และคณะ. 2546 : 189)

พรรคการเมือง (Political Party) มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) ในประเด็นหลักๆ ก็คือ ในขณะที่พรรคการเมืองเป็นการรวมตัวของคนที่มีอุดมการณ์เดียวกัน กลุ่มผลประโยชน์เป็นการรวมตัวของคนที่มีผลประโยชน์ร่วมกันและโดยนัยทางทฤษฎีนั้น กลุ่มผลประโยชน์มิได้มุ่งหวังเข้าสู่การเมืองโดยตรง แต่กลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่มจะใช้แนวทางรักษาผลประโยชน์ของตนด้วยการผลักดันทางการเมือง ซึ่งเท่ากับเป็นการเล่นการเมืองโดยทางอ้อม กลุ่มผลประโยชน์ที่มุ่งเป้าในการผลักดันทางการเมืองนั้นจะมีลักษณะเป็นกลุ่มผลักดัน (Pressure Group) (สีดา สอนศรี และคณะ. 2546 : 189)

1. ความหมายของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความสำคัญในการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากพรรคการเมืองมีบทบาทในกระบวนการทางการเมืองแทบทุกขั้นตอน

โดยเฉพาะการเชื่อมโยงนโยบายและการดำเนินงานของพรรคกับประชาชน มีนักวิชาการและนักรัฐศาสตร์ชาวต่างประเทศหลายท่านได้นิยามพรรคการเมืองแตกต่างกันไป ดังนี้

กระมล ทองธรรมชาติ (2514 : 16) ระบุว่า พรรคการเมือง คือ การรวมตัวกันของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเชื่อร่วมกันและมุ่งที่จะแสวงหาอำนาจทางการเมืองหวังที่จะได้เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้วยการส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้ง

วิทยา นาศิริกุลกิจ และสุรพล ราชภัณฑาทารักษ์ (2553 : 6) พรรคการเมืองคือ คณะบุคคลที่รวบรวมกันเป็นองค์กรที่มีแนวคิดและหลักการบางอย่างที่เห็นร่วมกัน เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและคัดเลือกบุคคลเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อเข้าไปควบคุมการดำเนินงานและนโยบายของรัฐบาล

Lapalombara และ Myron Weiner (วิชัย ตันศิริ. 2548 : 344 - 348 ; อ้างอิงมาจาก Lapalombara and Myron Weiner. 1967) ได้ให้ความหมายของพรรคการเมืองตามแนวคิดของสองท่านนี้ จะต้องมีความสมบูรณ์ 4 ประการ คือ 1) มีความต่อเนื่องของการจัดตั้งองค์กร นั่นคือ มีองค์กรที่ขึ้นอยู่กับชีวิตของผู้นำคนเดียว ซึ่งเมื่อถึงแก่กรรมแล้วองค์กรนั้นก็สิ้นสุดลง 2) มีองค์กรระดับท้องถิ่นและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอระหว่างองค์กรระดับท้องถิ่นกับองค์กรระดับชาติ 3) มีความมุ่งมั่นของผู้นำที่จะได้อำนาจในการบริหารประเทศ หรือมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการบริหารประเทศ และ 4) ถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องแสวงหาผู้สนับสนุนในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

Leon Epstein (วิชัย ตันศิริ. 2548 : 349 - 350 ; อ้างอิงมาจาก Leon Epstein. 1964) ให้ความหมายของพรรคการเมืองคือ สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุน หลักการหรือนโยบาย ที่จะมีส่วนสำคัญในการบริหารงานของรัฐบาลตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญ และมีความสมบูรณ์ 4 ประการ คือ 1) มีความสัมพันธ์ค่อนข้างยาวนานหรือสม่ำเสมอระหว่างผู้นำและผู้ตาม 2) มีกระบวนการและระเบียบวิธีในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในการจัดดำเนินการกิจการสาธารณะ 3) มีการสนับสนุนจากสมาชิกหรือผู้นิยมในพรรคค่อนข้างมั่นคงถาวร และ 4) มีทัศนคติของการมองปัญหาแผ่วไว้ด้วยความผูกพันทางด้านความรู้สึกค่อนข้างเด่นชัด

ความหมายของพรรคการเมืองโดยสรุป คือ การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีแนวคิดหรือหลักการร่วมกัน เพื่อส่งสมาชิกลงรับสมัครเลือกตั้งและได้เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

2. กำเนิดและวิวัฒนาการของพรรคการเมืองไทย

สีดา สอนศรี และคณะ (2546 : 205 - 245) ได้แยกกำเนิดและวิวัฒนาการของพรรคการเมืองไทยออกเป็น 5 ช่วง โดยสรุปได้ดังนี้

2.1 กำเนิดของพรรคการเมืองไทยจนถึงยุค พ.ศ. 2490 พรรคการเมืองไทยนั้น กำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกภายหลังจากที่มีกฎหมายพรรคการเมืองในปี 2489 แต่จากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์อาจกล่าวได้ว่าคณะราษฎรคือพรรคการเมืองพรรคแรกในระบบการเมืองไทย พรรคการเมืองนั้นเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีอุดมการณ์หรือแนวคิดร่วมกันในอันที่จะขึ้นสู่อำนาจทางการเมือง ในความหมายดังกล่าว “คณะราษฎร” ซึ่งกำเนิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดทางการเมืองในอันที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช (Absolute Monarchy) โดยมีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitutional

Monarchy) จึงมีลักษณะของการเป็นพรรคการเมืองในทางพฤตินัยและถือเป็นพรรคการเมืองพรรคแรกของไทยที่ก่อกำเนิดขึ้นในปี 2475 เมื่อมีการก่อการรัฐประหารอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองไทย และในปี 2489 สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ความเห็นชอบในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในวันที่ 29 เมษายน 2489 และมีผลบังคับใช้ในเดือนพฤษภาคม 2489 และถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ยอมรับการจัดตั้งพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการส่งผลให้กลุ่มการเมืองต่างๆ รวมตัวกันจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นพรรคแรกคือ พรรคก้าวหน้า โดยมีหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นหัวหน้าพรรค พรรคสหชีพ โดยมีนายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นหัวหน้าพรรค และพรรคประชาธิปไตย เป็นต้น

2.2 พรรคการเมืองไทยในยุค พ.ศ. 2490 จนถึง พ.ศ. 2500 เมื่อร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2498 ได้ผ่านความเห็นชอบและมีการประกาศใช้ในวันที่ 26 กันยายน 2498 เจตนารมณ์ของกฎหมายพรรคการเมืองฉบับนี้ก็คือส่งเสริมให้มีการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นภายใต้กรอบของกฎหมาย สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือการกำหนดหลักเกณฑ์ในการก่อตั้งพรรคการเมือง การจัดตั้งพรรคสาขา การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองและการยกเลิกพรรคการเมือง การจัดตั้งพรรคการเมืองนั้นกำหนดว่าจะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไป และต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เป็นสมาชิกมีจำนวนตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป ซึ่งเมื่อมีการออกพระราชบัญญัติพรรคการเมืองแล้ว ก็ได้มีการจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นเป็นจำนวน 23 พรรค ในช่วงก่อนการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2500 และได้มีการก่อตั้งเพิ่มขึ้นอีก 7 พรรค ก่อนการรัฐประหารเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2501 โดยพรรคการเมืองที่โดดเด่นที่สุดในช่วงนี้คือ “พรรคเสรีมนังคศิลา” ซึ่งเป็นฐานอำนาจอันชอบธรรมให้แก่คณะรัฐประหาร

2.3 พรรคการเมืองไทยในยุค พ.ศ. 2500 จนถึง 2516 เมื่อคณะปฏิวัตินำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการรัฐประหารเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2501 คณะปฏิวัติได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2498 ซึ่งส่งผลให้พรรคการเมืองต้องสิ้นสุบบทบาทและยังได้ประกาศยุบเลิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐธรรมนูญ การเมืองไทยจึงเข้าสู่ยุคอำนาจนิยมหรือเผด็จการอีกครั้งหนึ่งภายใต้จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี และจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ปกครองประเทศ ในช่วงนี้โดยการออกคำสั่งและออกประกาศในนามของคณะปฏิวัติและได้ใช้กลไกของคณะปฏิวัติรวมศูนย์อำนาจและควบคุมกลไกทางการเมืองและสังคมอย่างเบ็ดเสร็จ และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2502 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญชั่วคราวเพราะมีบทบัญญัติในมาตรา 6 และ 7 ระบุให้มีการแต่งตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ แต่คณะปฏิวัติก็ใช้วิธีการถ่วงเวลาในการร่างรัฐธรรมนูญนานถึง 10 ปี ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงคลอดออกมา เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อสัญกรรมในปลายปี 2506 จอมพลถนอม กิตติขจร จึงได้จัดตั้งรัฐบาลโดยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้รับแรงกดดันทางการเมือง จากประชาชนและนักศึกษาจึงได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2511 โดยพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2511 กำหนดเอาไว้ว่าผู้มีสัญชาติไทยอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวนตั้งแต่ 15 คน สามารถออกหนังสือเชิญชวนบุคคลอื่นให้มาสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคจัดตั้งพรรคการเมืองได้ โดยต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 500 คน ผลจากบทบัญญัตินี้เองจึงได้มีการจดทะเบียนพรรคการเมืองขึ้นจำนวน 19 พรรค อันประกอบด้วยพรรคประชาธิปไตย พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย พรรคชาติประชาธิปไตย พรรคเสรีประชาธิปไตย เป็นต้น

2.4 พรรคการเมืองไทยยุคหลังกรณี 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จนถึงการรัฐประหาร โดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) พ.ศ. 2534

2.4.1 พรรคการเมืองไทยยุคหลังกรณี 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จนถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2521 แรกกุดตันจากพลังประชาชนส่งผลให้ผู้นำเผด็จการภายใต้การนำของจอมพล ถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกณรงค์ กิตติขจร ต้องลี้ภัยไปยัง ต่างประเทศ และเป็นการปิดฉากการเมืองไทยในยุคเผด็จการที่ปกครองประเทศนับแต่ปี พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา และเป็นการเปิดฉากสู่ยุคประชาธิปไตยที่เบ่งบาน ได้มีพรรคการเมืองจัดตั้งขึ้นถึงจำนวน 57 พรรค โดยพรรคการเมืองส่วนใหญ่จะเป็นการรวมตัวของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเก่า หรือเป็น พรรคเก่า เคยมีมาก่อน และมีพรรคใหม่ๆ เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของคนหน้าใหม่ เช่น พรรค ประชาธิปัตย์ พรรคสงเคราะห์อาชีพและการกุศล พรรคราษฎร พรรคชาติไทย พรรคพลังใหม่ เป็นต้น และการกลับมาอุปสมบทของจอมพลถนอม กิตติขจร ได้ก่อให้เกิดความไม่พอใจของ ประชาชนและนักศึกษาจนนำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมืองเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 คณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน อันมีพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ ในฐานะหัวหน้าได้ก่อการรัฐประหารจึงได้ประกาศ ยกเลิกรัฐธรรมนูญและรัฐสภา และได้จัดตั้งรัฐบาลภายใต้ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี รวมทั้งประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2519 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2519 โดยหลักการของ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดให้มีสภาเดียวคือสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ที่มาจากการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ และในรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร ก็ถูกยึด อำนาจอีกครั้งโดยคณะปฏิวัติชุดเดิมที่มีพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ เป็นผู้นำ และมีการยกเลิก รัฐธรรมนูญฉบับเดิมพร้อมทั้งประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แทน โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการจัดตั้ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ และเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ยกร่าง รัฐธรรมนูญและผ่านความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว จึงมีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2521 และนำไปสู่การเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 22 เมษายน 2522

2.4.2 พรรคการเมืองไทยยุคหลังเดือนธันวาคม พ.ศ. 2521 จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 ก่อนปี พ.ศ. 2525 เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายพรรคการเมืองจึงไม่มีการ จัดทะเบียนพรรคการเมือง ในช่วงระหว่างการเลือกตั้งปี 2522 จนถึงช่วงการจัดตั้งพรรค การเมือง พ.ศ. 2525 มีการรวมกลุ่มการเมืองมากถึง 49 กลุ่ม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นพรรคการเมืองเก่า ได้แก่ กลุ่มประชาธิปไตย กลุ่มชาติไทย กลุ่มธรรมสังคม กลุ่มกิจสังคม เป็นต้น ภายหลังการเลือกตั้ง สภาผู้แทนราษฎรได้ผ่านพระราชบัญญัติพรรคการเมืองซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2524 จึงทำให้กลุ่มการเมืองต่างๆ ได้มีการจดทะเบียนพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการอีกครั้ง ส่งผลให้กลุ่ม การเมืองต่างๆ ลดลง เนื่องพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2524 ได้กำหนดเงื่อนไขในการ จัดตั้งพรรคการเมืองมากขึ้น ทั้งในด้านการก่อตั้งและการดำรงรักษาพรรคให้มีบทบาททางการเมือง อย่างต่อเนื่อง และในช่วงระหว่างการเลือกตั้งทั่วไปปี 2529 จนถึงการจัดตั้งทั่วไปปี 2531 นั้น รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติพรรคการเมืองกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมือง และไม่สามารถลงสมัครในนามอิสระได้ จึงทำให้เห็นการเมืองและพรรคการเมืองต่างๆ มีการยุบพรรค เลิกพรรค รวมพรรคอีกทั้งยังมีการตั้งพรรคการเมืองใหม่

2.5 พรรคการเมืองไทยยุคหลังการรัฐประหารโดยคณะรักษาความสงบเรียบร้อย แห่งชาติ (รสช.) พ.ศ. 2534 จนถึงการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 เมื่อคณะ รสช.

ทำรัฐประหารสำเร็จก็ได้แต่งตั้งสถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ จนมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 แล้ว พรรคการเมืองต่างๆ ต้องหยุดกิจกรรมไปชั่วคราว และมีการเคลื่อนไหวเพื่อเตรียมการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 ซึ่งมีพรรคการเมืองที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 21 พรรค หลังเลือกตั้งก็เกิดปัญหาความวุ่นวายทางการเมืองจนนำมาสู่เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 จนต้องจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปอีกครั้งในวันที่ 13 กันยายน 2535 ซึ่งก่อนการเลือกตั้งพรรคการเมืองมีการยุบพรรครวมพรรคแยกข้อออกเป็นกลุ่มพรรคอย่างชัดเจน

3. บทบาทหน้าที่ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองจัดได้ว่าเป็นสถาบันทางการเมืองที่เป็นศูนย์รวมความคิดเห็นหรืออุดมการณ์ความต้องการของสมาชิกพรรคและความต้องการของประชาชนทั้งในทางการเมืองการบริหารเศรษฐกิจและสังคม เมื่อพรรคการเมืองได้ก่อตัวมาเป็นองค์กรและมีการทำหน้าที่ของเขาแล้ว พรรคการเมืองในแทบทุกประเภทและทุกระบบการปกครองการตั้งพรรคการเมืองจะมีพื้นฐานมาจากอุดมการณ์ในการที่จะเป็นตัวแทนและรักษาประโยชน์ของประชาชน ดังนั้นเมื่อศึกษาถึงหน้าที่และประโยชน์ของพรรคการเมือง โดยสรุปวิเคราะห์จากงานของ โกสินทร์ วงศ์สวัฒน์ และนรนิติ เศรษฐบุตร ชูวงศ์ ฉายบุตร และสมบัติ อารังธัญวงศ์ จะได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับหน้าที่และประโยชน์ของพรรคการเมืองดังต่อไปนี้

3.1 การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนโดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ทางการเมืองและเสริมสร้างทัศนคติแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ มิใช่เน้นทำเฉพาะช่วงโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเท่านั้น พรรคต้องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจทางการเมือง ตามแนวทางปรัชญาอุดมการณ์ และนโยบายของพรรคเพื่อให้ประชาชนมีความรู้และเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ในการสรรหาบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง พรรคต้องระดมและแสวงหาการสนับสนุนจากประชาชนในรูปของการเข้ารับบุคคลที่มีความศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรคเข้าเป็นสมาชิกและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเพื่อให้พรรคมีความเข้มแข็งและรักษาความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และพรรคต้องมีการคัดสรรสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ทางการเมือง เช่น รัฐมนตรี ประธานสภา ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

3.3 การระดมสรรพกำลังทางการเมืองโดยการรวบรวมประชาชนกลุ่มบุคคลและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ มาสนับสนุนนโยบายของพรรคการเมืองตามความเชื่อในอุดมการณ์ของพรรค เมื่อพรรคการเมืองได้เป็นรัฐบาลก็จะทำให้การบริหารประเทศของพรรคได้รับการสนับสนุนจากประชาชนหรือในกรณีที่พรรคฝ่ายค้าน ก็จะทำให้ฝ่ายค้านมีความเข้มแข็ง และสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 การเป็นตัวกลางเชื่อมประสานผลประโยชน์ระหว่างคนกลุ่มต่างๆ ในสังคม ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ที่มีอาจตกลงกันได้เพื่อนำมาสู่การตกลงโดยสันติตามกระบวนการประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีความต้องการที่แตกต่างกันไป พรรคต้องหาทางรับฟังความต้องการเหล่านี้ และแก้ไขโดยการกำหนดนโยบายหรือผลักดันให้มีการหากฎหมายและระเบียบปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือเสนอความต้องการผ่านไปยังหน่วยงาน

หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการเพื่อให้คนกลุ่มต่างๆ เกิดความเข้าใจและร่วมกันทำงานเพื่อสังคม

3.5 การเป็นศูนย์กลางทางการเมืองและเป็นช่องทางแสดงออกทางการเมืองของประชาชนและสมาชิกทั้งการแสดงความคิดเห็น ร้องทุกข์ ร้องเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองสนับสนุนช่วยเหลือ และส่งเสริมพรรคการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยพรรคจึงเป็นเหมือนเวทีของประชาชนและสมาชิกในการต่อรองเจรจาและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ การมีพรรคการเมืองจึงทำให้ช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชนกับกลไกของรัฐเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการแสดงออกทางการเมืองนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามความเชื่อและอุดมการณ์ของแต่ละพรรค

3.6 การกำหนดทิศทางการบริหารประเทศในฐานะรัฐบาลหรือเป็นฝ่ายค้านพรรคที่ชนะการเลือกตั้งจะมีหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลและรับผิดชอบในการบริหารประเทศตามนโยบายที่กำหนดไว้ ส่วนพรรคการเมืองที่ได้เป็นรัฐบาลจะต้องทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านเพื่อตรวจสอบการบริหารของรัฐบาลเพื่อให้รัฐบาลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนตามนโยบายที่แถลงไว้กับรัฐสภา

3.7 การสร้างและพัฒนาผู้นำทางการเมืองโดยการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควบคุมและกำกับดูแลการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มีความรู้และอบรมสมาชิกเพื่อสร้างผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพมีความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ

3.8 การนำเสนอนโยบายและทางเลือกให้กับประชาชนโดยการกำหนดนโยบายสาธารณะ ที่สำคัญของประเทศเพื่อมุ่งนำไปใช้ในการปกครองและบริหารประเทศ โดยนำเสนอ นโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเลือกพรรคที่นำเสนอโยบายที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากที่สุดซึ่งนโยบายของพรรคนั้นจะทำหน้าที่ในการแยกจุดยืนทางการเมืองของประชาชนอีกทั้งนโยบายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้น ให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย

3.9 การเป็นสื่อกลางและสร้างความสามัคคีของคนในชาติโดยพรรคการเมืองเองจะต้องทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรหลักตามรัฐธรรมนูญทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดที่สำคัญได้แก่นโยบาย ตัวบุคคลที่พรรคจะเลือกเป็นรัฐมนตรี ความเชื่อมั่นในระบบพรรค หัวหน้าพรรค ชื่อเสียงของพรรค และอื่นๆ 2) ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่สำคัญได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ความสามารถ ผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้อื่น รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน

และข้ออื่นๆ 3.) ความคิดเห็นด้านความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด สื่อบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และสื่อในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

พัชริน ฤทธิ์พิทักษ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดพังงา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในความคิดเห็นของประชาชนจังหวัดพังงาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้านผู้สมัคร ด้านนโยบาย อยู่ในระดับมาก และด้านการสนับสนุนจากพรรคการเมือง ด้านสื่อและการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง อันดับที่ 1 ด้านผู้สมัคร รองลงมาคือด้านนโยบาย ด้านการสนับสนุนจากพรรคการเมือง และด้านสื่อและการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

วิชาญ รอดไพบูลย์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านคุณสมบัติหัวหน้าคะแนน และปัจจัยด้านบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดชลบุรี ที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดค่อนข้างมาก

วไลพร และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะการเลือกตั้งเกี่ยวกับหัวหน้าคะแนนกับนโยบายประชานิยม : ศึกษาชัยชนะการเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งปี 2550 ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าคะแนนมีบทบาทสำคัญต่อการแนะนำหรือการนำนโยบายของพรรคการเมืองต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะนโยบายประชานิยม เนื่องจากหัวหน้าคะแนนเป็นกลุ่มคนที่อยู่ภายในท้องถิ่นหรือชุมชน สามารถเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนั้นการนำนโยบายพรรคมาประชาสัมพันธ์จึงมีส่วนในการตัดสินใจส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนตัดสินใจหรือให้ความไว้วางใจพรรคการเมือง

ศิวะพร ปัญจมาลา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน : ศึกษากรณีการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม เขต 1 พ.ศ. 2537 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของประชาชนมากที่สุด พรรคการเมือง คุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งและหัวหน้าคะแนน ตามลำดับ นอกจากนี้จากการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าประชาชนมีความสนใจในการเลือกตั้งค่อนข้างมาก และจากการศึกษาพบว่าพรรคการเมืองมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้งรองลงมาคือ คุณสมบัติผู้รับสมัครเลือกตั้ง และหัวหน้าคะแนน

อภิชัย รัตน์เจริญธรรม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาพิจารณาทั้งผู้สมัครและพรรคการเมืองร้อยละ 40.51 พิจารณาที่พรรคการเมืองอย่างเดียวร้อยละ 40.26 พิจารณาที่ผู้สมัครอย่างเดียวร้อยละ 13.85 และไม่พิจารณาอะไรเลยร้อยละ 5.38 ส่วนปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมและการดำรงตำแหน่งกรรมการ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือก ส.ส. และพรรคการเมือง เช่นเดียวกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารข้อมูลซึ่งครอบคลุมตัวแปรด้านพฤติกรรมมารับ

ข่าวสารและความสนใจประเภทข่าวสารปัจจัยระบบอุปถัมภ์ ประกอบด้วยความผูกพันกับพรรคการเมืองและวัฒนธรรมการเลือกตั้ง ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งครอบคลุมความผูกพันกับผู้สมัครและระดับความสัมพันธ์กับผู้สมัคร และปัจจัยอิทธิพลและผลต่างตอบแทน ได้แก่บุคคลที่มีอิทธิพลลักษณะของสังคมและลักษณะของสถานการณ์ ตัวแปรทั้งหมดนี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือก ส.ส. และพรรคการเมือง

อรพิน จอกถม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า มี 3 ปัจจัย คือ ด้านนโยบายของกลุ่ม ด้านผลงานของกลุ่ม และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก และเห็นว่ามี 2 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านผลประโยชน์แห่งตนมีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 78 - 79) ได้ศึกษาถึงการใช้การสื่อสารกับการรณรงค์ทางการเมือง พบว่าการสื่อสารนับเป็นประเด็นสำคัญในการรณรงค์ทางการเมือง ประชาชนมีความคิดเห็นและปฏิบัติการรณรงค์ทางการเมืองอย่างไรและจะต้องรณรงค์อย่างไรจึงจะได้รับผลต่อประชาชน โดยต้องศึกษาถึงธรรมชาติการไปลงคะแนนเสียงตลอดจนกระบวนการสื่อสารที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ และต้องคำนึงถึงการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมทางการเมือง

ปฏิมา สารพัฒน์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเมืองกับนโยบายของพรรคการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีพรรคไทยรักไทย ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2548 จากการศึกษาพบว่าพรรคไทยรักไทยใช้นโยบายที่มุ่งให้ประโยชน์กับประชาชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการแก้ไขปัญหของประเทศอย่างได้ผลมาเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการหาเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2548 โดยมีทิศทางและวิธีการในการชนะการเลือกตั้ง ประกอบด้วย 1) นโยบายของพรรคไทยรักไทยเป็นเครื่องมือที่พรรคไทยรักไทยนำมาหาเสียงและประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งทั้งสองครั้ง 2) ด้านบุคลิกภาพของผู้นำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งทำให้พรรคการเมืองอื่นไม่สามารถคัดสรรตัวบุคคลเข้ามาแข่งขันได้ 3) สมาชิกของพรรคไทยรักไทยได้มีการยุบรวมพรรค และย้ายพรรคของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมากเข้ามาอยู่ในพรรคไทยรักไทย 4) ในการบริหารประเทศได้สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนแสดงความต้องการให้พรรคไทยรักไทยและ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เข้ามาบริหารประเทศอีกหนึ่งสมัย

ธรรมนูญ ต้นมีสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการตลาดนำการเมืองไทย : บทวิเคราะห์การสร้างค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างทั่วไปในสังคมที่มีการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากระบบทุนนิยมและโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเลือกตั้งของรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ได้กลายเป็นปัจจัยองค์ประกอบที่ทำให้การใช้การตลาดนำการเมืองในการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคไทยรักไทยและรัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ประสบความสำเร็จ ซึ่งผลกระทบของการนำการตลาดมาใช้นำการเมืองไทยนั้น ได้ก่อให้เกิดนัยสำคัญทางการเมือง 2 ระดับได้แก่ 1) ในระดับพรรคการเมือง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการในการสร้างภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง การบริหารจัดการภายในพรรค นโยบายของพรรค การวางตัวผู้สมัคร

รับเลือกตั้ง การกำหนดทิศทางในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและการจัดการสื่อสารผ่านกระบวนการทางการเมืองตลาดอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงงานกระทั่งกลยุทธ์ในการรักษาคะแนนนิยมทางการเมืองในแต่ละช่วงเวลา โดยกิจกรรมทั้งหมดให้ความสำคัญและอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่ฝ่ายการสำรวจวิเคราะห์วิจัย ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าว มีอิทธิพลทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชน

2) ในระดับประชาชน พบว่าประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารและรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่มากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวโน้มของการตื่นตัวและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มากขึ้น ทำให้พรรคการเมืองต่างต้องมีการแข่งขันเชิงนโยบายที่มุ่งสนองตอบความต้องการของประชาชนมากขึ้น

พัชรินทร์ ภูทับทิม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลหนองกุ้งศรี อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

1) ด้านความเป็นผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในการตัดสินใจที่ดีสามารถเลือกทางเลือกที่ถูกต้องและเกิดผลดีต่อส่วนรวมมากที่สุด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา 2) ด้านลักษณะส่วนตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้ดังนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรมต่อคนรอบข้าง ความสนใจและเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านความรู้ความสามารถโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้ดังนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการรู้จักใช้อำนาจหน้าที่อย่างชอบธรรม ความเฉลียวฉลาดรู้ทันเหตุการณ์ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นผลสำเร็จ และ 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้ดังนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความมีจิตสำนึกในความถูกต้องชอบธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การอยู่ในกรอบศีลธรรมในขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา

พิชญ์ สมพอง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษานักการเมืองถิ่นจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า นักการเมืองถิ่นจังหวัดยโสธรจำแนกได้ 3 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มนักสื่อสารมวลชน กลุ่มครูอาจารย์ ข้าราชการเก่า และนักกฎหมาย กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นและนักธุรกิจเครือข่ายสายสัมพันธ์ที่พบจะเป็นบิดา-บุตร 1 คู่ นอกนั้นจะเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในระดับท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และกลุ่มผลประโยชน์ทางสังคมและวัฒนธรรม พรรคการเมืองคือกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง มีบทบาทสูงต่อนักการเมืองถิ่นยโสธร นักการเมืองถิ่นยโสธรมีการเปลี่ยนสังกัดพรรคตามวาระของรัฐบาล โดยพรรคใดเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ นักการเมืองถิ่นยโสธรก็สังกัดพรรคนั้น ส่วนกลวิธีในการหาเสียงได้แก่ การลงพื้นที่พบประชาชนโดยสม่ำเสมอ การให้ความอุปถัมภ์ช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ

บทที่ 3

โครงสร้างบริบทพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร

บริบทจังหวัดยโสธร

จังหวัดยโสธร เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเดิมตั้งอยู่บ้านสิงห์ท่า ต่อมาในปี 2357 พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงโปรดเกล้าให้ยกบ้านสิงห์ท่าขึ้นเป็นเมือง และพระราชทานนามเมืองว่า "ยศสุนทร" ต่อมาเรียกเป็น "ยโสธร" และให้เจ้าราชวงศ์สิงห์ท่า เป็นเจ้าครองเมืองมีราชทินนามเมืองว่า "พระสุนทรวงศาราช " เป็นเจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดยโสธร ในปี พ.ศ. 2433 ตรงกับรัชสมัยของรัชกาลที่ 5 ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงและจัดรูปแบบการปกครองใหม่จนกระทั่งปี พ.ศ. 2443 กระทรวงมหาดไทยได้รวมเมืองยโสธรเข้ากับเมืองอุบลราชธานี และเมืองยโสธร แยกเป็นอำเภอยโสธร และอำเภอคำเขื่อนแก้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 70 ตั้งอำเภอยโสธร ขึ้นเป็นจังหวัดยโสธร และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2515 โดยประกอบด้วย อำเภอเมืองยโสธร คำเขื่อนแก้ว มหาชนะชัย ป่าดิว เลิงนกทา และอำเภอกุดชุม

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดยโสธรตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นแวงที่ 104 และ 105 องศาตะวันออก และเส้นรุ้งที่ 15 และ 16 องศาเหนือ ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยประมาณ 552 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 4,161.64 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,601,040 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้ ทิศเหนือติดจังหวัดมุกดาหารและจังหวัดร้อยเอ็ด ทิศตะวันออกติดจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดอำนาจเจริญ ทิศใต้ติดจังหวัดศรีสะเกษ ทิศตะวันตกติดจังหวัดร้อยเอ็ด

การปกครองและประชากร

ในปี พ.ศ. 2550 จังหวัดยโสธร แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 9 อำเภอ 79 ตำบล 885 หมู่บ้าน โดยมีอำเภอดังนี้ อำเภอเมืองยโสธร อำเภอกุดชุม อำเภอคำขี้เหล็ก อำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอทรายมูล อำเภอป่าดิว อำเภอมหาชนะชัย อำเภอเลิงนกทาและอำเภอไทยเจริญ การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 78 แห่ง จำนวนประชากรทั้งสิ้น 539,542 คน เป็นชาย 270,840 คน เป็นหญิง 268,702 คน จำนวนผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 50.2 ของประชากรทั้งหมด และจำนวนผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 50.2 ของประชากรทั้งหมด ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 55,856 คน คิดเป็นร้อยละ 10.35 ส่วนที่เหลือ 483,686 คน หรือร้อยละ 89.65 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 130 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเท่ากับ 4 คน โดยครัวเรือนเฉลี่ยต่อหมู่บ้านเท่ากับ 157 ครัวเรือน และจำนวนประชากรเฉลี่ยต่อหมู่บ้านเท่ากับ 610 คน

ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำ และสภาพทางเศรษฐกิจ

ทรัพยากรธรรมชาติ

แร่ จากการสำรวจพบแร่โปแตสและเกลือหินในเขตท้องที่อำเภอเมืองยโสธรและอำเภอคำเขื่อนแก้ว แต่มีปริมาณน้อยไม่พอที่จะนำมาจัดการในเชิงพาณิชย์ได้

สภาพของดินประกอบด้วยดินที่มีชื่อทางธรณีวิทยาว่า ดินโคราช ดินร่อยเอ็ด ดินยโสธร มีลักษณะเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ และสภาพบางแห่ง มีสภาพดินเค็มปนด้วย

แหล่งน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำชี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ ไหลผ่านจังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และยโสธร สำหรับจังหวัดยโสธร แม่น้ำชีไหลผ่านท้องที่อำเภอเมืองยโสธร อำเภอมหาชนะชัย แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำมูล ในเขตอำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี และไหลลงสู่แม่น้ำโขง นอกจากนี้ จังหวัดยังมีแหล่งน้ำอื่นอีก เช่น

1. ลำเซบาย ต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตอำเภอลำทะเมนชัย ไหลผ่านอำเภอป่าติ้ว อำเภอคำเขื่อนแก้ว ไหลลงสู่แม่น้ำมูล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
2. ห้วยโง้ง ต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตอำเภอลำทะเมนชัย ไหลผ่านอำเภอกุดชุม อำเภอป่าติ้ว อำเภอคำเขื่อนแก้ว ในฤดูแล้งจะมีน้ำแห้งเป็นช่วงๆ
3. ลำทวน เป็นบึงขนาดใหญ่ อยู่ในเขตอำเภอเมืองยโสธร
4. ลำน้ำยัง ต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพานจังหวัดกาฬสินธุ์ ไหลผ่านจังหวัดร้อยเอ็ด และเข้าเขตอำเภอเมืองยโสธร แต่ไหลเป็นช่วงสั้นๆ
5. ห้วยตบเต่า เป็นลำห้วยอยู่ในเขตอำเภอเมืองยโสธร มีน้ำขังเฉพาะฤดูฝน

สภาพทางเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด ในปี 2553 โครงสร้างการผลิตตามมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดยโสธร จำนวน 16 สาขา มีมูลค่า 23,900 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita :GPP) 38,722 บาท จัดเป็นลำดับที่ 14 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลำดับที่ 71 ของประเทศ โดยสาขาการผลิต ที่ทำรายได้มากที่สุดคือ สาขาภาคเกษตรได้แก่ การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีมูลค่า 5,896 ล้านบาท รองลงมาคือ สาขาภาคนอกเกษตร ได้แก่ การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ของใช้ในครัวเรือน มีมูลค่า 4,633 ล้านบาท และการศึกษา มีมูลค่า 4,034 ล้านบาท ตามลำดับตามข้อมูล จปฐ. ปี 2554 ในเขตชนบทสำรวจ 93,223 ครัวเรือน ประชากรจำนวน 336,478 คน มีรายได้เฉลี่ย 48,713.63 บาท/คน/ปี มีครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 23,000 บาท/คน/ปี จำนวน 242 ครัวเรือนการประกอบอาชีพมีประชากรวัยแรงงาน (16-60 ปี) จำนวน 373,041 คน ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60 ประกอบอาชีพ ในภาคเกษตรกรรม รองลงไปเป็นอาชีพภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชยกรรม ภาคขนส่งและภาคบริการตามลำดับ

การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดยโสธรมีทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัดสำหรับใช้เดินทางติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้สะดวกโดยใช้พาหนะรถยนต์เป็นหลักไม่มีรถไฟผ่าน และใช้สนามบินในจังหวัดใกล้เคียง เช่น สนามบินจังหวัดร้อยเอ็ด สนามบินจังหวัดอุบลราชธานี การเดินทางไปกรุงเทพฯ มีระยะทางโดยประมาณ 552 กิโลเมตร ซึ่งมีเส้นทางที่ใช้อยู่ 2 เส้นทางคือ

1. เส้นทางสายเก่าจากยโสธร-ร้อยเอ็ด-มหาสารคาม-อำเภอบ้านไผ่(จังหวัดขอนแก่น)-นครราชสีมา-สระบุรีและกรุงเทพฯ
2. เส้นทางสายใหม่จากยโสธร-อำเภอสวรรณภูมิ(จังหวัดร้อยเอ็ด)-อำเภอกษตรวิสัย(จังหวัดร้อยเอ็ด)-อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย(จังหวัดร้อยเอ็ด)-อำเภอประทาย(จังหวัดนครราชสีมา)-นครราชสีมา-สระบุรีและกรุงเทพฯ

การสาธารณสุข

ปี พ.ศ. 2550 มีการประปาส่วนภูมิภาค 5 แห่ง มีกำลังผลิตรวม 7,270,800 ลูกบาศก์เมตรปริมาณน้ำที่ผลิตได้ 5,020,092 ลูกบาศก์เมตร มีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัดทั้งสิ้น 196.76 ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง ให้แก่ผู้ใช้ไฟจำนวน 135,391 ราย

ด้านโทรศัพท์ ในปี พ.ศ. 2550 จังหวัดยโสธร มีจำนวนหมายเลขที่มีผู้เช่าจำนวน 17,714 เลขหมาย เป็นของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จำนวน 15,091 เลขหมาย และบริษัท สัมปทาน จำนวน 2,623 เลขหมาย

การไปรษณีย์โทรเลข มีทำการไปรษณีย์โทรเลข 9 แห่ง ให้บริการด้านสื่อสารไปรษณีย์และโทรคมนาคมในประเทศและต่างประเทศ โดยในปีงบประมาณ 2550 มีบริการไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดา จำนวน 1,387,399 ชิ้น มีบริการพัสดุไปรษณีย์ จำนวน 14,413 ชิ้น และบริการพิเศษ จำนวน 333,804 ชิ้น

การศึกษา

ในปีการศึกษา 2550 จังหวัดยโสธรมีสถานศึกษาระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษา 433 แห่ง มีครูจำนวน 5,250 คนนักเรียนจำนวน 90,874 คน และสถานอาชีวศึกษา 7 แห่ง มีอาจารย์ 336 คนและนักเรียน จำนวน 7,073 คน ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดยโสธร นับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดและสำนักสงฆ์กระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัด โดยในปี 2550 มีวัด 587 แห่ง สำนักสงฆ์ 223 แห่ง มีภิกษุ 2,553 รูป และสามเณร 575 รูป

การสาธารณสุข

ในปีงบประมาณ จังหวัดยโสธรมีโรงพยาบาล 11 แห่ง (รัฐบาล 9 แห่ง เอกชน 2 แห่ง) สถานีอนามัย 112 แห่ง คลินิกทุกประเภท 63 แห่ง แพทย์ 65 คน ทันตแพทย์ 18 คน พยาบาล 645 คน จำนวนเตียงผู้ป่วย 650 เตียง โดยมีอัตราส่วนแพทย์ 1 คนต่อประชากรเท่ากับ 8,301 คน ทันตแพทย์ 1 คนต่อประชากร 29,975 คน และอัตราส่วนเตียง 1 เตียงต่อประชากร 830 คน

แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม

พระพุทธบุษยรัตน์หรือพระแก้วหยดน้ำคำ เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวยโสธร ทำจากแก้วผลึกสีขาวใส ส่วนฐานบัลลังก์หุ้มด้วยทองคำ เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะสมัยเชียงแสน ขนาดหน้าตักกว้าง 1.9 นิ้ว สูง 3.5 นิ้ว ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์จักรี ปัจจุบันถูกเก็บรักษาไว้ที่วัดมหาธาตุ อำเภอเมืองยโสธร

พระธาตุยโสธรหรือพระธาตุพระอานนท์ ประดิษฐานอยู่ ณ วัดมหาธาตุ อำเภอเมืองยโสธร เป็นเจดีย์ทรงเหลี่ยมส่วนยอดคล้ายกับพระธาตุพนมภายในพระธาตุบรรจุอัฐิของพระอานนท์สาวกองค์สำคัญใกล้ชิดของพระพุทธเจ้า สร้างขึ้นเมื่อพุทธศักราช 1228

ธาตุกองข้าวน้อย ตั้งอยู่กลางทุ่งนาของบ้านตาตอง อำเภอเมืองยโสธร ไปตามทางหลวงแผ่นดิน ยโสธร - อุบลราชธานี(หมายเลข 23) เป็นเจดีย์เก่าแก่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม

หมู่บ้านทำหมอนขวานลายขีด บ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าดัว เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทำหมอนขวานลายขีด ห่างจากตัวเมือง 20 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดิน ยโสธร - ปาดัว และอำนาจเจริญ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 18 -19 แยกเข้าทางขวามือ มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมการทำหมอนขวานลายขีด ตลอดจนซื้อเพื่อเป็นที่ระลึก

หมู่บ้านจักสานไม้ไผ่ บ้านทุ่งนางโอก ตำบลทุ่งนางโอก อำเภอเมืองยโสธร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดิน ยโสธร - ทรายมูล - กุดชุม ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 6 - 7 แยกทางซ้ายมือ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์ของไม้ไผ่หลายอย่าง เช่น กระติบข้าว ภาชนะนั่งข้าว และผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่อื่นๆ

หมู่บ้านทอพรหม บ้านยางเครือ ตำบลบึงแก อำเภอมหาชนะชัย ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินยโสธร - คำเขื่อนแก้ว - เขื่อนใน - อุบลราชธานี ระหว่างกิโลเมตรที่ 40 - 41 แยกเข้าทางขวามือ หมู่บ้านยางเครือ จะผลิตพรหมเช็ดเท้า พรหมปูพื้น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

งานเทศกาลประจำปี

งานกาชาดยโสธร เป็นเทศกาลประจำปีที่ยิ่งใหญ่ที่จังหวัดยโสธรได้จัดขึ้นทุกปี มีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ช่วยเหลือสนับสนุนสำนักงานกาชาดจังหวัด มีการจัดงานประมาณ 10 วัน 10 คืน ภายในงานจะมีการออกร้านของหน่วยงานราชการ กลุ่มแม่บ้าน ร้านค้าของประชาชน มีสินค้าผลิตภัณฑ์ตำบล และสินค้านานาชนิดจำหน่าย ตอนกลางคืนมีมหรสพสมโภชตลอดงาน ซึ่งจะจัดในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ของทุกปี

งานบุญบั้งไฟยโสธร เป็นงานเทศกาลที่ยิ่งใหญ่เป็นที่รู้จักของชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยจัดให้มีการประกวดขบวนแห่สวยงาม ประกวดบั้งไฟสวยงาม และมีการแข่งขันบั้งไฟที่ขึ้นสูงที่สุด มีชาวญี่ปุ่นทำบั้งไฟมาร่วมแข่งขัน และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประเพณีระหว่างกัน ชาวโยธธถือว่าเป็นประเพณีที่สำคัญ นอกจากจะจัดขึ้นในระดับจังหวัดแล้ว ในแต่ละท้องถิ่นยังมีการจัดขึ้นเกือบทั่วทุกตำบล ในช่วงเดือนหกหรือประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ของทุกปี (สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธร, สภาพทั่วไปของจังหวัดยโสธร. 2556 : เว็บไซต์)

หลังจากประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 จึงมีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 โดยการเลือกตั้ง ครั้งนี้เป็น "การเลือกตั้งทางอ้อมครั้งแรกและครั้งเดียวของไทย" โดยขณะนั้นยโสธรยังเป็นเพียงอำเภอหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2515 ยโสธรยกฐานะขึ้นมาเป็นจังหวัด และได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดเป็นครั้งแรกในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2518 โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดแรกคือ นายอุดร ทองน้อย, นายสุทิน ใจจิต และ นายประยงค์ มูลสาร โดยนักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดคือ 6 สมัยคือ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข (คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร, สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดยโสธร. 2555 : เว็บไซต์)

การแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดยโสธร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดยโสธรแบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายกยสภาผู้แทนราษฎร มีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 และได้กำหนดวันเลือกตั้งทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ 3 กรกฎาคม 2554 ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2554 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จึงได้ประกาศ จำนวน ส.ส. ทั่วประเทศ มีจำนวน 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. เขต จำนวน 375 คน ที่มาจากการเลือกตั้ง เขตละ 1 คน (375 เขตทั่วประเทศ) และ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 125 คน มาจากการเลือกพรรคการเมือง จังหวัดยโสธร มีจำนวนราษฎร 539,257 คน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. จำนวน 409,304 คน แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต เลือก ส.ส. ได้ เขตละ 1 เบอร์ (1 เขต จะมี ส.ส. 1 คน) การแบ่งเขตเลือกตั้ง แบ่งออกเป็น 3 เขตได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองยโสธร อำเภอยางชุมน้อย ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 123,386 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอมหาชนะชัย อำเภอค้อวัง และอำเภอบำลือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 143,262 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุม และอำเภอไทยเจริญ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 142,656 คน (คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร, การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดยโสธร. 2555 : เว็บไซต์)

ประวัติ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข

ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เกิดที่บ้านซ่งแย้ ตำบลคำเตย อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2489 เป็นบุตรของนายบิน และนางห่ม พาลุสุข ภริยา คือ รองศาสตราจารย์ดารณี พาลุสุข แห่งคณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีบุตร 1 คน ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ที่โรงเรียนบ้านซ่งแย้ แล้วย้ายไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ที่โรงเรียนซ่งแย้พิทยากร จากนั้นได้รับทุนของฝ่ายคริสตจักร ไปศึกษาต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนวรรณธรรมพิทยาคาร ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วมาทำงานเป็นอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปี พ.ศ. 2514 ต่อมาได้รับทุนรัฐบาลฝรั่งเศสไปศึกษาต่อที่ประเทศฝรั่งเศส สำเร็จ Diploma (ด้านการทูต) จากสถาบัน International Institute of Public Administration Paris และปริญญาเอก Doctorat de 3 cycle จาก Universite' de Paris 2 กลับมารับราชการเป็นอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อ เป็นดอกเตอร์หนุ่มที่มีหัวคิดก้าวหน้า จึงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2525

ประวัติการดำรงตำแหน่งที่สำคัญ

- พ.ศ. 2548 - ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. 2547 - ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

- พ.ศ. 2546 - 2548 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
- พ.ศ. 2546 - ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. 2544 - ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2539 - 2543 ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. 2538 - 2543 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
- พ.ศ. 2531 - 2545 ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา สาขานิติศาสตร์
- พ.ศ. 2522 - 2525 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
- พ.ศ. 2522 - 2523 รักษาการรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
- พ.ศ. 2515 - 2528 อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

ประวัติทางการเมือง

ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เป็นผู้ที่มีแนวคิดมุมมองทางการเมืองแหลมคม จึงได้รับการผลักดันสนับสนุนจากกลุ่มอาจารย์หนุ่มชาวอีสานในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมี ผศ.เฉลิมชัย ผิงเรืองนนท์ แห่งยโสธร เป็นแกนนำ จวบกับตัวเขาเองมีความสนใจทางการเมืองเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงตัดสินใจลาออกจากราชการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร อันเป็นบ้านเกิดในสมัยเลือกตั้ง 18 เมษายน 2526 สังกัดพรรคชาติไทย แต่โชคไม่ดีสอบเกือบผ่าน จังหวัดยโสธร มี ส.ส. 3 คน แต่ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้อันดับ 4 ด้วยคะแนน 36,144 คะแนน นับว่าสูงทีเดียวสำหรับผู้ทีลงสมัครครั้งแรก

ชัยชนะย่อมเป็นของผู้ที่พยายาม ในปี พ.ศ. 2528 ส.ต.ท.ผอง เดชเสน ส.ส. ยโสธร ถึงแก่กรรม ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งซ่อมผลปรากฏว่าได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. แทนตำแหน่งที่ว่าง เป็น ส.ส.หนุ่มอายุ 39 ปี ที่มีการศึกษาสูงระดับปริญญาเอกคนแรกของจังหวัดยโสธร การเลือกตั้งครั้งนี้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ จากนั้นก็ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. อีก 3 สมัย รวม 4 สมัย คือ

สมัยที่ 1 เป็นการเลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งที่ว่าง เนื่องจาก ส.ต.ท.ผอง เดชเสน ถึงแก่กรรม สังกัดพรรคประชาธิปัตย์

สมัยที่ 2 เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 ยังสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ดั้งเดิม

สมัยที่ 3 เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2531 การเลือกตั้งครั้งนี้เขาได้ย้ายไปสังกัดพรรคประชาชน ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นพรรคเอกภาพ

สมัยที่ 4 เป็นการเลือกตั้งทั่วไปแบบแบ่งเขตเป็น 2 เขตเลือกตั้ง จังหวัดยโสธรมี ส.ส. เพิ่มขึ้นอีก 1 คน จากเดิม 3 คน รวมเป็น 4 คน 2 เขตเลือกตั้ง เขตละ 2 คน ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. เขต 2 อันประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอไทยเจริญ อำเภอกุดชุม อำเภอทรายมูล และอำเภอป่าติ้ว มีการเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ในครั้งนี้สังกัดพรรคชาติไทย

ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เป็น ส.ส. ยโสธรคนแรกที่มีบทบาทเด่นในสภา เนื่องจากเป็นผู้ที่มีการศึกษาดีจากต่างประเทศ จึงได้รับเลือกเป็นกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎรในปี 2529 และกรรมาธิการต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2538 นอกจากนี้เขายังมีตำแหน่งเป็น กรรมการบริหารพรรค โดยดำรงตำแหน่ง ดังนี้

พ.ศ. 2528 – 2529 รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

พ.ศ. 2531 รองเลขาธิการพรรคประชาชน/เอกภาพ

พ.ศ. 2538 รองเลขาธิการพรรคชาติไทย

ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข เป็น ส.ส. โยธธคนแรกที่มีตำแหน่งทางการเมืองสูง และมีบทบาทใน พ.ศ. 2547 – 2548 และในปี พ.ศ. 2549 ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีทั้ง 2 สมัยนี้ สังกัดพรรคไทยรักไทย (พิชัญ สมพอง. 2551)

สมัยที่ 5 เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 สังกัดพรรคพลังประชาชน

สมัยที่ 6 เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สังกัดพรรคเพื่อไทย

รวมแล้ว ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว 6 สมัย และปัจจุบัน ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข มีบทบาทเป็นทีมกฎหมายพรรคเพื่อไทยและดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. 2555 : เว็บไซต์)

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดของระบอบประชาธิปไตยในการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง ปัจจัยที่น่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีหลายประการ เช่น สถานสภาพของผู้เลือกตั้ง พฤติกรรมการตัดสินใจ คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองที่สังกัด ด้านผลประโยชน์แห่งตน ตลอดจนด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการเลือกตั้งหรือด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละปัจจัยต่างมีอิทธิพลเชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2554 เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไปครั้งที่ 24 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้มีขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ตามความในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 ที่ให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเสีย ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จังหวัดยโสธร แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร มีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 และได้กำหนดวันเลือกตั้งทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ 3 กรกฎาคม 2554 ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2554 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จึงได้ประกาศจำนวน ส.ส. ทั่วประเทศ มีจำนวน 500 คน แบ่งเป็น ส.ส. เขต จำนวน 375 คน ที่มาจากการเลือกตั้งเขตละ 1 คน (375 เขตทั่วประเทศ) และ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 125 คน มาจากการเลือกพรรคการเมือง จังหวัดยโสธรมีจำนวนราษฎร 539,257 คน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. จำนวน 409,304 คน แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต เลือก ส.ส. ได้ เขตละ 1 เบอร์ (1 เขต จะมี ส.ส. 1 คน) การแบ่งเขตเลือกตั้ง แบ่งออกเป็น 3 เขตได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองยโสธร อำเภอยางชุมน้อย อำเภอมหาชนะชัย อำเภอคำม่วง และอำเภอป่าติ้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 143,262 คน และเขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุม และอำเภอไทยเจริญ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 142,656 คน ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุมและอำเภอไทยเจริญ ปรากฏว่า ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดพรรคเพื่อไทย ได้คะแนน 58,619 คะแนน และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 จนถึงปัจจุบัน

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554” ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 2 คน กลุ่มหัวหน้าคะแนนจำนวน 6 คน และกลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประกอบด้วยอำเภอไทยเจริญ อำเภอ กุดชุม และอำเภอเลิงนกทา จำนวน 24 คน สามารถสรุปวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาก่อเป็น 2 ประเด็น คือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ซึ่งแบ่งออกเป็นปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 การศึกษา
 - 1.2 การลงพื้นที่พบปะประชาชน
 - 1.3 การให้ความช่วยเหลือประชาชน
 - 1.4 ฐานะทางสังคม
2. ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองของผู้สมัครที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ซึ่งแบ่งออกเป็นปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้
 - 2.1 บทบาทในพรรค
 - 2.2 นโยบายและผลงานพรรคที่สังกัด
 - 2.3 การทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร
 - 2.4 พรรคการเมืองที่สังกัด

ความคิดเห็นของประชาชนและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่มดังที่ได้กล่าวในข้างต้นได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข หรือไม่ ดังสามารถสรุปแยกประเด็นย่อยได้ต่อไปนี้

1.1 การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ด้านการศึกษา มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“...ผู้แทน หมายถึงตัวแทนของประชาชนที่จะเข้าไปต่อสู้เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในเขตนั้นๆ การเมืองในสภาผู้แทนราษฎรมีการต่อสู้กันทางด้านกฎหมายในระดับสูง ดร.พีรพันธุ์ เป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมายอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ตัดสินใจเลือก...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ตัวแทนของประชาชนที่มีความรู้ความสามารถจะได้นำความรู้ความสามารถมาแก้ไขปัญหาช่วยเหลือพี่น้องประชาชน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การศึกษาในระดับสูง จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพในการแสดงออกในการเป็นผู้นำ ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีวุฒิภาวะ ความเป็นผู้นำสูง...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การศึกษาเป็นต้นทุนทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งมากปัจจัยหนึ่ง การจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก และเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในส่วนนี้ มีผลต่อการยอมรับจากประชาชนในเรื่องผู้มีความรู้ดี มีการศึกษาสูง มีความสามารถ เป็นผู้ที่ชาวบ้านยอมรับ และคิดว่าจะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของชาวบ้านได้เมื่อเป็นตัวแทนของชาวบ้านในสภา...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะการเลือกจะเลือกเฉพาะที่มีการศึกษา มีแนวคิดเป็นหลัก ไม่ใช่เลือกคนที่ไม่มีความรู้เข้ามาพัฒนาประเทศ...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะการศึกษาสูง ย่อมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกตั้ง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ตอนลงสมัครครั้งแรกเมื่อปี 2526 ช่วงนั้นประชาชน รู้ว่าจบปริญญาเอกก็เป็นทีสนใจของประชาชนมากในครั้งนั้น เพราะในจังหวัดยโสธรยังไม่มีใครที่จบการศึกษาสูงอย่างนี้มาลงสมัครรับเลือกตั้ง และในช่วงนั้นก็ได้อ่านหนังสือจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงมาออกค่ายสัมพันธ์ ก็ได้รับรู้ถึงความรู้สึกของประชาชนในจังหวัดยโสธรว่าดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดยโสธรในช่วงนั้นไม่ค่อยมีผลงาน พอลงเสนอตัวเองออกไปก็เป็นที่ได้รับความสนใจจากประชาชน และในช่วงการเลือกตั้งเมื่อปี 2528 คุณสมบัติทางการศึกษาที่เรียนจบปริญญาเอกยังเป็นปัจจัยสำคัญ และประชาชนก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญมาจนถึงทุกวันนี้ แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตในการเลือกตั้งครั้งนั้นจะมีผู้สมัครร่วมทีมจะมีผู้สมัครที่จบปริญญาเอกอีกคนหนึ่งแต่ไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนทั้งที่เป็นคนในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร...”

(ดร.พีรพันธ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ด้านการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธรมีความคิดเห็นว่า ผู้แทนของประชาชนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เพราะจะได้นำความรู้ความสามารถมาแก้ไขปัญหาช่วยเหลือพี่น้องประชาชน เนื่องจาก ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีรู้ด้านกฎหมาย จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ตัดสินใจเลือก กลุ่มหวัะแนนมีความคิดเห็นว่า การศึกษาในระดับสูง จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพในการแสดงออกในการเป็นผู้นำว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีวุฒิภาวะ ความเป็นผู้นำสูง การเลือกจะเลือกผู้มีการศึกษามีแนวคิดเป็นหลัก ไม่ใช่เลือกคนที่ไม่มีความรู้เข้าไปพัฒนาประเทศ กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า การศึกษามีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ เพราะ ดร.พิรพันธุ์เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงโดยจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางด้านกฎหมายจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์สอนหนังสือในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วน ดร.พิรพันธุ์ ได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า การศึกษามีความสำคัญต่อการเลือกตั้ง ตอนลงสมัครครั้งแรกเมื่อปี 2526 ช่วงนั้นพอประชาชนรู้ว่าจบปริญญาเอกก็เป็นที่สนใจของประชาชนมากในครั้งนั้น แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตในการเลือกตั้งครั้งนั้นจะมีผู้สมัครร่วมทีมที่จบปริญญาเอกอีกคนหนึ่ง แต่ไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนทั้งที่เป็นคนในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนตัวด้านการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 32 คน มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมองว่า การศึกษา มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เพราะ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงโดยจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางด้านกฎหมายจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ซึ่งเหตุผลที่การศึกษามีผลต่อการได้รับเลือกตั้งจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมีหลายประการ เช่น การศึกษาในระดับสูงจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพในการแสดงออกในการเป็นผู้นำว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวุฒิภาวะ มีความเป็นผู้นำสูง ตัวแทนของประชาชนที่มีความรู้ความสามารถจะได้นำความรู้ความสามารถมาแก้ไขปัญหาช่วยเหลือพี่น้องประชาชน การจบการศึกษาระดับปริญญาเอก และเคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย ในส่วนนี้มีผลต่อการยอมรับจากประชาชนในเรื่องผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านและคิดว่าจะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ เมื่อเป็นตัวแทนของชาวบ้านในการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร

จากการพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนตลอดจนความคิดเห็นของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ดังกล่าวแล้วเห็นว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการได้รับเลือกตั้งของ ดร.พิรพันธุ์ ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เพราะประชาชนยอมรับในคุณสมบัติด้านการศึกษาของ ดร.พิรพันธุ์ มาตั้งแต่ลงสมัครครั้งแรกเมื่อปี 2526 จนถึงปัจจุบัน เหตุเพราะประชาชนคิดว่าถ้าผู้แทนของประชาชนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ก็ย่อมที่สามารถทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรแทนประชาชนได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ และทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประเทศชาติและท้องถิ่นก็เจริญพัฒนาในทุกด้าน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก็จะได้รับการเยียวยาแก้ไข ในทางกลับกันหากประชาชนเลือกผู้แทนที่ไม่ดี ไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดคุณธรรม หรือได้รับเลือกตั้งด้วยการทุจริตในรูปแบบต่างๆ เมื่อได้เข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชน ก็ต้องถอนทุนคืนด้วยการทุจริตคอร์รัปชั่นเงินงบประมาณที่ควรจะไปพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก็ไม่ได้รับการแก้ไขเอาใจใส่ เพราะฉะนั้นปัจจัยด้านการศึกษาก็เป็นปัจจัย

สำคัญในลำดับต้นๆ ที่ประชาชนคิดว่าเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

อย่างไรก็ดีแม้ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข จะชนะการเลือกตั้งได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพราะมีปัจจัยด้านการศึกษา แต่ก็ทำให้ว่าบุคคลอื่นที่มีการศึกษาดีเหมือนกันจะได้รับเลือกตั้งเช่นเดียวกัน เพราะยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งประกอบกันมากมายในความสำเร็จดังกล่าว เช่น พรรคการเมืองที่สังกัดหรือการลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ประกอบกับสภาพการณ์ในสังคมก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษาแต่เพียงอย่างเดียว เหตุเพราะประชาชนทั่วไปก็สามารถศึกษาเล่าเรียนจนถึงขั้นปริญญาได้ง่ายขึ้น เพราะปัจจุบันมีสถาบัน การศึกษาที่เปิดสอนในระดับดังกล่าวแทบทุกจังหวัด ส่วนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกก็มีคนเรียนจบกันมากขึ้น แต่เหนือสิ่งอื่นใดแล้วสิ่งที่ประชาชนคาดหวังกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนน่าจะเป็นความอยู่ดีกินดี ความปลอดภัยในการประกอบสัมมาชีพ การไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้การที่นักการเมืองจะช่วยเหลือประชาชนได้ต้องคิดและลงมือทำ เพราะฉะนั้นเหนือกว่าวุฒิการศึกษาก็คือการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงพื้นที่รับฟังปัญหาความเดือดร้อนจากประชาชนแล้วนำความรู้ความสามารถของตนตามที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาแก้ไขปัญหาดังกล่าวผ่านทางสภาผู้แทนราษฎร หรือกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ เพื่อเป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชนที่อยู่ห่างไกลความเจริญให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยปกติสุขและมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินสมดังความมุ่งหวังในการเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของตน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการศึกษาคือคุณสมบัติส่วนตัวที่ทำให้ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ชนะการเลือกตั้ง เพราะประชาชนยอมรับในคุณสมบัติด้านการศึกษาของ ดร.พีรพันธุ์ มาตั้งแต่ลงสมัครครั้งแรกเมื่อปี 2526 จนถึงปัจจุบัน โดยความคาดหวังว่าหากเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีความรู้ความสามารถ ก็จะนำความรู้ความสามารถมาแก้ไขปัญหาลดข้อพิพาทของประชาชนได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติด้านการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จะมีเพียง ดร.พีรพันธุ์ เพียงคนเดียวที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านกฎหมายจากต่างประเทศ จึงถือว่ามีคุณสมบัติด้านการศึกษาเหนือกว่าผู้สมัครรายอื่น

1.2 การลงพื้นที่พบปะประชาชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชน มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ท่านจะลงพบปะพี่น้องประชาชนเป็นประจำทุกเทศกาลและงานที่สำคัญหรือมาไม่ได้และติดภารกิจ ก็มอบทีมงาน ตัวแทน ผู้ช่วยหรือเลขา ลงพื้นที่แทน...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ลงพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ส่วนมากจะลงพื้นที่ช่วงเลือกตั้ง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะเป็นส่วนสำคัญมากในการพบปะประชาชนเพื่อให้เกิดความเป็นกันเอง ได้พูดคุยรับฟังปัญหาจากประชาชน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่พบประชาชนจะทำให้ได้พูดคุยและใกล้ชิดประชาชน สามารถรับรู้ปัญหาในพื้นที่ได้จากประชาชนโดยตรง และนำข้อมูลที่ได้รับจากประชาชนมาแก้ไขปัญหามีผลทำให้ประชาชนเห็นถึงความจริงจิงในการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา...”

(กลุ่มหัวหน้าคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่สม่ำเสมอจะเป็นที่รู้จักของประชาชน ทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่จะทำให้ชาวบ้านรู้ว่า สส.ที่เขาเลือกยังเป็นห่วงชาวบ้านไม่ใช่มาเฉพะช่วงหาเสียง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่ก็เป็นปัจจัยของ สส. ต่างจังหวัด เพราะการลงพื้นที่พบปะชาวบ้านจะทำให้ชาวบ้านมีความรู้สึกผูกพัน ต้องการพบ อยากให้ไปเยี่ยมเยียนร่วมงานทางสังคมที่จัดขึ้นและงานประเพณีต่างๆ เมื่อได้รับเลือกเป็น สส. ครั้งแรก ได้เป็น สส. 1 ปี 6 เดือน มาลงเลือกตั้งครั้งที่ 2 ก็จะถูกชาวบ้านต่อว่าเลือกไปแล้วไม่เห็นหน้า คู่แข่งก็ยกประเด็นนี้มาโจมตี ดร.พีรพันธุ์ ก็ว่าการเลือกตั้งที่ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งจะมีพื้นที่ใหญ่และระยะทางก็ห่างไกลกัน อย่างเขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธรระยะทางจากอำเภอเลิงนกทาถึงอำเภอค้อวังจะมีระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร จำนวนหมู่บ้านประมาณ 800 หมู่บ้าน จึงอยากที่จะไปเยี่ยมเยียนได้ครบทั้งเขต เมื่อ ดร.พีรพันธุ์ ได้รับเลือกเป็น สส. แล้ว จากคุณสมบัติทางการศึกษาที่จบปริญญาเอกด้านกฎหมายจากต่างประเทศก็จะได้รับมอบหมายจากพรรคให้เป็นกรรมการบริหารพรรคและงานในสภาผู้แทนราษฎร และชาวบ้านก็รู้สึกอย่างนั้นด้วย แต่ก็ยังเลือกอยู่ เพราะการลงพื้นที่ไม่มากพอก็เป็นจุดอ่อน ถ้าไม่มองว่า สส.ต้องไปทำหน้าที่ด้าน นิติบัญญัติเป็นหลัก และในสมัยต่อๆ มา ชาวบ้านก็ยังมีความรู้สึกอย่างนั้นอยู่ ถึงแม้การสื่อสารและการเดินทางจะสะดวกรวดเร็วขึ้น แต่ความต้องการให้ สส. มาพบปะประชาชนก็ยังมีสูง...”

(ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

นอกจากนั้นมียังกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่าการลงพื้นที่พบปะประชาชนไม่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...การลงพื้นที่พบประชาชนในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาน้อยมาก...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ไม่ค่อยลงพื้นที่พบประชาชน จะเห็นท่านทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์หรือการวิเคราะห์ทางการเมือง แต่จะมีตัวแทนดูแลประชาชนในพื้นที่แทน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะท่านจะลงพื้นที่เฉพาะที่มีการรับเชิญเท่านั้น...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะเป็นนักกฎหมายพรรค...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนสรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข จะลงพื้นที่ไม่สม่ำเสมอและจะลงพื้นที่น้อยมาก กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ จะลงพบปะพี่น้องประชาชนเป็นประจำทุกเทศกาลและงานที่สำคัญหรือมาไม่ได้และติดภารกิจก็มอบทีมงาน ตัวแทนผู้ช่วยหรือเลขา ลงพื้นที่แทน กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ ลงพื้นที่พบประชาชนในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาน้อยมาก ส่วน ดร.พิรพันธุ์ ให้ความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า การลงพื้นที่ก็เป็นปัจจัยสำคัญของ สส. ต่างจังหวัด เพราะการลงพื้นที่พบปะชาวบ้านจะทำให้ชาวบ้านมีความรู้สึกผูกพัน ต้องการพบ อยากให้ไปเยี่ยมเยียนร่วมงานทางสังคมที่จัดขึ้นและงานประเพณีต่างๆ แต่จากคุณสมบัติทางการศึกษาที่จบปริญญาเอกด้านกฎหมายจากต่างประเทศก็ได้รับมอบหมายจากพรรคให้เป็นกรรมการบริหารพรรคและงานในสภาผู้แทนราษฎร และชาวบ้านก็รู้สึกอย่างนั้นด้วย ทำให้การลงพื้นที่ไม่มากพอก็เป็นจุดอ่อน ถึงแม้การสื่อสารและการเดินทางจะสะดวกรวดเร็วขึ้น แต่ความต้องการให้ สส. มาพบปะประชาชนก็ยังมีสูง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนตัวด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชน

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยการลงพื้นที่พบปะประชาชนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เพราะการลงพื้นที่พบปะประชาชนจะทำให้ได้พูดคุยและใกล้ชิดประชาชน สามารถรับรู้ปัญหาในพื้นที่ได้จากประชาชนโดยตรง และนำข้อมูลที่ได้รับจากประชาชนมาแก้ไขปัญหา ทำให้ประชาชนเห็นถึงความจริงจิงในการลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่ง ดร.พิรพันธุ์ จะลงพบปะพี่น้องประชาชนเป็นประจำทุกเทศกาลและงานที่สำคัญ หรือมาไม่ได้และติดภารกิจก็มอบทีมงาน ตัวแทน ผู้ช่วยหรือเลขา ลงพื้นที่แทน ซึ่ง ดร.พิรพันธุ์ เองก็เห็นว่า การลงพื้นที่พบปะชาวบ้านจะทำให้ชาวบ้านมีความรู้สึกผูกพัน แต่เนื่องด้วยการติดภารกิจในพรรคและการทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติที่ต้องทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ทำให้ลงพื้นที่ไม่มากพอ เมื่อ

ดร.พิรพันธุ์ ได้รับเลือกเป็น สส. แล้ว จากคุณสมบัติทางการศึกษาที่จบปริญญาเอกด้านกฎหมายจากต่างประเทศก็จะได้รับมอบหมายจากพรรคให้เป็นกรรมการบริหารพรรคและงานในสภาผู้แทนราษฎร และชาวบ้านก็รู้สึกอย่างนั้นด้วยแต่ก็ยังเลือกอยู่ เพราะการลงพื้นที่ไม่มากพอก็เป็นจุดอ่อน ถ้าไม่มองว่า สส. ต้องไปทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติเป็นหลัก และในสมัยต่อๆ มา ก็ยังมีความรู้สึกอย่างนั้นอยู่ ถึงแม้การสื่อสารและการเดินทางจะสะดวกรวดเร็วขึ้น แต่ความต้องการให้ สส. มาพบปะประชาชนก็ยังมีสูง

แต่ก็มีประชาชนบางส่วนมองว่าปัจจัยการลงพื้นที่พบปะประชาชนไม่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เพราะเป็นนักกฎหมายพรรค จึงไม่ค่อยลงพื้นที่พบปะประชาชน จะเห็นท่านทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์หรือการวิเคราะห์ทางการเมือง แต่จะมีตัวแทนดูแลประชาชนในพื้นที่แทน แต่ก็ขณะการเลือกตั้ง

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธรเห็นได้ว่า การลงพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะเมื่อประชาชนเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรก็ย่อมที่จะคาดหวังให้ผู้แทนของตนนำเสนอปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ของตนไปพิจารณาหาทางแก้ไขหรือช่วยเหลือในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเมื่อ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ต้องลงพื้นที่พบปะประชาชนเพื่อจะรับรู้ปัญหาของ ประชาชนจึงจะสามารถช่วยเหลือหรือหาทางแก้ไขได้อย่างทันที่ ให้สมกับที่ประชาชนในพื้นที่ไว้ วางใจมอบหมายให้เป็นผู้แทนของตนเพื่อไปทำหน้าที่แทนในสภาผู้แทนราษฎร ในทางกลับกันหากได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้เข้าไปทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว แต่กลับไม่ทำหน้าที่ ให้สมกับความไว้วางใจที่ได้รับไป เช่น ไม่ลงพื้นที่พบปะช่วยเหลือประชาชน หรือไม่สนใจช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน การกระทำได้กล่าวอาจส่งผลให้ประชาชนไม่ให้ความเชื่อถือหรือไม่ไว้วางใจ และอาจไม่มอบความไว้วางใจให้ไปทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งคราวต่อไปก็เป็นได้

ในกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ ไม่ค่อยลงพื้นที่อันถือเป็นจุดอ่อนทางการเมือง ด้วยเหตุที่ต้องทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎรและเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรคอีกหน้าที่หนึ่ง ซึ่ง ดร.พิรพันธุ์ ก็ทราบดี และได้ใช้กลวิธีชดเชยโดยการมอบทีมงานตัวแทน ผู้ช่วยหรือเลขา ลงพื้นที่แทน การตั้งศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานไว้ประสานงานและบริการประชาชน ถึงแม้ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า การลงพื้นที่พบปะประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกตั้ง แต่ในกรณีดังกล่าว ดร.พิรพันธุ์ ที่ไม่ค่อยลงพื้นที่ด้วยตนเองกลับชนะการเลือกตั้ง ผู้ศึกษายังมองว่าอาจมีปัจจัยอื่นที่สำคัญมาช่วยเสริมหรือชดเชยหรือทดแทนปัจจัยด้านการลงพื้นที่ดังกล่าว เช่น ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีการศึกษาสูงจบปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย จึงมีความน่าเชื่อถือว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประกอบกับการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายพรรค ซึ่งประชาชนก็จะพบเห็นข่าวสื่อต่างๆ จึงทำให้ชาวบ้านรับรู้และเข้าใจในบทบาทการทำหน้าที่ของ ดร.พิรพันธุ์ หรือปัจจัยการสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประชาชนชื่นชอบนโยบายพรรคและผลงานพรรคที่สังกัด จึงอยากให้พรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาล อันเป็นปัจจัยเสริมที่มีอิทธิพลและเกี่ยวโยงเกื้อกูลกับปัจจัยอื่นๆ และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนดังกล่าว การที่ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดพรรค

เพื่อไทย จึงทำให้มีต้นทุนสูงกว่าผู้สมัครรายอื่นๆ นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบางคน ยังเข้าใจในบทบาทของ ดร.พิรพันธุ์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ย่อมมีภาระหน้าที่ต้องทำงานในพรรคซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ ในส่วนการลงพื้นที่ส่วนมากจึงมอบหมายให้ตัวแทนหรือผู้ช่วยลงพื้นที่แทน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน แต่สำหรับกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ ที่แม้จะไม่ค่อยลงพื้นที่ด้วยตนเองแต่กลับชนะการเลือกตั้งอาจเป็นเพราะมีปัจจัยอื่นมาเสริมที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องเกื้อกูลกับปัจจัยอื่นๆ มาประกอบการตัดสินใจของประชาชน เช่น ปัจจัยคุณสมบัติส่วนตัวที่มีการศึกษาสูง เป็นคนในพื้นที่ หรืออาจเป็นเพราะพรรคการเมืองที่สังกัดหรือเพราะประชาชนทราบและเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของ ดร.พิรพันธุ์ ในฐานะเป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย ต้องดูแลในเรื่องกฎหมายให้พรรคและต้องทำงานในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ดีแม้ ดร.พิรพันธุ์ ไม่ได้ลงพื้นที่ด้วยตนเอง แต่ก็ได้มอบหมายให้ผู้แทนหรือผู้ช่วยหรือเลขาฯลงพื้นที่แทนอันเป็นการแสดงถึงการให้ความสำคัญกับประชาชนในพื้นที่เสมอ

1.3 การให้ความช่วยเหลือประชาชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...เมื่อมีงานต่างๆ เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ หากไม่ไปด้วยตัวเองก็จะให้ตัวแทนไปแทน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ให้ความช่วยเหลือได้ในทุกๆ ด้าน เมื่อมีประชาชนเข้าไปขอความช่วยเหลือไม่เคยปฏิเสธ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ช่วยเหลือประชาชนเมื่อได้รับความเดือดร้อน เช่น พื้นที่แล้งมากๆ ก็เอาน้ำไปแจก...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของ สส. ต้องดูแลประชาชนในพื้นที่ให้มีความอยู่ดีกินดีและ สส. ก็เป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนในพื้นที่กับรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือแม้แต่การดูแลในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะการลงพื้นที่จะทำให้ทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน แต่ที่ผ่านมา สส. ไม่ค่อยลงพื้นที่ตั้งนั้นการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จึงมีน้อยมาก...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...หาก สส. ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ เช่น มีชาวบ้านได้เสนอโครงการก่อสร้างถนนสายหนึ่งที่มีการสัญจรไปมาไม่สะดวกมากๆ และ สส. ได้สนับสนุนจนได้รับงบประมาณมาก่อสร้าง และเมื่อสร้างเสร็จประชาชนได้สัญจรผ่านถนนสายนั้นก็จะมีการบอกเล่าต่อกันไปเรื่อยๆ ว่าถนนสายนี้ สส. ได้สนับสนุนเงินงบประมาณมาก่อสร้างให้ ยังมีประชาชนพูดมากเท่าไรก็จะทำให้ สส.คนนั้น เป็นที่รู้จักของประชาชนและอยู่ในใจของประชาชน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ถือเป็นการสร้างเครือข่ายอย่างหนึ่งซึ่งวัฒนธรรมของสังคมไทยหากใครให้ความช่วยเหลือก็จะถือเป็นผู้มีบุญคุณ เมื่อถึงคราวที่เขาต้องการความช่วยเหลือก็จะได้รับการช่วยเหลือกลับไปด้วยเช่นกัน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่รู้จักมากขึ้น เมื่อมีการเลือกตั้งก็จะเป็นที่รู้จักของประชาชนได้ง่าย...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ ถือเป็นการหาเสียงในการเลือกตั้งครั้งต่อไปด้วย...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ เป็นการสร้างความใกล้ชิดสนิมสนมระหว่าง สส. กับประชาชน ซึ่งการช่วยเหลือก็มีหลายรูปแบบ เช่น ตั้งศูนย์หรือสำนักงานไว้บริการประชาชน การมอบหมายให้ตัวแทนลงพื้นที่แทน หรือจะลงพื้นที่ด้วยตัวเอง...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“ทำให้ประชาชนเห็นถึงความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือประชาชน...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ทำให้เป็นที่รู้จักของประชาชน และทำให้ประชาชนรู้สึกซาบซึ้งใจที่ สส. ผู้เป็นตัวแทนของเขา มาดูแลช่วยเหลือเขาเมื่อได้รับความเดือดร้อน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน จะทำให้ประชาชนได้รู้ว่า สส. ที่เขาเลือก มีความเป็นห่วงเป็นใยเขามากคอยดูแลช่วยเหลือเขา...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การให้ความช่วยเหลือประชาชน มักจะขอให้ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ทั้ง เรื่องส่วนตัวและเรื่องงานในหน้าที่ ถ้าเป็นระดับชาวบ้านเมื่อมีปัญหาเดือดร้อนก็จะมาหา สส. ก่อน เช่น หากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ การถูกดำเนินคดี การช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัวของ ชาวบ้าน เช่น การฝากลูกเข้าเรียน ไม่มีงานทำ ในเรื่องส่วนรวม เช่น งานบุญประเพณีก็จะมี การก็จะมีการขอรับจาก สส. อยู่เสมอ แม้กระทั่งผู้ที่รับราชการก็จะมาขอความช่วยเหลือในการแต่งตั้ง โยกย้าย ซึ่งปัจจุบันเรื่องเหล่านี้ยังมีอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง...”

(ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

นอกจากนั้นมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือ ประชาชนไม่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้ จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...เพราะที่ผ่านมา สส. จะไม่ลงพื้นที่ ถ้าลงก็ส่วนน้อย หรือลงเป็นบางพื้นที่ เท่านั้น...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะไม่ลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน แต่ได้รับเลือกตั้ง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เนื่องจากในการได้รับเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา สส. ลงพื้นที่พบปะประชาชนมี บ้างตามโอกาสหรือน้อยมาก...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขต เลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ให้ความช่วยเหลือได้ในทุกๆ ด้าน เมื่อมีประชาชนเข้า ไปขอความช่วยเหลือไม่เคยปฏิเสธเมื่อมีงานต่างๆ เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟ หากไม่ไปด้วยตัวเองก็จะให้

ตัวแทนไปแทน กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า การลงพื้นที่จะทำให้ทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน สร้างความใกล้ชิดสนิมสนมระหว่าง สส. กับประชาชน ทำให้ประชาชนเห็นถึงความเอาใจใส่ในการช่วยเหลือประชาชน และมีกลุ่มหัวคะแนนบางส่วนให้ความเห็นว่า ที่ผ่านมา สส. ไม่ค่อยลงพื้นที่ดังนั้นการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่จึงมีน้อยมาก กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า ในการได้รับเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา สส. ลงพื้นที่พบปะประชาชนมีบ้างตามโอกาสหรือน้อยมาก ส่วน ดร.พิรพันธุ์ ได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนมักจะขอให้ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงานในหน้าที่ เช่น การฝากลูกเข้าเรียน ไม่มีงานทำ ในเรื่องส่วนรวม เช่น งานบุญประเพณีก็จะมีขอรับจาก สส. อยู่เสมอ แม้กระทั่งผู้ที่รับราชการก็จะมาขอความช่วยเหลือในการแต่งตั้งโยกย้ายซึ่งปัจจุบันเรื่องเหล่านี้ยังมีอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนตัวการให้ความช่วยเหลือประชาชน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 32 คน ประชาชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ เพราะบทบาทหน้าที่ของ สส. ต้องดูแลประชาชนในพื้นที่ให้มีความอยู่ดีกินดี และ สส. ก็เป็นตัวเชื่อมระหว่างประชาชนในพื้นที่กับรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา หรือแม้แต่การดูแลในเรื่องการส่งเสริมอาชีพ นอกจากนั้นการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ถือเป็นการสร้างเครือข่ายอย่างหนึ่งซึ่งวัฒนธรรมของสังคมไทยหากใครให้ความช่วยเหลือก็จะถือเป็นผู้ที่มีบุญคุณ เมื่อถึงคราวที่เขาต้องการความช่วยเหลือก็จะได้รับการช่วยเหลือกลับไปด้วยเช่นกัน การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ เป็นการสร้างความใกล้ชิดสนิมสนมกับประชาชน ทำให้ประชาชนรู้สึกซาบซึ้งใจที่ผู้เป็นตัวแทนของเขามาดูแลช่วยเหลือเขาเมื่อได้รับความเดือดร้อน ซึ่งการให้ความช่วยเหลือประชาชนดังกล่าวจะเป็นต้นทุน ในการหาเสียงเลือกสำคัญประการหนึ่งด้วย กล่าวได้ว่าการให้ความช่วยเหลือประชาชนคือหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายหลังได้รับการเลือกตั้ง เมื่อประชาชนมีปัญหาเดือดร้อนก็จะมาหาผู้แทนของตนทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวม เช่น เมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การถูกดำเนินคดี การฝากลูกเข้าเรียน ไม่มีงานทำ งานบุญประเพณี ก็จะมีการขอรับการช่วยเหลืออยู่เสมอ แม้กระทั่งข้าราชการก็จะมาขอความช่วยเหลือในการแต่งตั้งโยกย้าย ซึ่งปัจจุบันเรื่องเหล่านี้ยังมีอยู่ในสภาพสังคมปัจจุบันไม่เปลี่ยนแปลง

การขอความช่วยเหลือของประชาชนจะขอให้ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงานในหน้าที่ ตามที่ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข กล่าวไว้ สอดคล้องกับแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron - Client) ที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายซึ่งต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่สูงกว่าในเชิงสัมพันธ์และผู้ถูกอุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายอาจจะเป็นไปได้ตั้งแต่เชิงเศรษฐกิจ การช่วยเหลือต่างๆ ตลอดจนถึงให้ความคุ้มครอง และที่สำคัญความสัมพันธ์แบบนี้จะอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งแต่ละฝ่ายในสังคมจะมีอิสระที่จะเลือกผู้อุปถัมภ์และยังมีอิสระในการกำหนดบุคคลที่เขามีความสัมพันธ์ด้วย ความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้อาจสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้หากมีการตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับไม่คุ้มค่าที่เขาจะเป็นผู้อุปถัมภ์ ผู้ได้อุปถัมภ์อาจผลไปหาผู้อุปถัมภ์คนใหม่และผู้อุปถัมภ์ก็เลือกให้ผลประโยชน์แก่ผู้รับอุปถัมภ์

ในกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ ไม่ค่อยลงพื้นที่ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ ดร.พิรพันธุ์ ก็รับทราบปัญหาในพื้นที่ในการที่จะให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ โดยได้ดำเนินการในหลายรูปแบบ เช่น ตั้งศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานไว้ประสานงานและบริการประชาชนหรือการมอบหมายให้ตัวแทนลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนแทนตน เป็นต้น อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ ให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron - Client) ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่ามีผู้แทนของตนไม่ได้ล้มหรือทอดทิ้งตน แม้ไม่มีเวลาลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนด้วยตนเองเพราะมีภารกิจที่ต้องทำในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ได้ตั้งสำนักงานไว้ประสานงานกับประชาชนและมอบหมายผู้เป็นตัวแทนมาดูแลช่วยเหลือประชาชนเมื่อได้รับความเดือดร้อน และการช่วยเหลือประชาชนในรูปแบบต่างๆ จากกลุ่มเครือข่ายทางสังคมดังกล่าวและสะท้อนให้เห็นเป็นคะแนนที่ได้จากการเลือกตั้งซึ่งปัจจัยดังกล่าวก็เป็นปัจจัยเสริมปัจจัยในด้านอื่นๆ และส่งผลให้ ดร.พิรพันธุ์ ชนะการเลือกตั้งในปี 2554

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดและมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับการลงพื้นที่พบปะประชาชน อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่และประชาสัมพันธ์การทำงานให้ประชาชนได้ทราบ นอกจากนั้นยังเป็นการหาเสียงในทางอ้อม อีกด้วยสำหรับกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ ที่แม้ไม่ค่อยลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนด้วยตนเองเพราะมีภารกิจที่ต้องทำในด้านงานนิติบัญญัติอันเป็นอีกบทบาทหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งประชาชนในพื้นที่ต่างก็เข้าใจในบทบาทและภารกิจดังกล่าวของ ดร.พิรพันธุ์ แต่อย่างไรก็ดี ดร.พิรพันธุ์ ก็ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวโดยได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานไว้บริการประชาชนและมอบหมายให้ตัวแทนลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนแทนตนอยู่ตลอด อันเป็นการชดเชยการปฏิบัติภารกิจของตนทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่ามีผู้แทนของตนไม่ได้ทอดทิ้งตนแต่อย่างใด ถึงแม้จะไม่เท่ากับ ดร.พิรพันธุ์ ลงพื้นที่ด้วยตัวเอง

1.4 ฐานะทางสังคม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ด้านฐานะทางสังคม ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...การที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีการศึกษาสูงจบการศึกษาจากต่างประเทศ แล้วมาเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำให้มีลูกศิษย์มากและเป็นที่รู้จักของผู้คนซึ่งถือเป็นต้นทุนทางสังคมที่มีผลในการเลือกตั้ง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ในด้านการศึกษาและการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทำให้เป็นคนที่มีชื่อเสียงในแวดวงทางการศึกษา...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เป็นคนในพื้นที่ และบิดาเป็นผู้ใหญ่บ้านมาก่อน จึงมีผู้คนนับน้าถือตา
พอสมควร...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... ฐานะทางครอบครัวจะไม่ร่ำรวยแต่ในเรื่องการศึกษาจะเป็นที่ยอมรับของ
ผู้คน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะ สส.จะต้องเป็นผู้มีฐานะทางสังคมที่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา
ความมีชื่อเสียง การเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ดร.พิรพันธุ์ เป็นที่รู้จักของผู้คนในสังคมในฐานะเป็นนักกฎหมายที่มีความรู้
ความสามารถระดับประเทศ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะจะส่งผลต่อผู้สมัครให้มีความน่าเชื่อถือและมีบทบาททางสังคมอย่างไร
บ้างและจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ให้เป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“... การศึกษาเป็นต้นทุนทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับ
เลือกตั้งมากปัจจัยหนึ่ง การจบการศึกษาระดับปริญญาเอก และเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย
รามคำแหง ในส่วนนี้ มีผลต่อการยอมรับจากประชาชนในเรื่องผู้มีความรู้ดี มีการศึกษาสูง
มีความสามารถ เป็นผู้ที่ชาวบ้านยอมรับ และคิดว่าจะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของชาวบ้านได้เมื่อ
เป็นตัวแทนของชาวบ้านในสภา...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ในฐานะที่เกิดที่บ้านช่งแย้ พ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้านจะมองว่าไม่มีฐานะ
ร่ำรวย แต่ก็มาขอความช่วยเหลืออยู่ ช่วงที่ไม่เป็น สส. ปี 2535 – 2548 ก็ทำงานเป็นเลขา
ที่ปรึกษา ก็เห็นว่าดี ก็มีประชาชนมาขอความช่วยเหลือเป็นประจำแม้ไม่ได้เป็น สส. แต่ชาวบ้านก็ยัง
เห็นว่าเป็น สส. ก็เคยบอกให้ชาวบ้านไปขอความช่วยเหลือจากคนที่ เป็น สส. แต่เขาก็จะบอกว่าไป
พบแล้วแต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้ แต่ถ้ามาพบ ดร.พิรพันธุ์ แล้วถึงแม้ไม่ได้เป็น สส. ก็ยังช่วยได้ ดังนั้นใน
เรื่องฐานะทางสังคมที่มีมาในอดีตจะช่วยเขาได้...”

(ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

นอกจากนั้นยังมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่าฐานะทางสังคมไม่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข โดยมีเหตุผลดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ไม่มีผล ความดีและผลงานน่าจะมีผลมากกว่า...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีไม่มาก เพราะ ประชาชนไม่เห็นผลงานกับการศึกษาระดับนี้...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ ในฐานะเป็นนักกฎหมายที่มีความรู้ ความสามารถ เคยเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำให้มีลูกศิษย์มากและเป็นที่รู้จักของผู้คนในสังคม ประกอบกับเป็นคนในพื้นที่ และบิดาเป็นผู้ใหญ่บ้านมาก่อน จึงมีผู้คนนับน้าถือตาพอสมควร กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า สส.จะต้องเป็นผู้มีฐานะทางสังคมที่ดีไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา ความมีชื่อเสียง การเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม การที่ ดร.พิรพันธุ์ เคยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทำให้เป็นคนที่มีชื่อเสียงในแวดวงการศึกษา ส่งผลให้ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีความน่าเชื่อถือ กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า การศึกษาเป็นต้นทุนทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งมากปัจจัยหนึ่ง การจบการศึกษาระดับปริญญาเอก และเคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในส่วนนี้มีผลต่อการยอมรับจากประชาชนในเรื่องผู้มีความรู้ มีความสามารถ มีการศึกษา เป็นผู้ที่ชาวบ้านยอมรับ และคิดว่าจะช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาได้เมื่อเป็นตัวแทนของชาวบ้านในสภา ส่วน ดร.พิรพันธุ์ ได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า ในฐานะที่เกิดที่บ้านช่งแย้ พ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้านจะมองว่าไม่มีฐานะร่ำรวย แต่ก็มาขอความช่วยเหลืออยู่ตลอด แม้ช่วงที่ไม่เป็น สส. ก็มีประชาชนมาขอความช่วยเหลือเป็นประจำ บางครั้งก็เคยบอกให้ชาวบ้านไปขอความช่วยเหลือจากคนที่ เป็น สส. แต่เขาก็จะบอกว่าไปพบแล้วแต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้ แต่ถ้ามาพบ ดร.พิรพันธุ์ แล้วถึงแม้ไม่ได้เป็น สส. ก็ยังช่วยได้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนตัวฐานะทางสังคม

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้านฐานะทางสังคมมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข เพราะ ดร.พิรพันธุ์ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เคยเป็นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทำให้มีลูกศิษย์มากและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในเรื่องผู้มีความรู้ ความสามารถ และคิดว่า จะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาได้เมื่อเป็นตัวแทนของชาวบ้านในสภา นอกจากนี้การเป็นรองเลขานุการพรรค การเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรี การเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี ซึ่งทั้งสองถือเป็นต้นทุนทางสังคมที่มีผลในการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา

สำหรับประเด็นฐานะทางสังคมเห็นได้ว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมองว่าในคุณสมบัติของ ดร.พิรพันธุ์ ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เคยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา การเป็นคณบดีบัณฑิตศึกษา และการที่ ดร.พิรพันธุ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการพรรคหลายพรรค เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีและที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งไม่เคยมี สส. ของจังหวัดยโสธรคนไหนที่มีความรู้ความสามารถและได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างนี้มาก่อน ก็ยังเป็นการสะท้อนภาพด้านฐานะทางสังคมว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการเมืองเหนือกว่าผู้สมัครรายอื่นยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นคนในพื้นที่และมีบิดาเป็นผู้ใหญ่บ้านมาก่อนแม้ไม่มีฐานะร่ำรวยแต่ก็เป็นปัจจัยช่วยเสริมในด้านฐานะทางสังคมให้มากขึ้นอีกทางหนึ่งในการยอมรับของคนในสังคม จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนในพื้นที่ตัดสินใจเลือก ดร.พิรพันธุ์ ให้เป็นผู้แทนไปทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจของ วิชัย โอสุวรรณจินดา (2535 : 185) ที่ให้ความหมายของการตัดสินใจหมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลายๆ ทางเลือกโดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนอง เป้าหมาย หรือความต้องการของผู้เลือกได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านฐานะทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญประกอบ การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน เนื่องจาก ดร.พิรพันธุ์ จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เคยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา การเป็นคณบดีบัณฑิตศึกษา และการที่ ดร.พิรพันธุ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการพรรคหลายพรรค เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีและที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งไม่เคยมี สส. ของจังหวัดยโสธรคนไหนที่มีความรู้ความสามารถและได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างนี้มาก่อน ก็ยังเป็นการสะท้อนภาพด้านฐานะทางสังคมว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการเมืองเหนือกว่าผู้สมัครรายอื่นยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นคนในพื้นที่และมีบิดาเป็นผู้ใหญ่บ้านมาก่อนแม้ไม่มีฐานะร่ำรวยแต่ก็เป็นปัจจัยช่วยเสริมในด้านฐานะทางสังคมให้มากขึ้นอีกทางหนึ่งในการยอมรับของคนในสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เห็นได้ว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข อันได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านฐานะทางสังคม ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน และปัจจัยด้านการลงพื้นที่ พบปะประชาชน ซึ่งล้วนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 แต่ปัจจัยที่มีความสำคัญในลำดับแรกๆ ของ ดร.พิรพันธุ์ คือ ปัจจัยด้านการศึกษา เนื่องจากปัจจัยนี้เป็นคุณบัติส่วนตัวของ ดร.พิรพันธุ์ มาตั้งแต่ลงสมัคร สส. ครั้งแรกด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นผู้สมัคร สส. ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศคนแรกของ จังหวัดยโสธร และการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรคซึ่งปรากฏให้เห็นเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ ส่วนปัจจัยรองลงมาคือปัจจัยด้านฐานะทางสังคม ซึ่งดูได้จากประวัติการทำงานไม่ว่าจะเคยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เคยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา การเป็นคณบดีบัณฑิตศึกษา การเป็นผู้ช่วยเลขานุการพรรคการเมือง การเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง การเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีหลายกระทรวง เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ประชาชนยอมรับนับถือในด้านความรู้ความสามารถของ ดร.พิรพันธุ์ ได้เป็นอย่างดี และถือว่าเป็น สส. รายแรกและรายเดียวของจังหวัดยโสธร ที่ได้รับ

มอบหมายจากพรรคการเมืองในตำแหน่งทางการเมืองอย่างนี้ ส่วนปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนและปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน ยังเห็นว่าเป็นจุดอ่อนของ ดร.พีรพันธุ์ เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาลงพื้นที่หรือหากลงพื้นที่ก็ลงไม่ทั่วถึง ถึงแม้ว่าจะมีการตั้งศูนย์ประสานงานไว้คอยบริการประชาชน หรือบางครั้งก็มอบหมายให้ตัวแทนหรือเลขานุการลงพื้นที่แทน แต่ก็คงเทียบไม่ได้กับการที่ ดร.พีรพันธุ์ ลงพื้นที่ด้วยตัวเอง เพราะในความรู้สึกของชาวบ้านแล้วอยากให้ ดร.พีรพันธุ์ ลงพื้นที่เองจะได้เห็นหน้าเห็นตาหรือได้พูดคุยกันบ้างแม้เพียงเวลาสั้นๆ ก็ถือว่าเป็นความภูมิใจของชาวบ้านที่ได้พบได้พูดคุยกับตัวแทนของเขา

2. ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่มดังที่ได้กล่าวในข้างต้นได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข หรือไม่ ดังสามารถสรุปแยกประเด็นย่อยได้ต่อไปนี้

2.1 บทบาทในพรรค

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมือง ด้านบทบาทในพรรค มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...เป็นทีมกฎหมายของพรรค หรือเป็นกรรมการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางโทรทัศน์ ให้เราได้รับรู้บทบาทของท่านอยู่เสมอ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะเป็นที่ปรึกษากฎหมายของพรรคจึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทในพรรค การเมืองเป็นเรื่องของการจัดสรรผลประโยชน์ ดังนั้นผู้ที่มิบทบาททำให้พรรคประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาต่างๆ บุคคลนั้นน่าจะได้รับการสนับสนุนจากพรรคเป็นอย่างดี...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เป็นมือกฎหมายของพรรคถือว่าเป็นบุคคลที่บทบาทในพรรคสูง และสังคมก็รับรู้จึงเป็นปัจจัยในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ประชาชนสนใจในพรรคที่สังกัดอยู่แล้ว ถ้าใครที่มีบทบาทในพรรคบุคคลนั้นย่อมเป็นที่ต้องการของประชาชน...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ประชาชนมักจะเลือกผู้สมัครที่มีบทบาทในพรรคจึงจะสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ในพรรคเพื่อไทย ดร.พิรพันธุ์ จะเป็นที่ปรึกษาด้านกฎหมายของพรรค จึงเป็นที่ยอมรับและความภูมิใจของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งปัจจัยนี้ถือเป็นต้นทุนทางสังคมมากพอสมควร...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...จากข่าวสารที่ปรากฏจากสื่อต่างๆ อย่างน้อยสังคมก็ได้รับรู้จัก ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข มีบทบาทในพรรค ไม่ว่าจะเป็นทีมกฎหมายของพรรค รองประธานคณะกรรมการพิจารณา ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อมาหาเสียงที่จังหวัดยโสธร ผู้ใหญ่ในพรรคก็จะให้ความสำคัญกับ ดร.พิรพันธุ์ เสมอ ตั้งแต่อยู่ในวงการเมืองมา ดร.พิรพันธุ์ จะเป็นกรรมการบริหารพรรคทุกพรรค ยกเว้นช่วงอยู่พรรคไทยรักไทย พรรคพลังประชาชน และพรรคเพื่อไทย เนื่องจากมีเรื่องการยุบพรรคขึ้นมา จึงทำให้ สส. ไม่ประสงค์ที่จะเป็นกรรมการบริหารพรรค แต่จะให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในพรรค เช่น การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ทางพรรคจะให้ ดร.พิรพันธุ์ ลงในระบบบัญชีรายชื่อ แต่จากการวิเคราะห์ของท่านเห็นว่าในเขตเลือกตั้งที่ 1 (เขตอำเภอเมือง อำเภอทรายมูล) ก็เลือกนายปิยวัฒน์ พันธุ์สายเชื้อ ลงจึงจะชนะคู่แข่ง (นางสาวณิรัฐกานต์ ศรีลาภ) อดีต สส. พรรคประชาธิปัตย์ เนื่องจากเห็นว่านายปิยวัฒน์ พันธุ์สายเชื้อ มีต้นทุนทางการเมืองอยู่แล้ว เช่น เป็นสมาชิกสภาจังหวัดยโสธรมาก่อน บิดาเคยเป็น สส. มาก่อน เป็นที่รู้จักในด้านธุรกิจของประชาชนในจังหวัดยโสธร พอถึงช่วงหาเสียงเลือกตั้ง ดร.พิรพันธุ์ ก็ได้ไปช่วยหาเสียงในพื้นที่ที่เคยเป็นฐานเสียงของ ดร.พิรพันธุ์ มาก่อนตั้งแต่การเลือกตั้งยังรวมเขตทั้งจังหวัด พอถามชาวบ้านว่าจะเลือกใครเขาก็บอกว่าถ้าเป็นระบบบัญชีรายชื่อจะเลือกพรรคเพื่อไทยแต่ถ้า สส. เขตจะเลือกนางสาวณิรัฐกานต์ เพราะเป็น สส. ที่มีผลงานโดดเด่น ขยันลงพื้นที่และ ให้ความช่วยเหลือชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ ดร.พิรพันธุ์ ก็ขอให้เลือกระบบบัญชีรายชื่อและ สส. เขตของพรรคเพื่อไทย ชาวบ้านก็ว่าจะเลือกตามที่ ดร.พิรพันธุ์ ขอ ในเขตเลือกตั้งที่ 2 (เขตอำเภอด่านช้าง อำเภอบัวชุม อำเภอหนองบัวลำภู และอำเภอโคกวัง) ก็เลือกนายแก้ว สมวงศ์ อดีตสมาชิกสภาจังหวัดหลายสมัย ลงแข่งกับนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต จากพรรคภูมิใจไทย ซึ่งเป็น สส. หลายสมัย ส่วนในเขตเลือกตั้งที่ 3 (เขตอำเภอชุมพวง อำเภอไทยเจริญ และอำเภอเลิงนกทา) ดร.พิรพันธุ์ จะขอลงแข่งกับนายพิภพ ศรีชนะ จากพรรคภูมิใจไทย จึงจะชนะ ถึงแม้ว่านายพิภพ จะลงพื้นที่พบปะประชาชนอยู่เป็นประจำ เมื่อผลเลือกตั้งออกมาก็เป็นไปตามที่ ดร.พิรพันธุ์ คาดไว้คือพรรคเพื่อไทยได้ สส. จังหวัดยโสธรทั้ง 3 เขต...”

(ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า ประชาชนมักจะเลือกผู้สมัครที่มีบทบาทในพรรคจึงจะสามารถให้ความ

ช่วยเหลือประชาชนได้ ถ้า สส. คนไหนที่มีบทบาทในพรรคบุคคลนั้นย่อมเป็นที่ต้องการของประชาชน การเป็นทีมกฎหมายของพรรคหรือเป็นกรรมการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางโทรทัศน์ให้เราได้รับรู้บทบาทของ ดร.พิรพันธุ์ อยู่เสมอ กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่าการเป็นที่ปรึกษากฎหมายของพรรคถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทในพรรคและสังคมก็รับรู้ จึงเป็นปัจจัยในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่าการเป็นทีมกฎหมายของพรรคเพื่อไทย ดร.พิรพันธุ์ จะเป็นทีมที่ปรึกษาด้านกฎหมายของพรรคจึงเป็นที่ยอมรับและความภูมิใจของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งปัจจัยนี้ถือเป็นต้นทุนทางสังคมมากพอสมควร ส่วน ดร.พิรพันธุ์ มีความคิดเห็นว่าการเป็นทีมกฎหมายของพรรค รองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อมาหาเสียงที่จังหวัดยโสธร ผู้ใหญ่ในพรรคก็จะให้ความสำคัญกับ ดร.พิรพันธุ์ รวมทั้งให้เป็นผู้คัดเลือกผู้ลงสมัคร สส. แบบแบ่งเขตของจังหวัดยโสธรด้วย จึงถือว่าเป็นผู้มีบทบาทในพรรคคนหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยบริบทแวดล้อมด้านบทบาทในพรรค

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้านบทบาทในพรรคมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข โดยมีเหตุผลหลายประการ เช่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค รองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามที่ปรากฏเป็นข่าวให้เราได้รับรู้บทบาทของท่านอยู่เสมอ ผู้ที่มีบทบาทในพรรคมักจะเป็นผู้ที่มีความโดดเด่นและบุคคลนั้นย่อมเป็นที่ต้องการของประชาชน เหตุเพราะผู้ที่มีบทบาทในพรรคเมื่อเสนอนโยบายต่างๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนก็จะได้รับการตอบสนองจากพรรคอยู่เสมอ ผู้ที่มีบทบาทในพรรคย่อมสามารถนำสิ่งดีๆ มาพัฒนาท้องถิ่นของผู้สมัครให้มีความเจริญในทุกๆ ด้าน ดังนั้นผู้ที่มีบทบาทในพรรคย่อมเป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของประชาชน จึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนของ ดร.พิรพันธุ์ ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องกันว่าปัจจัยด้านบทบาทในพรรคเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ชนะเลือกตั้งในปี 2554 เหตุเพราะ ดร.พิรพันธุ์ จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านกฎหมายจากประเทศฝรั่งเศส เคยเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัย จึงถือได้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคนหนึ่งของประเทศ ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวจึงทำให้ ดร.พิรพันธุ์ มีบทบาทในพรรคเพื่อไทย ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาด้านกฎหมายให้แก่พรรค และด้วยภารกิจบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทำให้ ดร.พิรพันธุ์ ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเมื่อมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพรรค เสมือนหนึ่งว่าเป็นการประชาสัมพันธ์การทำงานของตนเองให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีประชาสัมพันธ์ที่ วิรัช ลิขิตรัตนกุล ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์จากพจนานุกรม Webster' New collegiate ว่าการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) คือ ธุรกิจที่ช่วยนำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจมีความนิยมชมชอบ (Good Will) ต่อบุคคลหรือหน่วยงานสถาบันนั้น และความหมายของการประชาสัมพันธ์จากพจนานุกรม The American Heritage Dictionary ว่าการประชาสัมพันธ์คือ กิจกรรมและวิธีการที่องค์การสถาบันปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี (Favorable Relations) กับประชาชน

ระดับชั้น (Degree) ของความสำเร็จที่ได้รับจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์และศิลปะและศาสตร์ที่ว่าด้วยวิชาการ ซึ่งทำให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ทราบและเข้าใจในบทบาทของ ดร.พีรพันธุ์ ในพรรคเพื่อไทย อีกทั้งยังเป็นความภาคภูมิใจของชาวจังหวัดยโสธร ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้มีบทบาทในพรรคและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในระดับประเทศ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านบทบาทในพรรคเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ชนะเลือกตั้งในปี 2554 ด้วยเหตุที่ ดร.พีรพันธุ์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านกฎหมายจึงมีบทบาทหน้าที่ในพรรคเพื่อไทยในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาทางกฎหมายให้แก่พรรค ด้วยภารกิจและบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ทำให้ ดร.พีรพันธุ์ ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเมื่อมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้องกับพรรค เสมือนหนึ่งว่าเป็นการประชาสัมพันธ์บทบาทและการทำงานของตนเองให้ประชาชนได้รับทราบอยู่ตลอดเวลา เป็นที่ภาคภูมิใจของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้มีบทบาทในพรรคและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในระดับประเทศ

2.2 นโยบายพรรคและผลงานของพรรคที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมือง ด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“... ผลงานที่ทำมาเป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชน เช่น โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... เพราะเมื่อพรรคมีผลงานผู้สมัครของพรรคนั้นย่อมได้เปรียบในการเลือกตั้ง ...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...เพราะที่ผ่านมาพรรคเพื่อไทยมีผลงานที่เป็นรูปธรรมที่ประชาชนรากหญ้า เข้าถึงและสัมผัสได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจประชาชนส่วนมากได้โดยเฉพาะในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การสร้างผลงานให้เห็นเป็นประจักษ์จะมีผลต่อการเลือกตั้งครั้งต่อไป...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...พรรคเพื่อไทยมีนโยบายเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนจึงเป็นปัจจัยในการเลือกของประชาชน เช่น นโยบายโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน พักชำระหนี้เกษตรกร...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“.. เพราะนโยบายของพรรคเป็นนโยบายประชานิยม มุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงเป็นปัจจัยในการเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“... นโยบายพรรคจะเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกของประชาชน ซึ่งการหาเสียงในการเลือกตั้งในช่วงหลังจะแข่งขันกันที่นโยบายเป็นหลัก...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... นโยบายของพรรคเพื่อไทยเป็นที่ชื่นชอบของประชาชน ที่ทำให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ มีโอกาสพัฒนาชีวิตของตนและครอบครัวให้ดีขึ้น...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...พรรคเพื่อไทยมีนโยบายและผลงานที่เป็นรูปธรรม ประชาชนรากหญ้าเข้าถึงและสัมผัสได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจคนส่วนมากโดยเฉพาะประชาชนภาคเหนือและอีสาน สส. ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีโอกาสได้รับเลือกตั้งสูงกว่า สส. ที่สังกัดพรรคอื่น...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... ผลงานของพรรคและนโยบายพรรค มีส่วนสำคัญเหมือนกับเรื่องบทบาทในพรรค ในช่วงปี 2530 – 2540 ผลงานของพรรคและนโยบายของพรรคยังไม่ได้โดดเด่นเท่าคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เช่น เมื่อนายบรรหาร ศิลปะอาชาได้ยุบสภา ในช่วงนี้ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล เนื่องจากมีการชูกระแส “นายกอีสาน” นำโดย พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ แข่งกับ “นายกใต้” นำโดย นายชวน หลีกภัย ในช่วงนี้เป็นช่วงที่พรรคชาติไทยกระแสตก ผลงานไม่โดดเด่น จึงมีคนย้ายจากพรรคชาติไทยไปอยู่พรรคความหวังใหม่กันมาก ซึ่งก็มีคนชวน ดร.พีรพันธุ์ ไปอยู่พรรคความหวังใหม่ด้วย แต่ก็ไม่ได้ย้ายไปจากพรรคชาติไทยเพราะนายบรรหารขอไว้ และในยามยากก็ไม่อยากทิ้งนายบรรหารเช่นกัน เนื่องจากในช่วงที่นายบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรีก็ได้ช่วยเหลือ

ดร.พีรพันธุ์ ไว้มากทั้งใน เรื่องส่วนตัวและเรื่องการทำงาน ถึงแม้จะรู้ว่าหากอยู่พรรคชาติไทยจะหาเสียงลำบาก แต่ ดร.พีรพันธุ์ ก็ยังอยู่กับพรรคชาติไทย เพราะรู้อย่างไรชาวบ้านก็ยังจะเลือกท่านอยู่ด้วย คุณสมบัติส่วนตัวที่มีอยู่ แต่ในการเลือกตั้งเมื่อปี 2539 ดร.พีรพันธุ์ แพ้ พล.อ.อ.เจริญ วุฒิกุล ประมาณ 1,000 คะแนน ทั้งๆ ที่ข้อมูลในตอนนั้นมี 3 โพล ไม่ว่าจะเป็นโพลของมหาดไทย โพลของตำรวจ และโพลของนายบรรหาร จะออกมาเหมือนกันคือ ลำดับที่ 1 นายสกลุทธิ์ ประดับศรี จากพรรคความหวังใหม่ ลำดับที่ 2 ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข จากพรรคชาติไทย ส่วน พล.อ.อ.เจริญ วุฒิกุล ตามโพลมาลำดับที่ 6 และพรรคความหวังใหม่ก็ชนะพรรคประชาธิปัตย์ 2 ที่นั่ง ด้วยคุณสมบัติส่วนตัวของ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ และการชูกระแส “นายกอีสาน” แต่ผลงานของพรรคจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครในช่วงที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้มีนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน พักชำระหนี้เกษตรกร ฯลฯ และนำไปปฏิบัติจนเป็นผลงานของพรรค...”

(ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

“...พอพรรคไทยรักไทยลงเลือกตั้งในปี 2544 ได้มีการต่อสู้เชิงนโยบายเหนือคุณสมบัติส่วนบุคคล เช่น นโยบายกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พักชำระหนี้เกษตรกร ฯลฯ ก็มีคนชวน ดร.พีรพันธุ์ ให้ไปอยู่พรรคไทยรักไทยแต่ก็ไม่ไปอยู่ แต่ได้ย้ายจากพรรคชาติไทยไปอยู่พรรคความหวังใหม่ ทั้งที่ช่วงนั้นพรรคความหวังใหม่กระแสตก แต่ก็ยังมีความมั่นใจว่าปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวยังเป็นที่นิยมของชาวบ้านอยู่และต้องการช่วย พล.อ.ชวลิต โดยคิดว่าคนอีสานน่าจะเลือกคุณสมบัติส่วนตัวของ พล.อ.ชวลิต การเลือกตั้งครั้งนี้ ดร.พีรพันธุ์ ขอลงเลือกตั้งแบบแบ่งเขต พรรคไทยรักไทยส่งนายวิฑูรย์ วงษ์ไกร ลงแข่ง นายวิฑูรย์ก็ยังเกรงว่าถ้าแข่งกับ ดร.พีรพันธุ์ จะต้องแพ้ ดร.พีรพันธุ์แน่นอน แต่พรรคความหวังใหม่กลับส่ง ดร.พีรพันธุ์ ลงแบบบัญชีรายชื่อ แล้วส่งนายอภิรักษ์ เมตตาภิรักษ์ ลง พอไปหาเสียงก็รู้ว่าชาวบ้านจะเลือกพรรคไทยรักไทย เพราะต้องการนโยบายกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พักชำระหนี้เกษตรกร ชาวบ้านบอกเลยว่าเขาต้องการ ดร.พีรพันธุ์ อยู่ แต่คราวนี้เขาจะเอานโยบายของพรรคไทยรักไทย ดร.พีรพันธุ์ ก็บอกกับชาวบ้านว่า สส. เขตเลือกนาย วิฑูรย์ก็ได้ ส่วน สส. แบบบัญชีรายชื่อเลือกพรรคความหวังใหม่เพราะ ดร.พีรพันธุ์ ลงสมัครแบบบัญชีรายชื่อ ชาวบ้านก็ตอบตกลง ซึ่งเมื่อผลเลือกตั้งออกมาคะแนนระบบบัญชีรายชื่อของพรรคความหวังใหม่ในเขตนี้จะสูง แต่ ดร.พีรพันธุ์ ก็ไม่ได้เป็น สส. เพราะอยู่ลำดับที่ 30 กว่า หรือแม้แต่การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นนายพิภพ ศรีชนะ หรือนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต ซึ่งเป็น สส. จังหวัดยโสธรหลายสมัย ซึ่งสังกัดพรรคภูมิใจไทย ต่างไม่ได้รับเลือกตั้งทั้งที่เป็น สส. ที่ขยันลงพื้นที่ และมีผลงานโดดเด่น และนางสาวนิรุทธกานต์ ศรีลาภ ที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ก็เช่นกัน ซึ่งต่างก็มีนโยบายประชาานิยมแข่งกับพรรคเพื่อไทยทั้งสองพรรค แต่ชาวบ้านก็เลือกพรรคเพื่อไทยเพราะเป็นต้นตำรับนโยบายประชาานิยมและมีผลงานเป็นรูปธรรม...”

(ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า นโยบายพรรคจะเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกของประชาชน ซึ่งในการหาเสียงเลือกตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาพรรคการเมืองจะแข่งขันกันที่นโยบายเป็นหลัก นโยบายของพรรคเพื่อไทยเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนที่ทำให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจมีโอกาสพัฒนาชีวิตของตนและครอบครัวให้ดีขึ้น กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า เพราะนโยบายของพรรคเป็นนโยบายประชานิยมมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงเป็นปัจจัยในการเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคลและเมื่อพรรคมีผลงานผู้สมัครของพรรคนั้นย่อมได้เปรียบในการเลือกตั้งด้วย กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า พรรคเพื่อไทยมีนโยบายและผลงานที่เป็นรูปธรรม ประชาชนรากหญ้าเข้าถึงและสัมผัสได้ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจคนส่วนมากโดยเฉพาะประชาชนภาคเหนือและอีสาน สส. ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีโอกาสได้รับเลือกตั้งสูงกว่า สส. ที่สังกัดพรรคอื่น ส่วน ดร.พีรพันธุ์ มีความคิดเห็นว่า ผลงานของพรรคและนโยบายพรรค มีส่วนสำคัญเหมือนกับเรื่องบทบาทในพรรค พอปี 2544 พรรคไทยรักไทยได้มีนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน พักชำระหนี้เกษตรกร ฯลฯ และนำไปปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จเป็นที่ชื่นชอบของประชาชน การเลือกตั้งในช่วงหลังพรรคการเมืองจึงมีการต่อสู้กันที่นโยบายพรรค ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากการเลือกตั้งที่ผ่านมาพรรคการเมืองต่างมีนโยบายประชานิยมแข่งขันกัน แต่ชาวบ้านก็เลือกเพราะพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรคต้นตำรับนโยบายประชานิยมและมีผลงานเป็นรูปธรรมให้ประชาชนได้เห็นเป็นประจักษ์

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยบริบทแวดล้อมด้านนโยบายและผลงานพรรคที่สังกัด

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานพรรคที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ในการเลือกตั้งปี 2544 พรรคไทยรักไทยมีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้า ได้แก่ นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค กองทุนหมู่บ้าน พักชำระหนี้เกษตรกร ฯลฯ ทำให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจมีโอกาสพัฒนาชีวิตของตนและครอบครัวให้ดีขึ้น เมื่อเปลี่ยนชื่อพรรคมาเป็นพรรคเพื่อไทย ซึ่งมีผลงานเป็นรูปธรรมที่ประชาชนรากหญ้าเข้าถึงและสัมผัสได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจประชาชนส่วนมากได้ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคอีสาน

ปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานพรรคที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข เป็นอย่างมาก เพราะการเลือกตั้งในวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 แต่ละพรรคล้วนมีนโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนนโยบายแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างทางสังคม ซึ่งส่วนใหญ่มีนโยบายที่คล้ายๆ กัน คือเน้นการแก้ไขปัญหาปากท้องและคุณภาพชีวิตเป็นหลัก ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบันประชาชนไม่ได้เลือกผู้แทนเพราะความชื่นชอบในตัวพรรคการเมืองหรือตัวบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว แต่ในการเลือกตั้งตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ประชาชนรู้จักมีนโยบายของพรรคการเมืองมาเปรียบเทียบกันและหันมาให้ความสำคัญกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับตนและให้ผลประโยชน์กับตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานของโกสินทร์ วงศ์สุวัฒน์ และนรนิติ เศรษฐบุตร (2521) ชวงศ์ ฉายบุตร และสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2548) ที่ได้สรุปที่เกี่ยวกับหน้าที่และประโยชน์ของพรรคการเมืองว่า พรรคการเมืองต้องนำเสนอ นโยบายและทางเลือกให้กับประชาชนโดยการกำหนดนโยบายสาธารณะที่สำคัญของประเทศเพื่อมุ่ง

นำไปใช้ในการปกครองและบริหารประเทศ โดยนำเสนอนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสในการเลือกพรรคที่นำเสนอโยบายที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากที่สุดซึ่งนโยบายของพรรคนั้นจะทำหน้าที่ในการแยกจุดยืนทางการเมืองของประชาชนอีกทั้งนโยบายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย และสอดคล้องกับทฤษฎีผลประโยชน์และกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Theory) ทฤษฎีประโยชน์บอกว่า ในสังคมมนุษย์ทุกสังคมมีประโยชน์อยู่สองประเภท คือ ประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวมกัน โดยประโยชน์เอกชนหรือประโยชน์ส่วนตัว หมายความว่ามนุษย์แต่ละคนที่อยู่ในสังคม เวลาที่กระทำการอะไรก็ตามแล้วมุ่งไปที่ประโยชน์ของตัวเองเขาไม่ได้คำนึงถึงคนอื่น และสอดคล้องกับทฤษฎีสำนึกเชิงเหตุผล จะเน้นที่ปฏิริยาความสำนึกตรึงตรองของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนการตัดสินใจของผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญได้แก่ Economic Theory of Democracy ของแอนโทนี ดาวน์ (Anthony Downs)

ในการเลือกตั้งปี 2554 อาจกล่าวได้ว่า พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สืบเนื่องมาจากความชื่นชอบในตัวพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีสังกัดพรรคไทยรักไทยที่ประสบความสำเร็จกับนโยบายประชานิยม เช่น กองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค เป็นต้น เมื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ถูกยึดอำนาจและพรรคไทยรักไทยถูกยุบ แต่ความชื่นชอบของประชาชนในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่เสื่อมคลาย และเมื่อสมาชิกพรรครวมตัวกันมาตั้งเป็นพรรคพลังประชาชนก็ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศได้สำเร็จ แต่ก็เกิดอุบัติเหตุทางการเมืองจนพรรคพลังประชาชนถูกยุบพรรคอีก จากนั้นได้มีการรวมตัวกันของสมาชิกพรรคมาตั้งพรรคใหม่ชื่อว่า พรรคเพื่อไทย พร้อมชู นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร น้องสาวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผู้ที่ประชาชนมีความชื่นชอบในตัวบุคคลเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็น “นายกรัฐมนตรีหญิง” กับนโยบายประชานิยมไม่แพ้เมื่อครั้งพรรคไทยรักไทย และพรรคพลังประชาชนได้เป็นรัฐบาล เช่น จบปริญญาตรีทำงานมีเงินเดือนเริ่มต้น 15,000 บาท, เพิ่มกองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านละหนึ่งล้านบาท, พักหนี้สำหรับผู้ที่มีหนี้ไม่เกินห้าแสนบาทไม่น้อยกว่า 3 ปี สำหรับผู้ที่มีหนี้เกินห้าแสนแต่ไม่เกินหนึ่งล้านให้ปรับโครงสร้างหนี้, โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค รักษาอย่างมีคุณภาพ, ออกเครดิตการ์ดสำหรับเกษตรกรเพื่อนำไปซื้อปุ๋ยหรือเมล็ดพันธุ์เพื่อการเพาะปลูก, คืนภาษีและเพิ่มค่าลดหย่อนภาษีให้กับผู้ซื้อบ้านหลังแรก, คืนภาษีให้กับผู้ซื้อรถคันแรก และต้องถือครองรถไม่น้อยกว่า 5 ปี ปรบยาเสพติดให้หมดไปภายใน 12 เดือน เป็นต้น ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏว่านโยบายประชานิยมและผลงานในอดีตส่งผลให้พรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบเขตและแบบบัญชีรายชื่อเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน สส. ในสภาจนได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานพรรคที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข มากที่สุด เพราะในการเลือกตั้งปี 2554 ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความนิยมชื่นชอบ เพราะเป็นพรรคที่เกิดจากการยุบพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนที่มีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้าจน

เกิดผลงานเป็นที่ขึ้นชอบของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 ส่งผลให้ผู้สมัครที่สังกัดพรรคเพื่อไทยมีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น

2.3 การทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“... ดร.พีรพันธุ์ เป็น สส.ที่บทบาทในสภาผู้แทนราษฎรอยู่แล้วซึ่งจะเห็นได้จากการถ่ายทอดสดเวลาประชุมสภา ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... เพราะ สส.ที่ดี ต้องนำปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนไปเสนอต่อสภา หรือรัฐบาล เพื่อนำไปแก้ไขหรือให้ความช่วยเหลือกับปัญหาที่ได้นำเสนอ ซึ่งถ้าหากปัญหานั้นได้นำเสนอต่อสภาและได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลแล้ว สส.ที่ได้นำปัญหานั้นเข้าสู่สภาก็จะเป็น ที่ได้รับความศรัทธาจากประชาชน...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“... การมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นที่รู้จักของประชาชน ในวงกว้าง ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... ดร.พีรพันธุ์ เป็นผู้มีบทบาทในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญจึงถือว่าเป็นผู้ที่ มีบทบาทในสภาโดดเด่นพอสมควร...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...การเป็น สส.หากมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎร ย่อมเป็นสิ่งที่ยืนยันว่า ท่านเป็น สส.ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการนำปัญหาต่างๆ นำเสนอต่อสภาได้เป็นอย่างดี ...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ในการประชุมสภาท่านจะสามารถนำเสนอ ตั้งกระทู้ถาม และเป็นนักอภิปรายได้อย่างมีเหตุผล สามารถเป็นปากเสียงแทนประชาชนได้เป็นอย่างดี...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ดร.พีรพันธุ์ เป็นที่ปรึกษาด้านกฎหมายของพรรค เมื่อมีการประชุมสภา ท่านก็จะเป็นผู้ที่มีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรได้เป็นอย่างดี...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“... สส.ที่มีบทบาทในสภา จะเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง และประชาชนให้การยอมรับ ...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“... ประชาชนบางส่วนจะติดตามตรวจสอบว่า สส.ที่ประชาชนได้เลือกไปแล้ว นั้น มีบทบาทการทำงานที่อย่างไรบ้าง มีการผลักดันเรื่องใดในสภา หากมีการเลือกตั้งสมัยหน้าจะเลือกสส.ท่านนี้ให้ไปทำหน้าที่รับใช้ประชาชนอีกหรือไม่...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...บทบาทในสภาเป็นข้อบ่งชี้ถึงความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ตัวแทนของประชาชน ในการนำเสนอปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...บทบาทการทำงานที่ในสภาผู้แทนราษฎรก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเหมือนปัจจัยด้านอื่นๆ ดังที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ก็จะทำให้สังคมได้รับรู้ถึงบทบาทการทำงานที่ในสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นที่มกกฎหมายของพรรค รองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย...”

(ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้ยังกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่าบทบาทการทำงานที่ในสภาผู้แทนราษฎรไม่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข โดยมีเหตุผลดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ไม่มีผล เพราะ บทบาทในสภาไม่ค่อยเด่นชัด...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ไม่มีผล เพราะ ไม่ค่อยมีบทบาทในสภา...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...ไม่มีผล เพราะ อยู่ไกลตัวเกินไป...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ เป็น สส. ที่มีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมสภา ท่านจะสามารถนำเสนอ ตั้งกระทู้ถาม และเป็นนักอภิปรายได้อย่างมีเหตุผลสามารถเป็นปากเสียงแทนประชาชนได้เป็นอย่างดี การมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรจึงเป็นที่รู้จักของประชาชนในวงกว้าง กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า การเป็น สส. หากมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นสิ่งยืนยันว่าท่านเป็น สส. ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ประชาชนบางส่วนจะติดตามตรวจสอบว่า สส. ที่ประชาชนเลือกไปแล้วนั้นมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง มีการผลักดันเรื่องใดในสภา และการที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้ที่มีบทบาทในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญจึงถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทในสภาโดดเด่นพอสมควร กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า ดร.พิรพันธุ์ เป็นที่ปรึกษาด้านกฎหมายของพรรคเมื่อมีการประชุมสภาท่านจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรได้เป็นอย่างดี ส่วน ดร.พิรพันธุ์ มีความคิดเห็นว่า บทบาทการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเหมือนปัจจัยด้านอื่นๆ ดังที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ก็จะทำให้สังคมได้รับรู้ถึงบทบาทการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นทีมกฎหมายของพรรค รองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยบริบทแวดล้อมด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข โดยมีเหตุผลหลายประการ เช่น ดร.พิรพันธุ์ เป็น สส. ที่บทบาทในสภาผู้แทนราษฎรอยู่แล้ว ซึ่งจะเห็นได้จากการถ่ายทอดสดเวลาประชุมสภา จึงเป็นที่รู้จักมักคุ้นของประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งในการตัดสินใจเลือกของประชาชนก็จะเลือก สส. ที่มีบทบาทในสภา ก่อน การมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นที่รู้จักของประชาชน การที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้ที่มีบทบาทในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญจึงถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทในสภาโดดเด่นพอสมควร การเป็น สส. หากมีบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นสิ่งยืนยันว่าท่านเป็น สส. ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการนำปัญหาต่างๆ เสนอต่อสภาเพื่อหาทางแก้ไข ซึ่ง ดร.พิรพันธุ์ ได้ทำหน้าที่ในสภาได้เป็นอย่างดีสมกับเป็นตัวแทนของประชาชน ในการประชุมสภาท่านจะสามารถนำเสนอ ตั้งกระทู้ถาม และอภิปรายได้อย่างมีเหตุผล สามารถเป็นปากเสียงแทนประชาชนได้เป็นอย่างดี

การทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรเป็นของคู่กัน กล่าวคือ เมื่อได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วต้องทำหน้าที่ดังกล่าวโดยการนำปัญหาในพื้นที่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อหาทางแก้ไขหรือช่วยเหลือประชาชนหรือการตั้งกระทู้ถามหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติกับประชาชนจนทำให้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรือหน้าที่ในการพิจารณากฎหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ เป็นต้น ซึ่งภาระหน้าที่ที่ได้กล่าวมาล้วนต้องพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นเวทีในการเสนอปัญหาและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ซึ่งหากประชาชนเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรได้คนที่มีความรู้ความสามารถ เวทีนี้ก็จะช่วยเหลือ

ประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรมหรือการปฏิบัติอย่างเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานของ โกสินทร์ วงศ์วัฒน์ และนรนิติ เศรษฐบุตร (2521) ชวงค์ ฉายบุตร และสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2548) ที่ได้สรุปที่เกี่ยวกับหน้าที่และประโยชน์ของพรรคการเมืองว่าพรรคการเมืองต้องเป็นศูนย์กลางทางการเมือง และเป็นช่องทางแสดงออกทางการเมืองของประชาชน และสมาชิก ทั้งการแสดงความคิดเห็น ร้องทุกข์ ร้องเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง สนับสนุนช่วยเหลือและส่งเสริมพรรคการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย พรรคจึงเป็นเหมือนเวทีของประชาชนและสมาชิกในการต่อรองเจรจาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ การมีพรรคการเมืองจึงทำให้ช่องทาง การสื่อสารระหว่างประชาชนกับกลไกของรัฐเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการแสดงออกทางเมืองนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามความเชื่อและอุดมการณ์ของแต่ละพรรค

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านบทบาทการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข อีกปัจจัยหนึ่ง เพราะ ดร.พีรพันธุ์ เป็นผู้มีบทบาทในการอภิปรายประเด็นสำคัญๆ หลายเรื่อง เช่น รายงานการปรองดอง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การตั้งกระทู้ถาม เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการทำหน้าที่ สส. ในฐานะตัวแทนของประชาชนผ่านทางพรรคการเมืองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ให้ประชาชนรับทราบบทบาทการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ดังที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ

2.4 พรรคการเมืองที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในประเด็นปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมือง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...มีผล เพราะ พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคการเมืองที่เข้าถึงประชาชนในระดับรากหญ้า โดยเฉพาะนโยบายประชานิยมที่ส่งเสริมให้คนด้อยโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐได้เป็นอย่างดี ...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผล เพราะ การสังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนชื่นชอบมีโอกาสได้รับการเลือกตั้งค่อนข้างสูง...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผลมากที่สุด เพราะ เปรียบเทียบได้จากพรรคร่วมรัฐบาลที่แยกตัวออกจากพรรคเพื่อไทย แม้จะมีนโยบายประชานิยมเหมือนกับพรรคเพื่อไทย แต่ประชาชนส่วนมากจะเลือก สส. ที่สังกัดพรรคเพื่อไทย...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผลเพราะ พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูง โดยเฉพาะในภาคอีสานที่มีชนชั้นรากหญ้าจำนวนมาก ทำให้พรรคเพื่อไทยมีความโดดเด่น...”

(กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผล เพราะ การสังกัดพรรคของ สส. ถือเป็นตัวแปรสำคัญ ถ้าสังกัดพรรคที่ประชาชนนิยมชมชอบก็มีส่วนในการได้รับเลือกตั้ง...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผล เพราะ หากสังกัดพรรคที่ประชาชนชื่นชอบก็เป็นปัจจัยต่อการตัดสินใจเลือก...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผล เพราะนโยบายของพรรคเพื่อไทยเป็นนโยบายประชานิยม มุ่งตอบสนองความต้องการเป็นอยู่และความต้องการของประชาชน และประชาชนก็มักจะเลือก สส. ที่สังกัดพรรคมากกว่าตัวบุคคล...”

(กลุ่มหัวคะแนน. 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีผล เพราะ พรรคเพื่อไทยมีนโยบายและผลงานที่เป็นรูปธรรม ประชาชนรากหญ้าเข้าถึงและสัมผัสได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจคนส่วนมากโดยเฉพาะประชาชนภาคเหนือและอีสาน สส.ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีโอกาสดำรงตำแหน่งสูงกว่า สส.ที่สังกัดพรรคอื่น...”

(ผู้สมัคร. 2556 : สัมภาษณ์)

“...พอพรรคไทยรักไทยลงเลือกตั้งในปี 2544 ได้มีการต่อสู้เชิงนโยบายเหนือคุณสมบัติส่วนบุคคล เช่น นโยบายกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พักชำระหนี้เกษตรกร ฯลฯ ก็มีคนชวน ดร.พิรพันธุ์ ให้ไปอยู่พรรคไทยรักไทยแต่ก็ไม่ไปอยู่ แต่ได้ย้ายจากพรรคชาติไทยไปอยู่พรรคความหวังใหม่ ทั้งที่ช่วงนั้นพรรคความหวังใหม่กระแสดก แต่ก็ยังมีความมั่นใจว่าปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวยังเป็นที่ยอมรับของชาวบ้านอยู่และต้องการช่วย พล.อ.ชวลิต โดยคิดว่าคนอีสานน่าจะเลือกคุณสมบัติส่วนตัวของ พล.อ.ชวลิต การเลือกตั้งครั้งนี้ ดร.พิรพันธุ์ ขอลงเลือกตั้งแบบแบ่งเขต พรรคไทยรักไทยส่งนายวิฑูรย์ วงษ์ไกร ลงแข่ง นายวิฑูรย์ก็ยังเกรงว่า ถ้าแข่งกับ ดร.พิรพันธุ์ จะต้องแพ้ ดร.พิรพันธุ์แน่นอน แต่พรรคความหวังใหม่กลับส่ง ดร.พิรพันธุ์ ลงแบบบัญชีรายชื่อ แล้วส่งนายอภิรักษ์ เมตตาภิรักษ์ ลง พอไปหาเสียงก็รู้ว่าชาวบ้านจะเลือกพรรคไทยรักไทย เพราะต้องการนโยบายกองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พักชำระหนี้เกษตรกร ชาวบ้านบอกเลยว่าเขาต้องการ ดร.พิรพันธุ์ อยู่ แต่คราวนี้เขาจะเอานโยบายของพรรค

ไทยรักไทย ดร.พิรพันธุ์ ก็บอกกับชาวบ้านว่า สส. เขตเลื่อนาย วิฑูรย์ก็ได้ ส่วน สส. แบบบัญชีรายชื่อเลือกพรรคความหวังใหม่เพราะ ดร.พิรพันธุ์ ลงสมัครแบบบัญชีรายชื่อ ชาวบ้านก็ตอบตกลง ซึ่งเมื่อผลเลือกตั้งออกมาคะแนนระบบบัญชีรายชื่อของพรรคความหวังใหม่ในเขตนี้จะสูง แต่ ดร.พิรพันธุ์ ก็ไม่ได้เป็น สส. เพราะอยู่ลำดับที่ 30 กว่า หรือแม้แต่การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นนายพิสิฏฐ ศรีชนะ หรือนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต ซึ่งเป็น สส.จังหวัดยโสธรหลายสมัย ซึ่งสังกัดพรรคภูมิใจไทย ต่างไม่ได้รับเลือกตั้งทั้งที่เป็น สส.ที่ขยันลงพื้นที่ และมีผลงานโดดเด่น และนางสาวนิรฐกานต์ ศรีลาภ ที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ก็เช่นกัน ซึ่งต่างก็มีนโยบายประชานิยมแข่งกับพรรคเพื่อไทยทั้งสองพรรค แต่ชาวบ้านก็เลือกพรรคเพื่อไทยเพราะเป็นต้นตำรับนโยบายประชานิยมและมีผลงานเป็นรูปธรรม...”

(ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข. 2556 : สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม สรุปได้ว่า กลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งมีความคิดเห็นว่า พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูง โดยเฉพาะในภาคอีสานที่มีชนชั้นรากหญ้าจำนวนมาก ทำให้มีความโดดเด่นโดยเฉพาะนโยบายประชานิยมที่ส่งเสริมให้คนด้อยโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐได้เป็นอย่างดี กลุ่มหัวคะแนนมีความคิดเห็นว่า พรรคเพื่อไทยมีนโยบายของพรรคเป็นนโยบายประชานิยมที่มุ่งตอบสนองความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งการสังกัดพรรคของ สส. ถือเป็นตัวแปรสำคัญ ถ้าสังกัดพรรคที่ประชาชนนิยมชมชอบก็มีส่วนในการได้รับเลือกตั้ง กลุ่มผู้สมัครมีความคิดเห็นว่า เพราะพรรคเพื่อไทยมีนโยบายและผลงานที่เป็นรูปธรรม ประชาชนรากหญ้าเข้าถึงและสัมผัสได้ ทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถครองใจคนส่วนมากโดยเฉพาะประชาชนภาคเหนือและภาคอีสาน สส. ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีโอกาสได้รับเลือกตั้งสูงกว่า สส. ที่สังกัดพรรคอื่น ส่วน ดร.พิรพันธุ์ ให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวว่า การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นนายพิสิฏฐ ศรีชนะ หรือนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต ซึ่งเป็น สส.จังหวัดยโสธรหลายสมัย ซึ่งสังกัดพรรคภูมิใจไทย ต่างไม่ได้รับเลือกตั้งทั้งที่เป็น สส. ที่ขยันลงพื้นที่และมีผลงานโดดเด่น และนางสาวนิรฐกานต์ ศรีลาภ ที่สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ก็เช่นกัน ซึ่งต่างก็มีนโยบายประชานิยมแข่งกับพรรคเพื่อไทยทั้งสองพรรค แต่ชาวบ้านก็เลือกพรรคเพื่อไทยเพราะเป็นต้นตำรับนโยบายประชานิยมและมีผลงานเป็นรูปธรรม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยบริบทแวดล้อมด้านพรรคการเมืองที่สังกัด

จากการลงพื้นที่ภาคสนามสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับกลุ่มตัวอย่างในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าพรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูง โดยเฉพาะในภาคอีสานที่มีชนชั้นรากหญ้าจำนวนมาก เนื่องจากพรรคมีนโยบายประชานิยมที่ส่งเสริมให้คนด้อยโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้พรรคเพื่อไทยยังมีผลงานให้ประชาชนได้เห็นเป็นรูปธรรมไม่มีพรรคไหนทำได้แบบนี้มาก่อน ดังนั้น สส. ที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีโอกาสได้รับเลือกตั้งสูงกว่า สส. ที่สังกัดพรรคอื่น

พรรคการเมืองจัดได้ว่าเป็นสถาบันทางการเมืองที่เป็นศูนย์รวมความคิดเห็นหรืออุดมการณ์ความต้องการของสมาชิกพรรคและความต้องการของประชาชนทั้งในทางการเมืองการบริหารเศรษฐกิจและสังคม เมื่อพรรคการเมืองได้ก่อตัวมาเป็นองค์กรและมีการทำหน้าที่ของเขาแล้ว

พรรคการเมืองในแถบทุกประเภทและทุกระบบการปกครอง การตั้งพรรคการเมืองจะมีพื้นฐานมาจากอุดมการณ์ในการที่จะเป็นตัวแทนและรักษาประโยชน์ของประชาชน ดังนั้นพรรคการเมืองจึงเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีความสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากพรรคการเมืองมีบทบาทในกระบวนการทางการเมืองแทบทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงนโยบายและการดำเนินงานของพรรคกับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ เลนอน เอปส์ไตน์ ให้ความหมายของพรรคการเมืองคือ สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุน หลักการ หรือนโยบาย ที่จะมีส่วนสำคัญในการบริหารงานของรัฐบาลตามวิถีทางของรัฐธรรมนูญ และมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ 1) มีความสัมพันธ์ค่อนข้างยาวนานหรือสม่ำเสมอระหว่างผู้นำและผู้ตาม 2) มีกระบวนการและระเบียบวิธีในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในการจัดดำเนินการกิจการสาธารณะ 3) มีการสนับสนุนจากสมาชิกหรือผู้นิยมในพรรคค่อนข้างมั่นคงถาวร และ 4) มีทัศนะของการมองปัญหาแผ่ไวด้วยความผูกพันทางด้านความรู้สึกค่อนข้างเด่นชัด

ในการเลือกตั้งปี 2554 อาจกล่าวได้ว่า พรรคเพื่อไทยเป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สืบเนื่องมาจากความชื่นชอบในตัว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีสังกัดพรรคไทยรักไทยที่ประสบความสำเร็จกับนโยบายประชานิยม เช่น กองทุนหมู่บ้าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค เป็นต้น เมื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ถูกยึดอำนาจและพรรคไทยรักไทยถูกยุบ แต่ความชื่นชอบของประชาชนในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่เสื่อมคลาย และเมื่อสมาชิกพรรครวมตัวกันมาตั้งเป็นพรรคพลังประชาชนก็ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศได้สำเร็จ แต่ก็เกิดอุบัติเหตุทางการเมืองจนพรรคพลังประชาชนถูกยุบพรรคอีก จากนั้นได้มีการรวมตัวกันของสมาชิกพรรคมาตั้งพรรคใหม่ชื่อว่า พรรคเพื่อไทย พร้อมชู นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร น้องสาวของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผู้ที่ประชาชนมีความชื่นชอบในตัวบุคคลเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เป็น “นายกรัฐมนตรีหญิง” กับนโยบายประชานิยมไม่แพ้เมื่อครั้งพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนได้เป็นรัฐบาล เช่น จบปริญญาดำรงงานมีเงินเดือนเริ่มต้น 15,000 บาท, เพิ่มกองทุนหมู่บ้าน หมู่ๆ ละหนึ่งล้านบาท, พักหนี้สำหรับผู้ที่มีหนี้ไม่เกินห้าแสนบาทไม่น้อยกว่า 3 ปี, สำหรับผู้ที่มีหนี้เกินห้าแสนแต่ไม่เกินหนึ่งล้านให้ปรับโครงสร้างหนี้, โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค รักษาอย่างมีคุณภาพ, ออกเครดิตการ์ดสำหรับเกษตรกรเพื่อนำไปซื้อปุ๋ยหรือเมล็ดพันธุ์เพื่อการเพาะปลูก, คืนภาษีและเพิ่มค่าลดหย่อนภาษีให้กับผู้ที่ซื้อบ้านหลังแรก, คืนภาษีให้กับผู้ซื้อรถคันแรก และต้องถือครองรถไม่น้อยกว่า 5 ปี ปรบยาเสพติดให้หมดไปภายใน 12 เดือน เป็นต้น ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏว่านโยบายประชานิยมและผลงานในอดีตส่งผลให้พรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบเขตและแบบบัญชีรายชื่อเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน สส. ในสภาจนได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข มากเท่ากับปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานของพรรคที่สังกัด เพราะในการเลือกตั้งปี 2554 ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความนิยมชื่นชอบ เพราะเป็นพรรคที่เกิดจากการยุบพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชน ที่มีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้าจนเกิดผลงานให้ประชาชนได้เห็นเป็นประจักษ์ ดังนั้นผู้สมัครที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เห็นได้ว่าปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมือง อันได้แก่ ปัจจัยด้านบทบาทในพรรค ปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัด ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร และปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข โดยในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ดร.พิรพันธุ์ ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความชื่นชอบมาก ทำให้มีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคอื่นๆ นอกจากนั้น ดร.พิรพันธุ์ ยังมีบทบาทหน้าที่ในพรรคเพื่อไทยในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค มีหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาด้านกฎหมายให้แก่พรรค อีกทั้งยังเป็นผู้มีบทบาทในการตั้งกระทู้ถามหรืออภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นสำคัญๆ หลายเรื่อง เช่น รายงานการปรองดอง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นต้น ซึ่งการปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบอยู่เป็นประจำ นอกจากแสดงถึงความรู้ความสามารถของ ดร.พิรพันธุ์ ในทางตรงแล้ว ยังเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลงานในทางอ้อมอีกด้วย และด้วยบริบทแวดล้อมทางการเมืองในปัจจัยด้านต่างๆ ที่กล่าวมาในข้างต้น จึงส่งผลโดยตรงให้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวและปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการได้รับเลือกตั้งดังกล่าวแล้ว ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ยังได้รับแรงศรัทธาสนับสนุนจากหลายกลุ่มซึ่งกลุ่มแกนหลักๆ จนส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งมาแล้วหลายครั้ง คือ

1. กลุ่มอาจารย์หนุ่มแห่งรามคำแหง กลุ่มนี้เป็นแกนกลางคือ ผศ.เผด็จชัย ผิวเรืองนนท์ รศ.พิชญ์ สมพอง เป็นกลุ่มหนุนช่วยในยุคต้นๆ (พ.ศ. 2526 – 2529) ด้วยการรวบรวมปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นในการเลือกตั้งจากคณาจารย์ชาวอีสานแห่งรามคำแหง และได้ขอแรงนักศึกษารามคำแหงที่มีภูมิลำเนาในภาคอีสาน ให้ลงไปช่วยเขียนโปสเตอร์ แจกใบปลิว ตลอดจนช่วยเดินจรรยาพธา ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ปราศรัยพบปะประชาชนในเขตเลือกตั้ง กิจกรรมของกลุ่มนักศึกษานับเป็นเครือข่ายในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้ดีในยุคต้นๆ ต่อมาก็อ่อนกำลังลง

2. กลุ่มครูอาจารย์ในสถานศึกษาต่างๆ ในจังหวัดยโสธร กลุ่มนี้เป็นกำลังสำคัญในการหาคะแนนเสียงจากชาวบ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพราะครู-อาจารย์ คือผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้าน ครูจึงเป็นแกนนำในการสนับสนุนโดยประสานเครือข่ายกับกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งนิยมยกย่องผู้มีวิชาความรู้ มีการศึกษาสูง ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข จึงมีคุณสมบัติในข่ายนี้

3. กลุ่มเครือข่ายและกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น อันได้แก่ สมาชิกสภาจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนญาติ พี่น้องโดยเฉพาะเครือข่ายศิษย์เก่าตามโบสถ์คริสต์ในเขตจังหวัดยโสธร ได้หนุนช่วยเป็นอย่างดี

4. กลุ่มเครือข่ายนักการเมือง นักการเมืองในระดับชาติ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนหลายสมัย จึงมีเครือข่ายสัมพันธ์กับบรรดานักการเมือง พรรคการเมืองในระดับชาติ เมื่อมีการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เครือข่ายเหล่านี้จึงเป็นกำลังสำคัญในการหนุนช่วยให้เขาได้รับชัยชนะ (พิชญ์ สมพอง. 2551)

นอกจากกลุ่มแกนทั้ง 4 กลุ่ม ที่เป็นเครือข่ายให้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกตั้งมาแล้วหลายครั้ง ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ยังมีกลุ่มที่ให้การสนับสนุน ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข อีกอย่างน้อย 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มคนเสื้อแดงในจังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นกลุ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเทศไทย ที่มีความเกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี โดยกลุ่มคนเสื้อแดงในจังหวัดยโสธร ได้รวมตัวกันขึ้นหลังการก่อรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 และมีบทบาทสำคัญ โดยมีการเดินขบวนหรือจัดเวทีปราศรัยชุมนุมเรียกร้องตามที่ต่างๆ เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย และเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ทั้งยังเป็นฐานเสียงให้พรรคการเมืองที่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ให้การสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นพรรคพลังประชาชน หรือพรรคเพื่อไทย จนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดพรรคเพื่อไทย และจากการที่ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้ร่วมกิจกรรมทางการเมืองกับกลุ่มคนเสื้อแดงในจังหวัดยโสธร หรือแม้กระทั่งกลุ่มคนเสื้อแดงที่มาร่วมชุมนุมที่กรุงเทพมหานคร โดยได้ร่วมขึ้นเวทีปราศรัยร่วมกับกลุ่มคนเสื้อแดงเกือบทุกครั้ง จึงทำให้ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนเสื้อแดงในจังหวัดยโสธรที่ร่วมชุมนุม

2. กลุ่มข้าราชการในจังหวัดยโสธร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มครูอาจารย์ในสถานศึกษาต่างๆ ในจังหวัดยโสธร ที่ยังเป็นกลุ่มแกนสำคัญเหมือนการเลือกตั้งที่ผ่านมา เนื่องจาก ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข กับกลุ่มครูอาจารย์ ยังคงมีการช่วยเหลืออุปถัมภ์กันมาอย่างต่อเนื่อง โดย ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มครูอาจารย์ในเรื่องสวัสดิการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการออกกระเป๋ยบฏเกณฑ์การให้เงินประจำตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 หรือ คศ. 3 ในปัจจุบันที่ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการผลักดันในการออกกระเป๋ยบฏเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนปัจจุบัน และนอกจากนั้นในการจัดงานสำคัญต่างๆ ของสถานศึกษาในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ก็จะมีการเชิญ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข มาร่วมงานทุกครั้ง หรือแม้แต่งานส่วนตัวของครูอาจารย์ในเขตเลือกตั้งที่ 3 ซึ่ง ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ก็จะมาร่วมในงานทุกครั้งหากไม่ติดประชุมสภาหรือไปต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นแบบเร่งด่วนมาเข้าเย็นกลับก็ตามที่ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้ให้ความสำคัญช่วยเหลืออุปถัมภ์กับกลุ่มครูอาจารย์เสมอมา จึงทำให้กลุ่มครูอาจารย์ยังคงเป็นกลุ่มแกนที่มีบทบาทสำคัญที่ทำให้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับการเลือกตั้งในครั้งนี้ เหมือนการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมาเช่นเดิม

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชน ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน และปัจจัยด้านฐานะทางสังคม ล้วนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข โดยปัจจัยด้านการศึกษาและปัจจัยด้านฐานะทางสังคม เป็นคุณลักษณะส่วนตัวที่เป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในได้รับการเลือกตั้งที่ผ่านมา เพราะปัจจัยดังกล่าวเป็นความคาดหวังของประชาชนในการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ส่วนปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนและปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมา เนื่องจาก ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ไม่ค่อย

ลงพื้นที่ แต่ก็มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานไว้บริการประชาชน โดยมีตัวแทนหรือเลขานุการในการประสานงานหรือลงพื้นที่แทน จึงต่างจากการที่ ดร.พีรพันธุ์ ลงพื้นที่ด้วยตัวเอง ปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นเพียงปัจจัยเสริมประกอบ การตัดสินใจของประชาชน

ส่วนปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองอันได้แก่ ปัจจัยด้านบทบาทในพรรค ปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัด ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรและปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข โดยปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรค ตลอดจนพรรคการเมืองที่สังกัด เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะในการเลือกตั้งครั้งดังกล่าวมีการแข่งขันในเรื่องนโยบายและผลงานของพรรคอย่างสูง และพรรคที่ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดก็เป็นพรรคที่เกิดจากการยุบพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนที่มีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้าจนเกิดผลงานให้ประชาชนได้เห็นเป็นประจักษ์ ดังนั้นผู้สมัครที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น ส่วนปัจจัยด้านบทบาทในพรรคและปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรตามที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่างๆ เป็นปัจจัยเสริม นอกจากแสดงถึงความรู้ความสามารถของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในทางตรงแล้วยังเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลงานในทางอ้อมอีกด้วยและด้วยบริบทแวดล้อมทางการเมืองในปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาในข้างต้นจึงส่งผลให้ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2554 เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไปครั้งที่ 24 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้มีขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 ตามความในพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 ที่ให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเสีย ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 โดยในการเลือกตั้งดังกล่าว มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกมาใช้สิทธิทั้งสิ้น 75.03% จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 46,921,682 คน พรรคที่ได้รับเลือกตั้ง ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อมากที่สุดคือ พรรคเพื่อไทย 15,744,190 คะแนน และรองลงมาคือ พรรคประชาธิปัตย์ 11,433,501 คะแนน โดยผู้ใช้สิทธิเลือกพรรคเพื่อไทย คิดเป็น 23% ของจำนวนประชากรไทยในปี 2554 ผลปรากฏว่า พรรคเพื่อไทยได้ที่นั่งผู้แทนราษฎรเกินกึ่งหนึ่ง 265 คน นับเป็นครั้งที่สองในรอบทศวรรษที่มีพรรคการเมืองได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งในสภาผู้แทนราษฎรและนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศไทย ส่วนพรรคประชาธิปัตย์ได้เป็นพรรคฝ่ายค้าน โดยได้ที่นั่งผู้แทนราษฎร 159 คน

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2554 จังหวัดยโสธร แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต เลือก ส.ส. ได้ เขตละ 1 เบอร์ (1 เขต จะมี ส.ส. 1 คน) การแบ่งเขตเลือกตั้ง แบ่งออกเป็น 3 เขตได้แก่

เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองยโสธร อำเภอทรายมูล ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 123,386 คน

เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านเกวียน อำเภอเมืองยโสธร อำเภอเมืองยโสธร และอำเภอป่าติ้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 143,262 คน

เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอไทยเจริญ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 142,656 คน

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเลิงนกทา อำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอไทยเจริญ ปรากฏว่า ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข สังกัดพรรคเพื่อไทย ได้คะแนน 58,619 คะแนน ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัว และเพื่อศึกษาปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554 โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน กลุ่มหัวหน้าคะแนน จำนวน 6 คน และกลุ่มประชาชนซึ่งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ประกอบด้วยอำเภอไทยเจริญ อำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอเลิงนกทา จำนวน 24 คน

สรุปผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดโสมร ในการเลือกตั้งปี 2554 ผู้วิจัยได้สรุปผล การศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข

1.1 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการศึกษาเป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่ทำให้ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ชนะการเลือกตั้ง เพราะประชาชนยอมรับในคุณสมบัติด้านการศึกษาของ ดร.พิรพันธุ์ มาตั้งแต่ลงสมัครครั้งแรกเมื่อปี 2526 จนถึงปัจจุบัน โดยความคาดหวังว่าหากเลือก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีความรู้ความสามารถ ก็จะนำความรู้ความสามารถมาแก้ไขปัญหาช่วยเหลือ พี่น้องประชาชนได้เป็นอย่างดี ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากคุณสมบัติด้านการศึกษาของผู้สมัครรับ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จะมีเพียง ดร.พิรพันธุ์ เพียงคนเดียวที่จบ การศึกษาระดับปริญญาเอกด้านกฎหมายจากต่างประเทศ จึงถือว่ามีความรู้ความสามารถเหนือกว่า ผู้สมัครรายอื่น

1.2 ปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญเพื่อ ประกอบการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน แต่สำหรับกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ ที่แม้จะไม่ค่อยลงพื้นที่ด้วยตนเองแต่กลับชนะการเลือกตั้งอาจเป็นเพราะมีปัจจัยอื่นมาเสริมที่มีอิทธิพล และเกี่ยวโยงเกื้อกูลกับปัจจัยอื่นๆ มาประกอบการตัดสินใจของประชาชน เช่น ปัจจัยคุณสมบัติ ส่วนตัวที่มีการศึกษาสูง เป็นคนในพื้นที่ หรืออาจเป็นเพราะพรรคการเมืองที่สังกัดหรือเพราะประชาชน ทราบและเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของ ดร.พิรพันธุ์ ในฐานะเป็นผู้มีความรู้ด้านกฎหมายต้องดูแลใน เรื่องกฎหมายให้พรรคและต้องทำงานในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ดีแม้ ดร.พิรพันธุ์ ไม่ได้ ลงพื้นที่ด้วยตนเอง แต่ก็ได้มอบหมายให้ผู้แทนหรือผู้ช่วยหรือเลขาฯลงพื้นที่แทนอันเป็นการแสดงถึงการ ให้ความสำคัญกับประชาชนในพื้นที่เสมอ

1.3 ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญมากที่สุด และมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับการลงพื้นที่พบปะประชาชน อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่และ ประชาสัมพันธ์การทำงานให้ประชาชนได้ทราบ นอกจากนั้นยังเป็นการหาเสียงในทางอ้อมอีกด้วย สำหรับกรณีของ ดร.พิรพันธุ์ ที่แม้ไม่ค่อยลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนด้วยตนเองเพราะมีภารกิจที่ต้อง ทำในด้านงานนิติบัญญัติอันเป็นอีกบทบาทหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งประชาชนในพื้นที่ ต่างก็เข้าใจในบทบาทและภารกิจดังกล่าวของ ดร.พิรพันธุ์ แต่อย่างไรก็ดี ดร.พิรพันธุ์ ก็ได้ให้ ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าวโดยได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานหรือสำนักงานไว้บริการประชาชนและ มอบหมายให้ตัวแทนลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนแทนตนอยู่ตลอด อันเป็นการชดเชยการปฏิบัติภารกิจ ของตน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าคุณแทนของตนไม่ได้ทอดทิ้งตนแต่อย่างใด ถึงแม้จะไม่เท่ากับ ดร.พิรพันธุ์ ลงพื้นที่ด้วยตนเอง

1.4 ปัจจัยด้านฐานะทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญประกอบการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน เนื่องจาก ดร.พิรพันธุ์ จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศ เคยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เคยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา การเป็นคณบดีบัณฑิตศึกษา และการที่ ดร.พิรพันธุ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการพรรคหลายพรรค เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีและที่ปรึกษารัฐมนตรีหลายกระทรวง และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งไม่เคยมี สส. ของจังหวัดยโสธรคนไหนที่มีความรู้ความสามารถและได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างนี้มาก่อน ก็ยิ่งเป็นการสะท้อนภาพด้านฐานะทางสังคมว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการเมืองเหนือกว่าผู้สมัครรายอื่นยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นคนในพื้นที่และมีบิดาเป็นผู้ใหญ่บ้านมาก่อนแม้ไม่มีฐานะร่ำรวยแต่ก็เป็นปัจจัยช่วยเสริมในด้านฐานะทางสังคมให้มากขึ้นอีกทางหนึ่งในการยอมรับของคนในสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เห็นได้ว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชน ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชน และปัจจัยด้านฐานะทางสังคม ล้วนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

2. ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข

2.1 ปัจจัยด้านบทบาทในพรรค มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ด้วยเหตุที่ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านกฎหมายจึงมีบทบาทหน้าที่ในพรรคเพื่อไทยในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของพรรค ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาทางกฎหมายให้แก่พรรค ด้วยภารกิจและบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทำให้ ดร.พิรพันธุ์ ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเมื่อมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้องกับพรรค เสมือนหนึ่งว่าเป็นการประชาสัมพันธ์บทบาทและการทำงานของตนเองให้ประชาชนได้รับทราบอยู่ตลอดเวลา เป็นที่ภาคภูมิใจของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้มีบทบาทในพรรคและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในระดับประเทศ

2.2 ปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานพรรคที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข มากที่สุด เพราะในการเลือกตั้งปี 2554 ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตสังกัดพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความนิยมชื่นชอบ เพราะเป็นพรรคที่เกิดจากการยุบพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชน ที่มีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้าจนเกิดผลงานเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 ส่งผลให้ผู้สมัครที่สังกัดพรรคเพื่อไทยมีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น

2.3 ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของ ดร.พิรพันธุ์ พาลุสุข อีกปัจจัยหนึ่ง เพราะ ดร.พิรพันธุ์ เป็นผู้มีบทบาทในการอภิปรายประเด็นสำคัญๆ หลายเรื่อง เช่น รายงานการปรองดอง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การตั้งกระทู้ถาม เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการทำหน้าที่ สส. ในฐานะตัวแทนของประชาชนผ่านทางพรรค

การเมืองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ให้ประชาชนรับทราบบทบาทการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ดังที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ

2.4 ปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข มากเท่ากับปัจจัยด้านนโยบายพรรคและผลงานของพรรคที่สังกัด เพราะในการเลือกตั้งปี 2554 ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นพรรคที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความนิยมชื่นชอบ เพราะเป็นพรรคที่เกิดจากการยุบพรรคไทยรักไทยและพรรคพลังประชาชนที่มีนโยบายประชานิยมที่มุ่งดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้มีฐานะยากจนหรือชนชั้นรากหญ้าจนเกิดผลงานให้ประชาชนได้เห็นเป็นประจักษ์ ดังนั้นผู้สมัครที่สังกัดพรรคเพื่อไทยจึงมีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร เห็นได้ว่าปัจจัยบริบทแวดล้อมทางการเมืองอันได้แก่ ปัจจัยด้านบทบาทในพรรค ปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัด ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร และปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข โดยในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบเขตในสังกัดพรรคเพื่อไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นพรรคการเมืองที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งมีความชื่นชอบมาก ทำให้มีต้นทุนในการหาเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้สมัครจากพรรคการเมืองอื่นๆ นอกจากนั้น ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ยังมีบทบาทหน้าที่ในพรรคเพื่อไทยในฐานะที่มกุฎหมายของพรรค มีหน้าที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและแก้ปัญหาทางกฎหมายให้แก่พรรคและเป็นผู้มีบทบาทในการตั้งกระทู้ถาม หรืออภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นสำคัญๆ หลายเรื่อง เช่น รายงานการปรองดอง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นต้น จากบทบาทดังกล่าวย่อมเป็นที่ทำให้ประชาชนที่รับชมหรือรับทราบผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ ซึ่งการปรากฏเป็นข่าวตามสื่อประเภทต่างๆดังกล่าวนอกจากแสดงถึงความรู้ความสามารถของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในทางตรงแล้ว ยังเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลงานในทางอ้อมอีกด้วย และด้วยบริบทแวดล้อมทางการเมืองในปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาในข้างต้นจึงส่งผลโดยตรงให้ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าได้ผลดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข

1.1 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านการศึกษาที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวินิจฉัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่สำคัญได้แก่ การศึกษาสูงกว่าผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ความสามารถผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ ภูทับทิม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลหนองกุ้งศรี อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ความสามารถได้แก่ การรู้จักใช้อำนาจหน้าที่อย่างชอบธรรม ความเฉลียวฉลาดรู้ทันเหตุการณ์ ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นผลสำเร็จ

1.2 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านการลงพื้นที่พบปะประชาชนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่สำคัญได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ความสามารถผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้อื่น รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณุ สมพงษ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษานักการเมืองถิ่นจังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีในการหาเสียงได้แก่ การลงพื้นที่พบประชาชนโดยสม่ำเสมอ การให้ความอุปถัมภ์ช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ

1.3 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านการให้ความช่วยเหลือประชาชนมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่สำคัญได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ความสามารถผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้อื่น รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน

1.4 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านฐานะทางสังคมมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัครที่สำคัญ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ความสามารถผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก การศึกษาสูงกว่าผู้อื่น รู้จักเป็นการส่วนตัว เคยพึ่งพาอาศัยกัน

2. ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข

2.1 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านบทบาทในพรรคมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย รัตนะเจริญธรรม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมและการดำรงตำแหน่งกรรมการ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือก ส.ส. และพรรคการเมือง เช่นเดียวกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารข้อมูลซึ่งครอบคลุมตัวแปรด้าน

พฤติกรรมกรับข่าวสารและความสนใจประเภทข่าวสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมบุญ ต้นมีสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการตลาดนำการเมืองไทย : บทวิเคราะห์การสร้างค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารและรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่มากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวโน้มของการตื่นตัวและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มากขึ้น ทำให้พรรคการเมืองต่างต้องมีการแข่งขันเชิงนโยบายที่มุ่งสนองตอบความต้องการของประชาชนมากขึ้น

2.2 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านนโยบายและผลงานของพรรคที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฎิมา สารพัฒน์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเมืองกับนโยบายของพรรคการเมืองไทย:ศึกษาเฉพาะกรณีพรรคไทยรักไทย ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2548 จากการศึกษาพบว่าพรรคไทยรักไทยใช้นโยบายที่มุ่งให้ประโยชน์กับประชาชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ และการแก้ไขปัญหาของประเทศอย่างได้ผลมาเป็นเครื่องมือทางการเมืองในการหาเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2548 โดยมีทิศทางและวิธีการในการชนะการเลือกตั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมบุญ ต้นมีสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการตลาดนำการเมืองไทย : บทวิเคราะห์การสร้างค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการนำการตลาดมาใช้การเมืองไทยนั้นได้ก่อให้เกิดนัยสำคัญทางการเมือง 2 ระดับได้แก่ 1) ในระดับพรรคการเมือง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองโดยเริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการในการสร้างภาพลักษณ์ของพรรคการเมือง การบริหารจัดการภายในพรรค นโยบายของพรรค การวางตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง การกำหนดทิศทางในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และการจัดการสื่อสารผ่านกระบวนการทางการเมืองอย่างเป็นระบบ รวมไปถึงจนกระทั่งกลยุทธ์ในการรักษาค่านิยมทางการเมืองในแต่ละช่วงเวลา 2) ในระดับประชาชนพบว่าประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารและรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่มากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวโน้มของการตื่นตัวและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มากขึ้น ทำให้พรรคการเมืองต่างต้องมีการแข่งขันเชิงนโยบายที่มุ่งสนองตอบความต้องการของประชาชนมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วไลพร และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะการเลือกตั้งเกี่ยวกับหัวคะแนนกับนโยบายประชานิยม : ศึกษาชัยชนะการเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งปี 2550 ผลการศึกษาพบว่า หัวคะแนนมีบทบาทสำคัญต่อการแนะนำหรือการนำนโยบายของพรรคการเมืองต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะนโยบายประชานิยม เนื่องจากหัวคะแนนเป็นกลุ่มคนที่อยู่ภายในท้องถิ่นหรือชุมชนสามารถเข้าถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนั้นการนำนโยบายพรรคมาประชาสัมพันธ์จึงมีส่วนในการตัดสินใจส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจหรือให้ความไว้วางใจพรรคการเมือง

2.3 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎรมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย รัตนะเจริญธรรม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก ผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองของ นักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการเข้าร่วมกิจกรรมและการดำรงตำแหน่งกรรมการ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือก ส.ส. และพรรคการเมืองเช่นเดียวกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารข้อมูลซึ่งครอบคลุมตัวแปรด้านพฤติกรรมกรับข่าวสารและความสนใจประเภทข่าวสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมบุญ ต้นมีสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการตลาดนำการเมืองไทย : บทวิเคราะห์การสร้างค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีช่องทางในการสื่อสารและรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

ที่มากขึ้น อันจะนำไปสู่แนวโน้มของการตื่นตัวและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มากขึ้น ทำให้พรรคการเมืองต่างต้องมีการแข่งขันเชิงนโยบายที่มุ่งสนองตอบความต้องการของประชาชนมากขึ้น

2.4 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัจจัยด้านพรรคการเมืองที่สังกัดมีผลต่อการได้รับเลือกตั้ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล รัตนพันธ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณี ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดที่สำคัญได้แก่ นโยบาย ตัวบุคคลที่พรรคจะเลือกเป็นรัฐมนตรี ความเชื่อมั่นในระบบพรรค หัวหน้าพรรค ชื่อเสียงของพรรคและอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวะพร ปัญจมาลา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน : ศึกษากรณี การเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม เขต 1 พ.ศ. 2537 โดยเน้นศึกษาถึงปัจจัยด้านพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และหัวหน้าคณะ นอกจากนั้นยังศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และบทบาทพรรคการเมือง ตัวผู้รับสมัครเลือกตั้งรวมทั้งบทบาทของหัวหน้าคณะด้วย ผลการ ศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนมากที่สุด พรรคการเมือง คุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้ง และหัวหน้าคณะ ตามลำดับ นอกจากนี้จากการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่า ประชาชนมีความสนใจในการเลือกตั้งค่อนข้างมาก และจากการศึกษาพบว่าพรรคการเมืองมีบทบาทมากที่สุดในการเลือกตั้ง รองลงมาคือคุณสมบัติผู้รับสมัครเลือกตั้งและหัวหน้าคณะ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชัย รัตนะเจริญธรรม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองของนักศึกษามหา วิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาพิจารณาทั้งผู้สมัครและพรรคการเมืองร้อยละ 40.51 พิจารณาที่พรรคการเมืองอย่างเดียวร้อยละ 40.26 พิจารณาที่ผู้สมัครอย่างเดียวร้อยละ 13.85 และไม่พิจารณาอะไรเลยร้อยละ 5.38

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป หลังจากจังหวัดยโสธรได้แยกออกจากจังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2515 เป็นต้นมา จังหวัดยโสธรมีการเลือกตั้ง สส. แล้ว 14 ครั้ง โดยการเลือกตั้งครั้งแรกเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2518 และครั้งสุดท้ายในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จากผลการเลือกตั้งที่ผ่านมาจะเห็นว่าไม่มีนักการเมืองคนใดหรือพรรคการเมืองไหนผูกขาดการเลือกตั้งในจังหวัดยโสธร เพราะการเลือกตั้งที่ผ่านมา นักการเมืองมีการย้ายพรรคบ่อย ซึ่งส่วนมากจะย้ายไปสังกัดพรรคที่เป็นรัฐบาล แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่า การย้ายไปพรรครัฐบาลจะได้รับเลือกตั้งเสมอไป โดยนักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็น สส. ส่วนมากจะเป็นกลุ่มนักสื่อสารมวลชน กลุ่มครู อาจารย์ ข้าราชการเก่า และกลุ่มนักกฎหมาย ด้วยเหตุที่นักการเมืองมีการย้ายพรรคและเปลี่ยนพรรคบ่อย และ สส. ที่ได้รับเลือกตั้งก็ไม่ใช่คนเดิมหรือใช้แต่ไม่อยู่พรรคเดิม จึงทำให้นโยบายการพัฒนาจังหวัดยโสธรเปลี่ยนไปตามนโยบายของพรรคการเมืองและ สส. ที่ได้รับเลือกตั้งสังกัด ดังนั้นจึงเห็นว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรจะพิจารณา นโยบายของนักการเมืองและพรรคการเมืองที่สังกัดให้ดีกว่าก่อน หากเห็นว่านโยบายของพรรคการเมืองและนักการเมืองที่สังกัดมีความ

เหมาะสมและสามารถนำนโยบายนั้นมาพัฒนาพื้นที่จังหวัดยโสธรได้ในระยะยาวก็ควรที่จะเลือกผู้สมัคร สส. จากพรรคนั้น จังหวัดยโสธรก็จะได้รับการพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ เช่น จังหวัด สุพรรณบุรี เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาในมิติที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้นและมีความหลากหลาย เช่น ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ภายใต้นโยบายประชานิยมที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้สมัครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดิolk. ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2529.
- กรองแก้ว อยู่สุข. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- กระมล ทองธรรมชาติ. พรรคการเมืองต่างประเทศ. พระนคร : แผนกวิชาการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- กุลชลี ไชยนันตา. กระบวนการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์, 2529.
- กวี วงศ์พุม. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี, 2539.
- โกสินทร์ วงศ์สุวัฒน์ และนรนิติ เศรษฐบุตร. พรรคการเมือง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดยโสธร.
21 เมษายน 2554. < <http://www2.ect.go.th/about.php?Province=yasothon&SiteMenuID=4382> > 9 สิงหาคม 2555.
- _____. ข้อมูลพื้นที่เขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธร. 21 เมษายน 2554.
< <http://www2.ect.go.th/about.php?Province=yasothon&SiteMenuID=2581> >
9 สิงหาคม 2555.
- _____. ทำเนียบสมาชิกสภาจังหวัดยโสธร. 2554. <<http://www2.ect.go.th/about.php?Province=yasothon&SiteMenuID=2609>> 9 สิงหาคม 2555.
- _____. ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดยโสธร. 12 กรกฎาคม 2554.
<http://www.ect.go.th/mp54_result1.pdf> 9 สิงหาคม 2555.
- _____. สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดยโสธร. 2554. <<http://www2.ect.go.th/about.php?Province=yasothon&SiteMenuID=2609>> 9 สิงหาคม 2555.
- จรรยา สุภาพ. สารานุกรมรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- ชูวงศ์ ฉายบุตร. หลักพรรคการเมือง. พระนคร: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. ทฤษฎีแนวความคิดปัญหาสำคัญ และแนวทางการศึกษาวิเคราะห์ทางการเมือง.
กรุงเทพฯ : สหายบล็อกและการพิมพ์, 2534.
- เดชา ใจยะ. พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนกับการพัฒนาการเมืองไทย.
สารนิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ธงชัย สันติวงศ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯไทยวัฒนา
พานิช, 2539.
- ธรรมบุญ ตันมีสุข. การตลาดนำการเมืองไทย : บทวิเคราะห์การสร้างความนิยมของรัฐบาล
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2548.
- ธโรธ ด้ทองคำ. “หน่วยที่ 8 กระบวนการเลือกตั้ง,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและ
กระบวนการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 1-8 สาขาวิชารัฐศาสตร์ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน้า 542. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2548.

- ปฐมา สารพัฒน์. การการเมืองไทยกับนโยบายของพรรคการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีพรรคไทยรักไทย ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2548. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.
- พัชรินทร์ ภูทับทิม. ลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลหนองกงศรี อำเภอนองศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- พัชริน ฤทธิ์พิทักษ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในความคิดเห็นของประชาชน จังหวัดพังงา. ภาคนิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2552.
- พิชญ์ สมพอง. นักการเมืองถิ่นโยธธ. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2551.
- ไพลิน ผ่องใส. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- มงคล รัตนพันธ์. ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก, 2554.
- วิชาญ รอดไพบูลย์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ รป.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- วิชัย ตันศิริ. วิวัฒนาการของระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- วิชัย โสสุวรรณจิตา. ความลับขององค์กร. กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2541.
- วัชร ไชยสาร. ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองยุคใหม่. กรุงเทพฯ : นิติธรรม, 2541.
- วุฒิชัย จ่านอง. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : บารมีการพิมพ์, 2532.
- วิทยา นภาศิริกุลกิจ และสุพล ราชภัณฑารักษ์. พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.
- วิรัช ลภรัตนกุล. การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศิวะพร ปัญจมาลา. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน : ศึกษากรณีการเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนมเขต 1 พ.ศ. 2537. วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สีดา สอนศรี และคณะ. การเลือกตั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : ศึกษาเฉพาะประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และมาเลเซีย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- _____. พรรคการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : ศึกษาเฉพาะประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และมาเลเซีย. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาวิจัย, 2546.
- สำนักงานสถิติจังหวัดยโสธร. สภาพทั่วไปของจังหวัดยโสธร. <<http://www.yasothon.go.th/web/file/menu1.html>> 15 กุมภาพันธ์ 2556.
- สุจิต บุญบงการ และพรรคศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- สุรณี พลทวี. 9 ปี กกต. มติใหม่แห่งการเลือกตั้ง เรื่อง การเลือกตั้งมติใหม่การเมืองไทยหรือ
ย้อนยุค. 3 พฤศจิกายน 2553 <[http://gotoknow.org/blog/](http://gotoknow.org/blog/finishchayayuth/141793)
[finishchayayuth/141793](http://gotoknow.org/blog/finishchayayuth/141793)> 2555.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การโฆษณาหาเสียงกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- สมบัติ อารังธวงค์. การเมืองการปกครองไทย : ยุคเผด็จการ-ยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ :
 เสมาธรรม, 2548.
- อภิชัย รัตนะเจริญธรรม. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ
พรรคการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
 ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- อรพิน จอกลม. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
และสมาชิกสภาท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
 2553.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร

แผนที่แสดงเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดยโสธร

ที่มา : <http://Yasothon @ ect.go.th>

ภาพประกอบ 2 แสดงแผนที่เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดยโสธร

ตาราง 2 แสดงข้อมูลพื้นที่เขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธร

เขต เลือก ตั้ง	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน หน่วย เลือกตั้ง	จำนวน ครัว เรือน	จำนวน เทศบาล	จำนวน อบต.	จำนวนประชากร			จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง		
									ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	เมืองยโสธร	578.00	17	190	204	39,886	3	17	65,581	64,627	130,208	49,573	49,790	99,363
	ทรายมูล	272.78	5	54	54	7,979	1	5	15,527	15,499	31,026	11,917	12,106	24,023
2	คำเขื่อนแก้ว	638.40	13	115	116	17,652	1	13	34,107	33,905	68,012	25,919	26,453	52,372
	มหาชนะชัย	455.27	10	103	80	13,975	1	10	29,090	28,803	57,893	21,957	22,187	44,144
	ป่าติ้ว	308.00	5	57	57	9,590	1	5	17,566	17,463	35,029	13,271	13,548	26,819
	ค้อวัง	150.00	4	45	45	6,148	1	4	12,849	13,080	25,929	9,734	10,193	19,927
3	กุดชุม	544.00	9	128	126	18,785	1	9	33,410	32,885	66,295	24,757	24,992	49,749
	เลิงนกทา	942.80	10	145	145	25,346	7	3	47,363	47,309	94,672	34,843	35,401	70,244
	ไทยเจริญ	272.20	5	48	48	7,945	1	4	15,004	15,004	30,193	11,263	11,400	22,663
รวม		4,161.45	78	885	875	147,306	17	70	270,682	268,575	539,257	203,234	206,070	409,304

หมายเหตุ มติการแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. คณะกรรมการการเลือกตั้งในการประชุมครั้งที่ 37/2554 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2554

ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร (2554 : เว็บไซต์)

การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธรจากอดีตถึงปัจจุบัน

ตาราง 3 แสดงข้อมูลการแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดยโสธร

การเลือกตั้ง	เขตการเลือกตั้ง	จำนวน ส.ส.
พ.ศ. 2518 พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526 พ.ศ. 2529 พ.ศ. 2531 พ.ศ. 2535/1 พ.ศ. 2535/2	เขตเลือกตั้งที่ 1 : ทั้งจังหวัด	3 คน (เขตละ 3 คน)
พ.ศ. 2538 พ.ศ. 2539	เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองยโสธร อำเภอดำเนินแก้ว อำเภอมหาชนะชัย และ อำเภอกุดข้าว เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุม อำเภอทรายมูล อำเภอป่าดัว และ กิ่งอำเภอไทยเจริญ	4 คน (2 เขต เขตละ 2 คน)
พ.ศ. 2544 พ.ศ. 2548	เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองยโสธร และ อำเภอดำเนินแก้ว (เฉพาะตำบลย่อ) เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอมหาชนะชัย อำเภอดำเนินแก้ว (เฉพาะตำบล ลุมพุก ตำบลสงเปือย ตำบลนาคำ ตำบลดงแคนใหญ่ ตำบลกู่จาน ตำบลนาแก ตำบลกุดกุง และ ตำบลแคนน้อย) และ อำเภอกุดข้าว เขตเลือกตั้งที่ 3 อำเภอกุดชุม (เฉพาะตำบลกุดชุม ตำบลโนนเปือย ตำบลกำแมด ตำบลนาไผ่ ตำบลห้วยแก้ง ตำบลหนองหมี และ ตำบล คำน้ำสร้าง) อำเภอป่าดัว อำเภอทรายมูล และอำเภอดำเนินแก้ว (เฉพาะตำบลทุ่งมน ตำบลดงเจริญ ตำบลเหล่าไฮ และ ตำบลโพนทัน) เขตเลือกตั้งที่ 4 อำเภอเลิงนกทา อำเภอไทยเจริญ และ อำเภอกุดชุม (เฉพาะ ตำบลหนองแห่น และ ตำบลโพนงาม)	4 คน (เขตละ 1 คน)
พ.ศ. 2550	เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองยโสธร อำเภอดำเนินแก้ว อำเภอ มหาชนะชัย และ อำเภอกุดข้าว เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุม อำเภอทรายมูล อำเภอป่าดัว และ อำเภอไทยเจริญ	4 คน (2 เขต เขตละ 2 คน)
พ.ศ. 2554	เขตเลือกตั้งที่ 1 อำเภอเมืองยโสธร และ อำเภอทรายมูล เขตเลือกตั้งที่ 2 อำเภอดำเนินแก้ว อำเภอมหาชนะชัย อำเภอ กุดข้าว และ อำเภอป่าดัว เขตเลือกตั้งที่ 3 อำเภอเลิงนกทา อำเภอกุดชุม และ อำเภอไทยเจริญ	3 คน (เขตละ 1 คน)

ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. 2554 : เว็บไซต์

ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธรจากอดีตถึงปัจจุบัน
 ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธรจากอดีตถึงปัจจุบัน
 (คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. 2554 : เว็บไซต์) ดังตาราง 4-8

ตาราง 4 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 11 – 18 พ.ศ. 2518 – พ.ศ. 2535

ชุดที่	การเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	พรรคการเมือง
ชุดที่ 11	พ.ศ. 2518	นายอุดร ทองน้อย นายสุทิน ใจจิต นายประยงค์ มูลสาร	สังคมนิยมแห่งประเทศไทย เกษตรสังคม สังคมนิยมแห่งประเทศไทย
ชุดที่ 12	พ.ศ. 2519	สืบทารวาททอง เดชเสน นายสุทิน ใจจิต นายสุชาติ สุกุลบัวพันธ์	ธรรมสังคม ประชาธิปไตย ประชาธิปไตย
ชุดที่ 13	พ.ศ. 2522	นายสำรวย จันทนป นายวิญญู ยุพฤทธิ์ นายสารท ไกรศรีวรรณณะ	กิจสังคม เสรีธรรม กิจสังคม
ชุดที่ 14	พ.ศ. 2526	นายเรืองวิทย์ พันธุ์สายเชื้อ นายสุทิน ใจจิต สืบทารวาททอง เดชเสน(เสียชีวิต) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข (แทนสืบทารวาททอง)	กิจสังคม ชาติไทย ชาติไทย ประชาธิปไตย
ชุดที่ 15	พ.ศ. 2529	นายวิสันต์ เดชเสน (ถูกให้ออกจากพรรค) นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร นายพีรพันธุ์ พาลุสุข นายวิสันต์ เดชเสน (ได้รับเลือกตั้งใหม่)	ก้าวหน้า ปวงชนชาวไทย ประชาธิปไตย ชาติไทย
ชุดที่ 16	พ.ศ. 2531	นายวิสันต์ เดชเสน นายอุดร ทองน้อย นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	ชาติไทย ประชาธิปไตย ประชาชน
ชุดที่ 17	พ.ศ. 2535/1	นายวิสันต์ เดชเสน นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร นางอุบล บุญญชลธร	ชาติไทย กิจสังคม สามัคคีธรรม
ชุดที่ 18	พ.ศ. 2535/2	นายสมบูรณ์ ทองบุราณ นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร นายรัชชัย ศรีลาภ	พลังธรรม กิจสังคม ประชาธิปไตย

ตาราง 5 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 19 – 20 พ.ศ. 2538 – พ.ศ. 2539

ชุดที่	การเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	พรรคการเมือง	เขตเลือกตั้งที่ 2	พรรคการเมือง
ชุดที่ 19	พ.ศ. 2538	นายธนฤทธิ์ชัย คานเขต นายประยุทธ์ นิจนานิช	ความหวังใหม่ ความหวังใหม่	นายสฤณี ประดับศรี นายพิรพันธุ์ พาลุสุข	ความหวังใหม่ ชาติไทย
ชุดที่ 20	พ.ศ. 2539	นายธนฤทธิ์ชัย คานเขต นายประยุทธ์ นิจนานิช	ความหวังใหม่ ความหวังใหม่	นายสฤณี ประดับศรี พล.อากาศเอกจรรยา วุฒิกายจน์	ความหวังใหม่ ความหวังใหม่

ตาราง 6 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 21 – 22 พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2548

ชุดที่	การเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2	เขตเลือกตั้งที่ 3	เขตเลือกตั้งที่ 4
		พรรคการเมือง	พรรคการเมือง	พรรคการเมือง	พรรคการเมือง
ชุดที่ 21	พ.ศ. 2544	นายสุทธิชัย จันอาร์ักษ์ ไทยรักไทย	นายธนฤทธิ์ชัย คานเขต ไทยรักไทย	นายวิฑูรย์ วงศ์เกร ไทยรักไทย	นายวิสันต์ เดชเสน ไทยรักไทย
ชุดที่ 22	พ.ศ. 2548	นายสุทธิชัย จันอาร์ักษ์ ไทยรักไทย	นายธนฤทธิ์ชัย คานเขต ไทยรักไทย	นายวิฑูรย์ วงศ์เกร ไทยรักไทย	นายวิสันต์ เดชเสน ไทยรักไทย

ตาราง 7 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 23 พ.ศ. 2550

ชุดที่	การเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2
		/พรรคการเมือง	/พรรคการเมือง
ชุดที่ 23	พ.ศ. 2550	นายธนฤทธิ์ชัย คานเขต เพื่อแผ่นดิน	น.ส.ณัฐกานต์ ศรีลาภ ประชาธิปัตย์
			นายพิภพ ศรีชนะ เพื่อแผ่นดิน
			นายพิรพันธุ์ พาลุสุข พลังประชาชน

ตาราง 8 แสดงรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 24 พ.ศ. 2554

ชุดที่	การเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	เขตเลือกตั้งที่ 2	เขตเลือกตั้งที่ 3
		พรรคการเมือง	พรรคการเมือง	พรรคการเมือง
ชุดที่ 24	พ.ศ. 2554	นายปิยวัฒน์ พันธุ์สายเชื้อ เพื่อไทย	นายบุญแก้ว สมวงศ์ เพื่อไทย	นายพิรพันธุ์ พาลุสุข เพื่อไทย

ผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวัน 3 กรกฎาคม 2554

ผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวัน 3 กรกฎาคม 2554
(คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. 2554 : เว็บไซต์) ดังตาราง 9-11

ตาราง 9 แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวัน 3 กรกฎาคม 2554
ตามหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร

หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ - สกุล	สังกัดพรรค	ได้คะแนน	ลำดับที่
1	นายพิรพันธุ์ พาลุสุข	เพื่อไทย	58,619	1
10	นายเศรษฐกิจ ไตรยะวงศ์	ประชาธิปัตย์	1,539	4
16	นายพิภฏ ศรีชนะ	ภูมิใจไทย	33,653	2
21	นายวิสันต์ เดชเสน	ชาติไทยพัฒนา	4,794	3
27	นายสมเกียรติ สมคะณย์	เพื่อชีวิตที่ดีกว่า	92	5

ตาราง 10 แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวัน 3 กรกฎาคม 2554
ตามจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิ		บัตรดี		บัตรเสีย		บัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
141,809	102,833	72.52	98,697	95.98	2,798	2.72	1,338	1.30

ตาราง 11 แสดงผลการลงคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวัน 3 กรกฎาคม 2554
ตามเขตเลือกตั้ง

รายละเอียด	เขตเลือกตั้งที่ 1		เขตเลือกตั้งที่ 2		เขตเลือกตั้งที่ 3		รวมทั้งจังหวัด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้มีสิทธิ	120,828		142,114		141,809		404,751	
จำนวนผู้มาใช้สิทธิ	91,746	75.93	97,841	68.85	102,833	72.55	292,420	72.25
บัตรดี	87,122	94.96	93,409	95.47	98,697	95.98	279,228	95.49
บัตรเสีย	3,102	3.38	3,359	3.43	2,798	2.72	9,259	3.17

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธรในการเลือกตั้ง 3 กรกฎาคม 2554

1. นายปิยวัฒน์ พันธุ์สายเชื้อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 1 (อ.เมือง , อ.ทรายมูล) สังกัดพรรคเพื่อไทย เลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สถานที่ติดต่อ: 266-266/1 ถ.ประชาสัมพันธ์ ต.ในเมือง อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร 35000
2. นายบุญแก้ว สมวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 2 (อ.คำเขื่อนแก้ว , อ.ป่าติ้ว, อ.มหาชนะชัย, อ.ค้อวัง) สังกัดพรรคเพื่อไทย เลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สถานที่ติดต่อ: 763 ม.2 ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้วจ.ยโสธร 35110
3. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร เขตเลือกตั้งที่ 3 (อ.กุฉินท, อ.ไทยเจริญ, อ.เลิงนกทา) สังกัดพรรคเพื่อไทย เลือกตั้งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 สถานที่ติดต่อ: 1 ม.1 ต.คำเตย อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร 35120 (คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดยโสธร. 2554 : เว็บไซต์)

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระของ นายคณภัทร บุญศรี
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข :
กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สัมภาษณ์เก็บข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 โดยแบบสัมภาษณ์นี้ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระของ นายคณภัทร บุญศรี นิสิตปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการเมืองการปกครอง) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขอความกรุณาท่านตอบแบบสัมภาษณ์ตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะไม่มีการเปิดเผยและไม่มีผลกระทบใดๆ กับตัวท่าน แต่คำตอบของท่านจะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ได้อ่านเอกสารงานวิจัยนี้ โดยแบบสัมภาษณ์จะมีอยู่ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นคำถามทั่วไป มี 5 คำถาม

ตอนที่ 2 รายละเอียดหัวข้อที่ใช้สัมภาษณ์ เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554 มี 2 คำถาม ดังนี้

ข้อที่ 1 มีคำถามย่อย 4 ข้อ

ข้อที่ 2 มีคำถามย่อย 5 ข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสัมภาษณ์ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้

คณภัทร บุญศรี
นิสิตปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พฤศจิกายน 2555

แบบสัมภาษณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระของ นายคณภัทร บุญศรี
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข :
กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดยโสธร ในการเลือกตั้งปี 2554

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. ชื่อ.....สกุล.....

2. ที่อยู่ ชื่อหมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

3. ข้อมูลส่วนตัว

3.1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3.2. อายุ ☐ 15 - 25 ปี ☐ 26 - 35 ปี ☐ 36 - 45 ปี
☐ 46 - 55 ปี ☐ 56 - 65 ปี ☐ 66 ปีขึ้นไป

4. การศึกษา.....

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ เกษตรกรรม ☐ รับจ้าง
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 รายละเอียดหัวข้อที่ใช้สัมภาษณ์

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวต่อไปนี้ท่านคิดว่ามีผลต่อการได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ในการเลือกตั้งปี 2554 หรือไม่ เพราะอะไร

1.1 การศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 การลงพื้นที่พบปะประชาชน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 การให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ฐานะทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 การทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 พรรคการเมืองที่สังกัด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สัมภาษณ์

(นายคนภัทร บุญศรี)

วันที่.....

“ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในงานวิจัยครั้งนี้”

ภาคผนวก ค
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

- กั้ววาทิพย์ พระพิมพ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 15 มกราคม 2556.
- จรุงศักดิ์ บางทราย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 17 มกราคม 2556.
- จันทร์จง แสงนาค เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 17 มกราคม 2556.
- จิตประสงค์ สุวรรณไธย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลคำเตย อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556.
- ชัยอนันต์ พันธเพชร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านแดง หมู่ที่ 13 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556.
- ดวงตา ไตวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลกุดชุมพัฒนา อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556.
- ทิพย์มณ สุวรรณพิมพ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 22 มกราคม 2556.
- ธนพร ประวะกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 17 มกราคม 2556.
- ธัญชนก ผ่านเมือง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 15 มกราคม 2556.
- เนตรนภา วงศ์อินตา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านกุดชุม หมู่ที่ 8 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556.
- เบญจมาศ แสงใส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 25 มกราคม 2556.
- ประยงค์ ดวงแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านม่วง หมู่ที่ 5 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556.
- ปิยะนาถ บางทราย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลกุดชุมพัฒนา อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2556.
- พิภฏ ศรีชนะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงาน สส. บ้านเหล่าคำแย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 29 มกราคม 2556.
- พิชมนต์ โปรงทุ้ม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 17 มกราคม 2556.
- พิเชษฐ์ ใจมั่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 15 มกราคม 2556.
- พิสมัย วงศ์ขารี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านกุดชุม หมู่ที่ 8 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556.

พืร์พันธ์ พาลุสุข เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงาน สส.

บ้านซ่งแย้ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2556.

มงคล ชื่นตา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านกุดชุม หมู่ที่ 14

อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556.

รังสี เคิกศิริ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านไทยเจริญ หมู่ที่ 1

อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556.

ละมัย ทองเฟื่อง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านสร้างแต่ หมู่ที่ 8

อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556.

วันเฉลิม ศรีเนตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านแดง หมู่ที่ 17

อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556.

ศรีรัตน์ สมบัติหล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านกุดชุม

หมู่ที่ 14 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2556.

ศักดิ์สิทธิ์ โคตรอาสา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาล

ตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 29 มกราคม 2556.

สมศรี ทองโสม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านไทยเจริญ หมู่ที่ 1

อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556.

สุพรรณิ โรจนบุญช้าง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงาน

เทศบาลตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 23 มกราคม 2556.

สุภาพร แพงอ่อน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงาน

อบต.กุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556.

สุวีณา เข้มเพชร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาล

ตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 22 มกราคม 2556.

หนึ่งฤทัย พลยุทธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านหนองก่าว

หมู่ที่ 6 อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556.

อริสา ศรีมันตะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาล

ตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 23 มกราคม 2556.

อัญชลี สีทาฤทธิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านกุดชุม หมู่ที่ 17

อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556.

อุทัยวรรณ ใจมั่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, นายคณภัทร บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานเทศบาล

ตำบลเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร วันที่ 25 มกราคม 2556.

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ชื่อ	นายคณภัทร บุญศรี
วันเกิด	วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2515
สถานที่เกิด	อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 131 หมู่ 17 ตำบลโพนงาม อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร 35140
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการกองช่าง (นักบริหารงานช่าง 7)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลกุตุชุมพัฒนา อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร 35140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนโพนงามพิทยาคาร อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร
พ.ศ. 2533	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
พ.ศ. 2535	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2545	ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คลองหก จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2556	ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

